

KPSS ALAN EDEBİYAT VE TÜRKÇE İÇİN

A.Ö.F

TÜRK DİLİ

VE

EDEBİYATI

ÇIKMIŞ SORULARI

- YENİ TÜRK EDEBİYATI
- XVI TÜRK EDEBİYAT
- İXVİİ.YÜZYIL TÜRK EDEBİYATI
- VIII-XIII YÜZYILLAR TÜRK EDEBİYATI
- XIV-XV YÜZYILLAR TÜRK EDEBİYATI
- TANZİMAT DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI
- İİ.MEŞRUTİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI
- İİ.ABDULHAMİT DÖN.TÜRK EDEBİYATI
- TÜRK ED.MİT.KAYNAKLAR
- BATI EDEBİYATINDA AKIMLAR
- ESKİ TÜRK ED.GİRİŞ VE ÖLÇÜ
- HALK EDEBİYATINA GİRİŞ
- TÜRK HAKL ŞİİRİ
- TÜRKÇE SES BİLGİSİ
- GENEL DİL BİLİMİ
- TÜRKÇE BİÇİM BİLGİSİ
- TÜRKÇE CÜMLE BİLGİSİ
- TÜRK DİLİ
- HALK MASALLARI
- HALK HİKAYELERİ
- ORHUN TÜRKÇESİ
- OSMANLICA TÜRKÇESİ
- ÇAĞDAŞ TÜRK YAZI DİLLERİ
- UYGUR TÜRKÇESİ

HALK EDEBİYATINA GİRİŞ-I

A

2012 DS 1125-A

1. İnsanlığın sözü saklamak için hafızadan başka bir teknolojiye sahip olmadığı döneme ve sözü saklamak için yazının ve elektronik imkanların bulunduğu döneme sırası ile ne ad verilir?

- A) Yazılı kültür ortamı / sözlü kültür ortamı
- B) Yazılı kültür ortamı / elektronik kültür ortamı
- C) Birinci sözlü kültür ortamı / elektronik kültür ortamı
- D) Birinci sözlü kültür ortamı / ikinci sözlü kültür ortamı
- E) Sözlü kültür ortamı / yazılı kültür ortamı

2. Bilim dalının adı olarak uluslar arası bir kullanıma erişmiş olan , folklor, "Folk-Lore" terimini ilk defa Atheneum adlı dergide Ambrose Merton takma adıyla kullanan bilim insanının asıl adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jacob Grimm
- B) William Merton
- C) Wilhelm Grimm
- D) William Grimm
- E) William John Thoms

3. Karac'oğlan der n'olayım
Kolun boynuma dolayım
Nazlı yar kölen olayım
Kabul eyle kul yerine

Yukarıdaki dizelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Uyak düzeni aaab biçimindedir.
- B) Sekizli hece ölçüsü kullanılmıştır.
- C) Dörtlükte zengin kafiye kullanılmıştır.
- D) Güzelleme örneği bir şiirden alınmıştır.
- E) Şair sevdiğine seslenmektedir.

4. Aşağıdakilerden hangisinde konuşmalık türler bir arada verilmiştir?

- A) Mit / epik destan / efsane
- B) Ağıt / efsane / türkü
- C) Epik destan / ortaoyunu / kukla
- D) Ninni / mâni / türkü
- E) Atasözü / deyim / alkış

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Sesinin güzelliğiyle hayranlık uyandırdı, herkese parmak ısırttı.
- B) Aileyi o yönetiyor, dizginleri ele aldı artık.
- C) Cimriliği herkesçe bilinir, eli sıkılığıyla tanınır.
- D) Yaşadıkların kulağına küpe olsun, nasıl yapabildin hala anlamıyorum.
- E) Her şeyi kendim yapmak zorundayım anlayacağın iş başa düştü.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gün" sözcüğü, bir deyim içinde yer almamıştır?

- A) Bazı olaylar gün ışığına çıkarıldı.
- B) Gün görmüş birine benziyor o.
- C) Niyeti gün gibi aşikar.
- D) Toplantı ertelenirse bana gün doğdu demek.
- E) Hastamız günbegün iyileşiyor.

7. Aşağıdakilerden hangisinde "burun" sözcüğü bir deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Kazayı burunları kanamadan atlattılar.
- B) Nezle olunca burun silmekten iflağım kesilir.
- C) Her zaman yaptığımız işlere burun kıvrırdı.
- D) Onunla çıktığım bu tatil burumdan geldi.
- E) Bumunu her işe sokmasa rahat edemez.

8. I. Körle yatan şaşı kalkar.
II. Üzüm üzüm baka baka kararır.
III. Hamanda boy göstermeyenin hasatta yeri olmaz.
IV. Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan.
V. Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim.

Yukarıdaki atasözleri taşıdıkları anlamlara göre gruplandırılırsa hangisi dışarıda kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

A

2012 DS 1125-A

9. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi konuya bakış açısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Huylu huyundan vaz geçmez.
- B) Huy canın altındadır.
- C) Can çıkar huy çıkmaz.
- D) Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan.
- E) İnsan yedisinde neyse yetmişinde de odur.

10. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) Son pişmanlık fayda vermez.
- B) Meyve veren ağacı taşlarlar.
- C) Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
- D) Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.
- E) Ağaç yaşken eğilir.

11. Aşağıdakilerden hangisi bir tekerleme türü değildir?

- A) Oyun tekerlemesi
- B) Tören tekerlemesi
- C) Ebe çıkartmaca tekerlemesi
- D) Masal tekerlemesi
- E) Karagöz-Hacivat tekerlemesi

12. Aşağıdakilerden hangisi söylemelik türlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Yazıya geçirilmiş olmaları
- B) Şiir şeklinde söylenmeleri
- C) Anonim olmaları
- D) Kafiye ve duraklarının bulunması
- E) Müzik eşliğinde icra edilmeleri

13. Aşağıdakilerden hangisi Halk Edebiyatı türlerinden biri olan "ağıt"ın İslamiyet öncesi Türk edebiyatındaki karşılığıdır?

- A) Sav
- B) Koşuk
- C) Destan
- D) Mesnevi
- E) Sagu

14. Mutlaka bir ezgi ile söylenir. Kimin düzenlediği genellikle bilinmez. Anonim ürünlerdir. Bireysel ya da toplumsal bir sevinci, üzüntüyü dile getirmek için söylenir. Kavuştak adlı verilen dizelerden oluşur. Özlem, sevgi, ayrılık, doğa sevgisi gibi konular işlenir.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdakilerin hangisi ile ilgili bilgi verilmiştir?

- A) Güzelleme
- B) Türkü
- C) Ninni
- D) Mâni
- E) Koşma

15. Kara bulut gibi göğe ağarsın
Sulu yağmur gibi yere ağarsın
O yar senin değil, ne çok bakarsın
Ben senin kahrını çekemem gönül

Yukarıdaki dizelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) On birli hece ölçüsü kullanılmıştır.
- B) Uyak düzeni aaab biçimindedir.
- C) Son dize kavuştak dizesidir.
- D) Ayrılık teması işlenmiştir.
- E) Bir türküden alınmıştır.

16. Çukurova bayramlığın giyerken
Çıplaklığın üzerinden soyarken
Şubat ayı kış yelini koğarken
Cennet demek sana yakıştırdı dağlar

Yukarıdaki dördlük aşağıdaki nazım türlerinden hangisine örnektir?

- A) Ağıt
- B) Koçaklama
- C) Devriye
- D) Güzelleme
- E) Taşlama

17. Aşağıdakilerden hangisi konularına göre ninniler kategorisinde yer almaz?

- A) Şikâyet ninnileri
- B) Vaat ve tehdit ninnileri
- C) Sevgi ve övgüyü dile getiren ninniler
- D) Erkek çocuk için söylenen ninniler
- E) Öğüt verici ninniler

2012 DS 1125-A

18. Aşağıdakilerden hangisi Halk Edebiyatının anlatılma türlerinden biridir?
- A) Vezni Âher
B) Ninni
C) Efsane
D) Şatranc
E) Ağıt
19. Aşağıdakilerden hangisi mitlerin özelliklerinden biri değildir?
- A) Konular içinde toplumsal yapıdaki davranış biçimlerine yer verilmemesi
B) Kesinlikle gerçek olarak kabul edilmeleri
C) İçerisinde ritüellere yer verilmesi
D) Kahramanlarının tanrılar ve tanrısal varlıklar olması
E) Yaradılış ve köken varlığı konusuna açıklamalar getirmeleri
20. Türkolog W. Radloffun 19. Yüzyılda Şamanist Altay Türklerinden derlediği sözlü edebiyat ürünlerini yayınladığı eserin adı nedir?
- A) Codex Cumanicus
B) Töre Kitabı
C) Türk Mitolojisinden Masallar
D) Şamanizm
E) Proben
21. Epik destan ve mit ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Mitler kutsal anlatılardır, epik destanlar kutsal anlatılar değildir.
B) Epik destanların gerçek olduğu inancı söz konusuysen mitlerin gerçekliği yönünde bir inanç yoktur.
C) Kronolojik sıralamada, mitler ile eş zamanlı olarak ya da hemen ardından epik destanlar gelir.
D) Mitlerin kahramanları tanrılar, tanrıçalar olmasına karşılık epik destanların kahramanları insanlardır.
E) Mitler kainatın yaratılışı gibi kozmik olayları, epik destanlar yaşadıkları toplumun savaşları, göçleri gibi toplumsal olayları konu ederler.
22. Aşağıdakilerden hangisi Türk destanlarından biridir?
- A) Çılgın Orlando
B) Nibelüngen
C) Ergenekon
D) Mahabarata
E) Kalevela
23. Aşağıdakilerden hangisi yeni Türk destanlarından biridir?
- A) Göç Destanı
B) Türeyiş Destanı
C) Bozkurt Destanı
D) Şu Destanı
E) Alıp Manaş Destanı
24. Aşağıdakilerden hangisi tarihi destanlardan biri değildir?
- A) Edigey Destanı
B) Çora Batır Destanı
C) Osman Batır Destanı
D) Timur Destanı
E) Genç Osman Destanı
25. Aşağıdakilerden hangisi Türk destanlarında rastlanan motiflerden biri değildir?
- A) Kutsal otağı motifi
B) Kutsal ağaç motifi
C) Canlı kılıç motifi
D) Kutsal ışık motifi
E) Pir motifi
26. Eski Türklerde tanrısal güçlerle iletişime geçebildiğine, topluluklarını kötü ruhların tesirlerinden koruduğuna ve iyi güçlerin yardımını alabildiğine inanılan kutsal dini liderlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Gök tannı
B) Kam
C) İblis
D) Umay ana
E) Eriik

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

EDB101U 2012 D E C E D E B C D A C A E B D D C A E B C E B A B

YENİ TÜRK EDEBİYATINA GİRİŞ-I

A

2012 DS 2125-A

1. Rezaizade Mahmut Ekrem'in Mekteb-i Mülkiye'de verdiği edebiyat teorisi ders notlarını bir araya getirdiği kitabının (1879) adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pejmürde
- B) Zemzeme
- C) Takrizat
- D) Takdir-i Elhan
- E) Talim-i Edebiyat

2. Halit Ziya Uşaklıgil'in , kendi kuşağının hayal ve gerçek arasındaki sıkışmışlığını konu edindiği romanı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mai ve Siyah
- B) Aşk-ı Memnû
- C) Ferdi ve Şürekası
- D) Kırk Hayatlar
- E) Bir Ölünün Defteri

3. Atasözü ve deyimlerin sözlü edebiyattaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşug
- B) Sav
- C) Sagu
- D) Destan
- E) Mersiye

4. Namık Kemal'in yenilikçi görüşlerinden vazgeçtiğini düşündüğü Ziya Paşa'yı eleştirdiği ve eski edebiyata dair görüşlerini dile getirdiği eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tahrib-i Harabat ve Takdir-i Elhan
- B) Bahâr-ı Dâniş ve Takip
- C) İntibah önsözü ve İrfan Paşa'ya Mektup
- D) Takip ve Celâleddin Harzemşah
- E) Tahrib-i Harabat ve Takip

5. Şinasi'nin tek başına çıkardığı özel gazete, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasvir-i Efkâr
- B) İbret
- C) Basiret
- D) Muhibir
- E) Terakkî

6. Islahat Fermanı, Ahmet Hamdi Tanpınar'a göre, aşağıdakilerden hangisinin beyannameyi gibidir?

- A) Sened-i İttifak'ın
- B) II. Meşrutiyet Döneminin
- C) Osmanlılık düşüncesinin
- D) I. Meşrutiyet Döneminin
- E) Tanzimat Döneminin

7. Fransızca karşılığı "edebiyat" olan Türkiye'de daha çok "belli bir alana ait yayınlar toplamı" anlamında kullanılan sözcük, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belagat
- B) Literatür
- C) Yazın
- D) Süreli yayın
- E) Neşriyat

8. *Yok yere zâhid urur dâvi-i hestiden dem
Yakasın tutmuş iken pençe-i kübrâ-yı adem*

Akif Paşa'nın yukarıdaki beyitte ele aldığı konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birlik
- B) Vatanseverlik
- C) Kahramanlık
- D) Aşk
- E) Yokluk

9. Aşağıdakilerden hangisi, Tanzimat Döneminde değişen sosyal ve kültürel hayatın etkisiyle işlenen yeni düşünce ve kavramlardan biri değildir?

- A) Adalet
- B) Melankoli
- C) Hüriyet
- D) Eşitlik
- E) Vatan

A

2012 DS 2125-A

10. *Zamân zamân-ı terakki cihân cihan-ı ulûm
Olur mu cehl ile kabil beka-yı cemiyât*

Sadullah Paşa'nın yukarıdaki beyitte zaman ve dünya ile ilgili olarak vurguladığı iki ana kavram aşağıdaki seçeneklerden hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) İlerleme ve İlimler
B) Birlik ve Beraberlik
C) Sevgi ve Barış
D) Vatan ve millet
E) Güven ve İtimat

11. Ahmet Mithat'ın "Müsabaka-i Hikemiyye: İkrâm-ı Aklam" başlıklı yazısının konusu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı şiirinden esinlenerek yazılan ömeklerin Türk edebiyatı için yararlı olmayacağını ispatlama
B) Tanzimat'tan sonra yetişen şairlerin Divan şiirinden kopmadıklarını kanıtlayarak yenileşmenin önünü açma
C) Türk edebiyatı tam bir olgunluğa ulaşmadığı için klasik eserlerin çevrilmesinin gerekliliği
D) Geleneksel şiirin estetik gücünden modern bir bilinçle yararlanma
E) Divan şiirinin bir saray edebiyatı olduğunu ispatlama

12. William Churchill tarafından 31 Temmuz 1840 tarihinde çıkarılan ilk yarı resmî Türk gazetesi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tercüman-ı Hakikat
B) Tasvir-i Efkâr
C) Hadîka
D) Tercüman-ı Ahval
E) Ceride-i Havadis

13. "İstilahat-ı Edebiye" adlı eser aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

- A) Namık Kemal
B) Şinasi
C) Abdülhak Hamit
D) Muallim Naci
E) Ziya Paşa

14. Kahramanlık temasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Tanzimat'tan önce daha çok işlenmiştir.
B) En çok sevilen temadır.
C) Türk milleti kahramanları sever.
D) Tanzimat'tan sonra ortaya çıkmıştır.
E) Geçmişte de kullanılmakla birlikte içeriği değişmiştir.

15. *Milliyyeti nisyân ederek her işimizde
Efkâr-ı Fireng'e tebâ'iyet yeni çıktı*

Yukarıdaki beytin ana teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî benliğimizi unutmak - Batı'nın fikirlerine bağlılık
B) Millî benliğimizi unutmak - Batı'nın değerlerini benimsemek
C) Vatanımızı unutmak - Batı'nın fikirlerine hiçbir süzgeçten geçirmeden bağlılık
D) Millî benliğimizi unutmak - Batı'dan ümidi kesmek
E) Milletimizi unutmak - Batı'nın fikirlerine hiçbir süzgeçten geçirmeden bağlılık

16. Ottova-rima nazım şeklini Tanzimat Döneminde "Makber" şiirinde deneyen ve Tanzimat Dönemi sanatçıları içinde en çok kullanan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muallim Naci
B) Ziya Paşa
C) Abdülhak Hâmit
D) Rezaizade Mahmut Ekrem
E) Namık Kemal

17. Tanzimat Döneminde ortaya çıkıp etkisi yer yer bugüne kadar devam eden ikilik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerleşik-Göçebe
B) Yerli-Yersiz
C) Güzel-Çirkin
D) Zihniyet-Davranış
E) İyi-Kötü

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 2125-A

18. Tanzimat edebiyatında kölelik sorunu, ilk kez Ahmet Mithat Efendi'nin 1870 yılında yayımladığı Letâif-i Rivâyât serisinin ikinci sırasında yer alan hangi hikâye ile ele alınmaya başlanmıştır?
- A) Kıssadan Hisse
B) Felatun Beyle Râkım Efendi
C) Esaret
D) Hâce-i Evvel
E) Müşahadat
19. Esaret temasının işlendiği "Muhâdarât" adlı roman, aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?
- A) Gülsüm Cengiz
B) Fatma Aliye Hanım
C) Sahra Hanım
D) Halide Edip Adivar
E) Zehra Hanım
20. Namık Kemal'e göre, aşağıdakilerden hangisi edebiyatın özelliklerinden biri olamaz?
- A) Yeni türleri ifade edecek güce ulaşması
B) Gerçeğe, tabiata ve akla uygun olması
C) Estetiğin ön planda olması
D) Yazıldığı gibi okunması
E) Mübalağadan kaçınıp fikri geliştirici, milli ve medeni birliği sağlayıcı özelliklere sahip olması
21. Türk edebiyatının ilk pastoral şiiri "Sahra" ile Türk şiirine Batılı anlamda tabiat görüşünü getiren şair, aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Abdülhak Hamit
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Mehmet Akif Ersoy
D) Hamdullah Suphi Tanrıöver
E) Ömer Seyfettin
22. *Bir ıtknâmedir insâna senin kânûnun
Bildirir haddini Sultan'a senin kânûnun*
Şinasi'nin yukarıdaki beyitte hitap ettiği devlet büyüğü kimdir?
- A) Abdülaziz
B) Abdülmecit
C) II. Abdülhamit
D) Mustafa Reşit Paşa
E) Ahmet Cevdet Paşa
23. "Modern Türk edebiyatı bir medeniyet kriziyle başlar" sözüyle toplumumuzda yaşanan ikilem ve çatışmaya dikkat çeken yazar aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Orhan Okay
D) Mehmet Kaplan
E) Kaya Bilgegil
24. 1872'de Şemsettin Sami tarafından yazılan, ilk Türk romanı olan "Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat", döneminin hangi gazetesinde tefrika edilmiştir?
- A) Tercüman-ı Ahval
B) Ceride-i Havadis
C) Tercüman-ı Hakikat
D) Hadîka
E) Tasvir-i Efkâr
25. "Fıtrat değişir sanma, bu kan yine o kandır." sözü aşağıdaki Tanzimat Dönemi sanatçılarından hangisine aittir?
- A) Ahmet Vefik Paşa
B) Namık Kemal
C) Ziya Paşa
D) Şemsettin Sami
E) Muallim Naci
26. *Mecâz oldu hakikat, hakikat oldu mecâz
Yıkıldı belki esâsından eski mâlûmât*
Yukarıdaki beyitte Sadullah Paşa'nın ele aldığı konu aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Hakikat
B) Mecaz
C) Bilgi
D) Değişim
E) Merak

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yil	
EDB107U	2012	E A B E A C B E B A C E D E A C D C B C A D A D B D
		1
		2
		3
		4
		5
		6
		7
		8
		9
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30
		31
		32
		33
		34
		35
		36
		37
		38
		39
		40

XVI. YÜZYIL TÜRK EDEBİYATI

A

2012 DS 1525-A

1. XVI. yüzyıl Osmanlı padişah ve şehzadeleri arasında en çok gazel söyleyen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muhibbî
- B) Selimî
- C) Şahî
- D) Harimî
- E) Cem Sultan

2. Aşağıdakilerden hangisi Rumelili şairlerin sanat anlayışlarındaki ortak özelliklerden biridir?

- A) Harf simgeçiliği
- B) Sadelik ve yerlilik
- C) Söz ve mana sanatlarına düşkünlük
- D) İkişemelerden oluşan redif tercihi
- E) Tarih düşürme sanatına düşkünlük

3. Şah İsmail'in şiirlerinde kullandığı mahlası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmailî
- B) Hakikî
- C) Hatayî
- D) Hakanî
- E) Şahî

4. Gülşenî tekkelerinde belli bir makamla icra edilen dinî nitelikli şiirler, aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Nefes
- B) Devriye
- C) Ayin
- D) Tapuğ
- E) Deyiş

5. Aşağıdakilerden hangisi Çağatay edebiyatının XVI. yüzyılda yetiştirdiği şairlerden biri değildir?

- A) Babür Şah
- B) Ubeydullah
- C) Sekkâkî
- D) Bayram Han
- E) Şeybanî Han

6. Fuzulî'nin Şah İsmail'e sunduğu söylenen eseri, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gül Kasidesi
- B) Beng ü Bade
- C) Hadikatü's-Süeda
- D) Leyla vü Mechnun
- E) Rind ü Zahid

7. Arz etdim ana nâme ile lü'lü-yi eskim Cân riştesi mektûb-ı dürebâre sarıldı

Yukarıdaki beyitte altı çizili sözcüklerin anlamları aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) inci-iplik
- B) sevgi-koku
- C) gözyaşı-iplik
- D) mücevher-kutu
- E) gözyaşı-mendil

8. Hayalî Divanı'nın sistematik tahlilini yapan ve onun hakkında tanıtıcı makale ve denemeler yazan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Nihat Tarlan
- B) Mehmed Çavuşoğlu
- C) Cemal Kurnaz
- D) İskender Pala
- E) M. Ali Tanyeri

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

2012 DS 1525-A

9. Dildâr tünd ü ser-keş açvârsa cefâ-cûy
N'itsûn ya bülbül-i dil gûl böyle hâr böyle

Yukarıdaki beyitte altı çizili sözcüklerle
aşağıdaki sanatlardan hangisi yapılmıştır?

- A) Mürettep leff ü neşr
B) Hüsn-i talil
C) Telmih
D) Tenasüp
E) Müşevveş leff ü neşr

10. فضای عشقده بن اول نیهال سر فرزام
نیهال سدره اوزره سایه سالمش بر بدایم ور

Yukarıdaki beytin Türkçe tam ve doğru diliçi
çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fezâyı ışkda ben ol nihâl-i ser-firâzam
kim/Nihâli sidre üzre sâye salmış bir
budağum var.
B) Fezâ-yı ışkda ben ol nihâl-i ser-efrâzam
kim/Nihâli sidre üzre sâye salmış bir
budağum var.
C) Fezâ-yı ışkda ben ol nihâli ser-firâzam
kim/Nihâli sidre üzre sâye salmış bir bu
dağum var.
D) Fezâ-yı ışkda ben ol nihâli ser-efrâzam
kim/Nihâli sidre üzre sâye salmış bir
budağum var.
E) Fezâ-yı ışkda ben ol nihâl-i ser-firâzam
kim/Nihâli sidre üzre sâye salmış bir
budağum var.

11. Gelibolulu Mustafa Âlî'nin divanları ile ilgili
aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ömrünün son yıllarında yazdığı şiirlerini
dördüncü divanında toplamıştır.
B) Gençlik yıllarında yazdığı şiirlerini birinci
divanında toplamıştır.
C) Dört divanından seçtiği aşk konulu
gazellerle Sadef-i Sad-güher'ini yazmıştır.
D) Gazellerinden seçtiği yüz matla beytini bir
araya getirerek Güli Sad-berg adlı eserini
yazmıştır.
E) Gençlik ve yaşlılık arasında yazdığı şiirlerini
ikinci ve üçüncü divanlarında toplamıştır.

12. Lamîi Çelebi'nin sanatı ile ilgili aşağıdaki
ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mükemmel ve mürettep divan sahibidir.
B) Alim şairlerdendir.
C) Hamse sahibidir.
D) Üretken (velud) bir şair ve yazardır.
E) Nazmı nesrinden üstündür.

13. Lâle-veş çâk-ı giribân eyleyüp yeg tutmağa
Câme-i dünyâdan ey dil dâmen-i sahrâ yeter

Yukarıdaki beytin tam ve doğru diliçi çevirisi
aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ey gönül! Lâle gibi yakayı yırtıp dünya
nimetinden kurtulmak, sahranın beline
tutunmak yeter.
B) Ey gönül! Lâle gibi her tarafı yakıp yıkıp
dünyadan kurtulmak, sahranın eteğine
tutunmak yeter.
C) Ey gönül! Lâle gibi güneşi görünce ortaya
çıkıp, akşam olunca sahraya sığınmak gerek.
D) Ey gönül! Lâle gibi yakayı yırtıp dünya
libasından kurtulmak, sahranın eteğine
tutunmak yeter.
E) Ey gönül! Lâle gibi çıplak kalıp dünya
libasından kurtulmak, bir zengin'in eteğine
tutunmak yeter.

14. Aşağıdakilerden hangisi Ruhi'nin sanatı ile
ilgili özelliklerden biri değildir?

- A) Türkçe bir divan sahibi olması
B) Şöhretini terkib-bendi ile yapmış olması
C) Söz ve mana sanatlarına itibar etmemesi
D) Sosyal hayata ve olaylara duyarlı olması
E) Nazire niteliğinde şiir yazmaması

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 1525-A

15. Aşağıdaki şairlerden hangisinin Leylâ vü Mecnûn mesnevisi yoktur?

- A) Larendeli Hamdî
- B) Celalzade Salih
- C) Abdurrahman Gubarî
- D) Halîfe
- E) Kadimî

16. Lamiî'nin, Fars şairi Unsurî'nin aynı adı taşıyan eserinden esinlenerek yazdığı mesnevisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vamık u Azra
- B) Kitab-ı Usûl
- C) Heft Peyker
- D) Şah u Geda
- E) Cemşah u Âlemşah

17. Arap edebiyatı kökenli bir hikâye olmasına karşın İran edebiyatında mesnevi konusu haline gelmiştir. İlk olarak Gazneliler devrinde Ayyukî tarafından mesnevi biçiminde işlenmiştir. İran edebiyatının diğer mesnevi konuları gibi yaygınlık kazanmamış ve klasik İran edebiyatı içinde bu mesnevi sürekli Ayyukî ile hatırlanmış ve en başarılı örneğini onunla verdiği kabul edilmiştir. Türk edebiyatında da çok fazla takipçi bulamamış ve yaygınlık kazanamamıştır. XIV. yüzyılda Yusuf-ı Meddah tarafından yazılan mesnevinin başka bir örneğini de XVI. yüzyılda Defteremini Mustafa Çelebi vermiştir.

Yukarıda sözü edilen mesnevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemşah u Âlemşah
- B) Hurşid ü Ferahşad
- C) Vîs ü Ramin
- D) Heft Peyker
- E) Varka ve Gülşah

18. Aşağıdaki mesnevilerin hangisinde mekân, İstanbul'dur?

- A) Cemşah u Âlemşah
- B) Salaman u Absal
- C) Yusuf u Züleyha
- D) Şah u Geda
- E) Mihr ü Müşterî

19. Aşağıdaki mesnevilerden hangisinin konusu tarihle ilgili değildir?

- A) İbretnüma
- B) Fetihname-i Engerus
- C) Şecaatname
- D) Şehname
- E) Selimname

20. Lamiî, "Gûy u Çevgân" adlı mesnevisini aşağıdaki şairlerin hangisinden esinlenerek yazmıştır?

- A) Celalettin Tabib
- B) Ârifî
- C) Ehli-i Şirazî
- D) Nizamî
- E) Cürcanî

21. Aşağıdaki şairlerden hangisinin "kırk hadis" tercümesi vardır?

- A) Kara Fazlî
- B) Âhî
- C) Abdî
- D) Bursalî Cellî
- E) Fuzulî

2012 DS 1525-A

22. Aşağıdakilerden hangisi "surname" türünde bir mesnevidir?

- A) Heft Cam
- B) Hecname
- C) Gülşen-i Ebrar
- D) Câm'u'l-Buhur
- E) Şecaatname

23. Aşağıdakilerden hangisi fetva metinlerinde geçen sanal isimlerden biri değildir?

- A) Leyla
- B) Zeynep
- C) Zeyd
- D) Hind
- E) Amr

24. Türk edebiyatında estetik nesrin ilk örneği sayılan "Tazarrunâme"nin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hoca Sadettin
- B) Sinan Paşa
- C) İdris-i Bitlisi
- D) Cafer Çelebi
- E) Ahmet Paşa

25. Aşağıdakilerden hangisi şifahi/folklorik üslubun özelliklerinden biridir?

- A) Çeviri özelliği taşıması
- B) Günlük konuşma diline yakın olması
- C) Seci kullanımına hiç rastlanmaması
- D) Farsça kelimelerin kullanım oranının yüksek olması
- E) Cümlelerin uzun ve sıfat tamlamalarıyla örülü olması

26.

بلخ ولایتینده پادشاه ایددی
شاه او علی شاه ایددی
و نه معرور سر و جاد ایددی
بر ملایم درگاه اله ایددی

Yukarıdaki metinde altı çizili sözcüklerde kullanılan söz sanatı, aşağıdakilerden hangisini örnekler?

- A) Cinas
- B) Aks
- C) İade
- D) Seci
- E) Tarsi

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl	
1	2	A
2	3	B
3	4	C
4	5	D
5	6	C
6	7	B
7	8	C
8	9	C
9	10	A
10	11	E
11	12	C
12	13	E
13	14	D
14	15	E
15	16	C
16	17	A
17	18	E
18	19	D
19	20	A
20	21	B
21	22	E
22	23	D
23	24	A
24	25	B
25	26	B
26	27	D
27	28	
28	29	
29	30	
30	31	
31	32	
32	33	
33	34	
34	35	
35	36	
36	37	
37	38	
38	39	
39	40	

EDB301U 2012 A B C D C B C C A E C E D E C A E D A B E D A B B D

XVII. YÜZYIL TÜRK EDEBİYATI

A

2012 DS 1625-A

1. XVII. yüzyılda tasavvuf karşıtı olarak ortaya çıkan "Kadızedeliler" grubunun tarihteki ana kaynağını oluşturan selefi düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülmecid Sivasi
- B) Kadızade Mehmet Efendi
- C) Üstüvani Mehmet Efendi
- D) İbni Teymiye
- E) Divane Mustafa

2. Korkarın cennette de uşşak râhat görmeye
Öğrenürse şive-i hüban-ı İstanbulî hür

Yukarıdaki beyte göre şairi korkutan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevdiğinin ölmesi
- B) Güzellerden çok eziyet görmesi
- C) Hurilerin İstanbul güzellerini tanıyıp aynı tarzda davranması
- D) Cennete yalnız gitmek istememesi
- E) Cennette sevgilisinin kendisini unutması

3. Şeyhülislam Yahya, aşağıdaki nazım biçimlerinin hangisinde yazdığı şiirleriyle çağdaşlarına öncülük etmiştir?

- A) Mülemma gazel
- B) Tuyug
- C) Kıta
- D) Kaside
- E) Müzeyyel gazel

4. Nûrdan bâl açar uçmağa melekdür sanasın
Olşa zinpüş-ı serâserle ne dem cilve-nümâ

Yukarıdaki beyitte altı çizili sözcükte yapılmış olan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşbih
- B) İstiare
- C) Tevriye
- D) Cinas
- E) Hüsn-i talil

5. Nefî Divanı'nda üç adet "Rahşiyeye" bulunmaktadır. Bu durum Nefî'nin hangi özelliğinin bir yansıması sayılabilir?

- A) Yolculuk merakının
- B) At sevgisinin
- C) Hiciv düşkünlüğünün
- D) Övgü hevesinin
- E) Silah merakının

6. Aşağıdakilerden hangisi Türk şairlerini etkileyen İranlı Sebki Hindî şairlerinden biri değildir?

- A) Abdurahman Câmî
- B) Tâlib-i Amulî
- C) Şevket-i Buharî
- D) Urfî-yi Şirazî
- E) Sâib-i Tebrizî

7. Nailî, hangi şiirleriyle Türk şiirinin ilk şarkı şairlerinden biri olarak kabul edilir?

- A) Kasideleriyle
- B) Kıtalarıyla
- C) Rubailerleriyle
- D) Musammatlarıyla
- E) Gazelleriyle

8. Türk edebiyatının Sebki Hindî şairleri aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Nailî, Neşatî, Fehim-i Kadim, Şeyh Galip
- B) Nailî, Neşatî, Nedim, Şeyh Galip
- C) Nailî, Şeyhülislam Yahyâ, Fehim-i Kadim, Şeyh Galip
- D) Nailî, Koca Ragıp Paşa, Neşatî, Nedim
- E) Nailî, Nabî, Neşatî, Şeyh Galip

9. "Hayrabad" düşünce ve sanat değeri yönünden Nabî'nin ilk sırada yer alan eseri olmamasına rağmen, eseri önemli kılan neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzun bir mesnevi olması
- B) Feridüttin Attar'ın "İlahiname"sinden etkilenecek yazılmış olması
- C) Eserin kavuşmayla bitmesi, olayların çeşitli ve hareketli olması
- D) Macera romanı görünümünde olması
- E) Nabî'nin ilk yazdığı mesnevilerden birisi olması

A

2012 DS 1625-A

10. Tûl-ı emel alâkasının muktezasıdır
Gıtdükçe çeşmi kaldığı ardınca süzenin

Yukarıdaki beytin diliçi tam ve doğru çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İğnenin iplik geçirilen gözü arkasında olduğu için küçüktür.
B) İğnenin dikiş dikerken gözünün hep arkada kalmasının nedeni fazla hırsıdır.
C) İğnenin gözü iplik geçirildiği için hep arkada bulunur.
D) İğne, dikışı arkadaki delikten geçirilen iplikle diker.
E) İğnenin gözü dikiş diktiği için hep arkadadır.

11. Bir devlet için çarha temennâdan usanduk
Bir vasl için ağıyâra müdârâdan usanduk

Yukarıdaki beyitte toplumda gözlemlenen aşağıdaki durumlardan hangisi eleştirilmektedir?

- A) İnsanların çıkarları olduğu kişiler karşısında umursamaz davranmaları
B) İnsanların makam, mutluluk için felekten beklentilerinin olması; çıkarları için yabancılara dost görünmeleri
C) Şöhrete kavuşmak uğruna insanların başkalarının önünde eğilmeleri
D) İnsanların mal, mülk peşinde olmaları
E) İnsanların çıkarları için birbirleriyle çekişmeleri

12. Aşağıdaki şairlerden hangisi hikemî tarzın temsilcilerinden biri değildir?

- A) Seyyit Vehbi
B) Münif
C) Koca Ragıp Paşa
D) Raşid
E) Neşatî

13. Aşağıdakilerden hangisi hikemî şiir üslubunun özelliklerinden biri değildir?

- A) Tevriye ve kinaye sanatlarının kullanılması
B) İrsal-i mesel kullanılması
C) Dilin kolay anlaşılması
D) Özlü anlatımda önemli olan telmih sanatının kullanılması
E) Şiirde yol gösterici, öğüt verici konulara yer verilmesi

14. Nabî'nin nasihatname türünde yazdığı eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zey-i Siyer-i Veysi
B) Sumame
C) Tuhfetü'l-Harameyn
D) Hayriyye
E) Terceme-i Hadis-i Erbain

15. Aşağıdaki şairlerden hangisi Edirne Şehrengizi yazmıştır?

- A) Neşatî
B) Fehîm
C) Tabî
D) Vecihî
E) Sabit

16. Aşağıdaki mesnevilerden hangisi tercümeyle dayalı bir eserdir?

- A) Gülşen-i Efkâr
B) Leyla vü Mecnun
C) Hilîyetü'l-Efkâr
D) Gamze vü Dil
E) Mantıku'l-Esrar

17. "Genc-i Leal, Menazimü'l-Cevahir, Kân-ı Maânî, Düsturu'l-Amel" adlı eserlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temsili eser olmaları
B) Manzum sözlük olmaları
C) Ansiklopedik eser olmaları
D) İlmî eser olmaları
E) Dinî-tasavvufî eser olmaları

18. XVII. yüzyıl şairleri tarafından tasavvufî aşkın ve mertebelerinin anlatımında da tercih edilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zafename
B) Biladiye
C) Sakiname
D) Pendname
E) Şikâyetname

2012 DS 1625-A

19. Aşağıdakilerden hangisi "surname" türünün özelliklerinden biri değildir?

- A) Gelenek ve görenekle ilgili geniş malzeme içermesi
- B) Yazıldığı dönemin eğlence kültürüne ait izler taşıması
- C) Realist çizgiler taşıması
- D) Konusunun dinî ve tasavvufî öğretiler olması
- E) Yerel motifler taşıması

20. Aşağıdaki aşk konulu mesnevilerden hangisi İstanbul hayatından sahneler ve bahar tasvirleri ile dikkati çeker?

- A) Edhem ü Hüma
- B) Derename
- C) Hüsrev ü Şirin
- D) Mahmud u Ayaz
- E) Yusuf u Züleyha

21. İlk mensur surname yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vehbî
- B) Nizamî
- C) Tiryakî Hasan Paşa
- D) Nabî
- E) İntizamî

22. Gazavatnamelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Gazavatname yerine "fetihname" ve "zafename" terimleri de kullanılmıştır.
- B) Bir tek savaşı veya bir komutanın savaşlarını anlatan eserlerdir.
- C) Menakıb-ı Tiryakî ve Hasenat-ı Hasan XVII. yüzyılın ilk gazavatnameleridir.
- D) Vakanüvis tarihçiler tarafından kaleme alınan tarih kitaplarıdır.
- E) Hem manzum hem mensur örnekleri vardır.

23. Risale-i Koçi Bey ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Dünya tarihini de içeren bir Osmanlı tarihidir.
- B) Şakayık-ı Numaniye zeyillerinden biridir.
- C) Padişaha sunulan "lâyiha"lardan oluşan bir eserdir.
- D) Mensur-manzum karışık olarak yazılmış bir coğrafya kitabıdır.
- E) Hatırat türünde yazılmış bir tarih kitabıdır.

24. "Seyahatname" adlı eserle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eserin dili, anlatılan yerlerin durumuna, tasvir edilen kişinin niteliklerine, özellikle de yararlandığı kaynaklara göre değişkenlik gösterir.
- B) Türk edebiyatı için olduğu gibi Türk dili için de hazine değerinde bir eserdir.
- C) Eser, XVII. yüzyıl Osmanlı toplumunun tarihi, coğrafi, etnik, sosyal ve ekonomik özelliklerini yansıtır.
- D) Mizah ve mübalağa, eserin temel anlatım özelliklerindedir.
- E) Yazılı kaynaklardan yararlanılmamış, sadece yazarın kişisel gözlemlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

25. Hâbname ve Siyer adlı eserlerin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Veysi
- B) Kâtip Çelebi
- C) Nabî
- D) Nergisi
- E) İbrahim Peçevi

26. XVII. yüzyılın ilk vakanüvis tarih yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Solakzade Hemdemî
- B) Naima
- C) Abdî
- D) Karaçelebizade Abdulaziz
- E) Evliya Çelebi

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yil	
1	2	D
2	3	C
3	4	E
4	5	C
5	6	B
6	7	A
7	8	D
8	9	A
9	10	C
10	11	B
11	12	B
12	13	E
13	14	C
14	15	D
15	16	A
16	17	E
17	18	B
18	19	C
19	20	D
20	21	A
21	22	E
22	23	D
23	24	C
24	25	E
25	26	A
26	27	B
27	28	C
28	29	E
29	30	A
30	31	B
31	32	D
32	33	C
33	34	E
34	35	A
35	36	B
36	37	C
37	38	D
38	39	E
39	40	A

VIII-XIII YÜZYILLAR TÜRK EDEBİYATI

A

2012 DS 4325-A

1. Bilge Kağan yazıtı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İçerik olarak Kül Tigin yazıtından farklıdır.
- B) Kül Tigin yazıtına göre daha çok tahrip olduğu için okunamayan kısımlar daha fazladır.
- C) Yazıtın bütün yüzlerinde 70 satıra yakın yazı vardır.
- D) Dikildiği tarih hakkında tahmin yürütülememektedir.
- E) Dört yüzü de Türkçe yazılmıştır.

2. Orhon Yazıtları'nın ilk popüler yayımlarını yapan araştırmacılar aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Necib Asım - Talat Tekin
- B) Şinasi Tekin - Muharrem Ergin
- C) Muharrem Ergin - Talat Tekin
- D) H. N. Orkun - Talat Tekin
- E) Talat Tekin - Şinasi Tekin

3. Eski Uygurcada anlatı ve masallara ne ad verilir?

- A) Avdan / Çatik
- B) Upadeşa / Udāna
- C) Vyākarna / İtivrıtaka
- D) Abhidharma / Viyana
- E) Tripitaka / Sūtra

4. Aşağıdaki Arap şairlerden hangisi hem mu'allakā hem de sahabe şairleri arasında yer alır?

- A) Hassān bin Sâbit
- B) Abdullah Revâha
- C) İmru'u'l-Kays
- D) Antere
- E) Lebîd bin Rebî'a

5. Aşağıdakilerden hangisi Abbâsî dönemi Arap şairlerine verilen adlardan biridir?

- A) İslâmiyyûn
- B) Muhadramûn
- C) Kudemâ
- D) el-Edebu'l-muvelled
- E) Asriyyûn

6. Kutadgu Bilig ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eserin Fergana nüshası Zeki Velidi Togan tarafından bulunmuştur.
- B) Eserin tevhid ve münacat kısımları bulunmaktadır.
- C) Eserin yazılış tarihi ve yeri bilinmemektedir.
- D) Eserin bahar tasviri bölümü, lirik şiir özelliği taşımaktadır.
- E) Eserin Mısır, Fergana ve Viyana (Herat) nüshaları vardır.

7. Atebetü'l-Hakâyık'ın asıl metin kısmının uyak düzeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) aacb/aacb/aacb
- B) aabb/ccbb/eeff
- C) abab/abab/abab
- D) aaxa/ccxa/ddxa
- E) aaba/ccdc/eeffe

A

2012 DS 4325-A

8. *Şâhım medhi birle bezeyin kitâb
Okıglı kişiniñ sevinsin cânı*

Atabetü'l-Hakâyık'ta yer alan yukarıdaki beytin çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyan kişinin canı sevinsin diye bu kitab(ı) şahımın övgüsü ile süsleyeyim.
B) Şah övgüsü ile bu kitabı süsledim, okuyan kişinin canı sevindi.
C) Okuyan kişinin canı sevinecek, şah övgüsüyle kitap yazılacak.
D) Şah bu kitabı süsleyerek yazdı, okuyan kişi buna çok sevindi, mutlu oldu.
E) Okuyan kişinin canı sevinecek diye kitapta şahımı övdüm, övgüyle süsledim.

9. İbn Bîbî tarafından II. Kılıç Arslan'ın oğlu Berkayaruk Şâh'a ait olduğu bildirilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Râhatu's-Sudûr
B) Pertev-nâme
C) Siyâset-nâme
D) Kânûnu'l-Edeb
E) Hûr-zâd ve Perî-Nijâd

10. Nizâmî'nin Mengücek hanedanından Fahreddin Behrâmşâh'a ithaf ettiği eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İskender-nâme
B) Mahzenü'l-Esrâr
C) Heft Peyker
D) Leylâ vü Mecnûn
E) Hüsrev ü Şîrîn

11. Ahi Evren'in Farsça yazıp Seyfeddin Tuğrul'a sunduğu eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kâmilu't-Ta'bîr
B) Ravzatu'l-Ukûl
C) Makâlât
D) Menâhic-i Seyfî
E) Âyetü's-Sudûr

12. Mevlânâ'nın doğduğu Belh şehri bugün hangi ülke sınırları içinde bulunmaktadır?

- A) Tacikistan
B) Türkmenistan
C) Afganistan
D) Özbekistan
E) Azerbaycan

13. Mevlânâ'nın Batı'da yaygın olarak kullanılan lakabı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hünkâr
B) Mevlevî
C) Hazret-i Pîr
D) Rûmî
E) Hüdâvendigâr

14. Mevlânâ'nın Divan-ı Kebîr'i ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Eserin diğer adı, Külliyyât-ı Şems'tir.
B) Eserde sadece ilâhî aşk, gönül derdi ve tasavvufî konular ele alınmış mecâzî aşka yer verilmemiştir.
C) Eser, Mithat Bahari ve Abdülbaki Gölpınarlı tarafından Türkçeye çevrilmiştir.
D) Eserde mahlas yerinde, Şems, Şems-i Tebrîz, Şemsü'l-Hakk-ı Tebrîzî gibi kelime ve ibareler kullanılmıştır.
E) Eserin ilk tenkitli yayımı B. Furûzanfer tarafından yapılmıştır.

15. "Altın Ordu edebî dilinin inkişafında Harezmi'nin rehberlik edici rol oynadığı" tespitini ilk olarak ortaya koyan Türkolog kimdir?

- A) J. ThÜry
B) F. Köprülü
C) J. Eckmann
D) A. N. Samoyloviç
E) A. İnan

A

2012 DS 4325-A

16. XIII ve XIV. yüzyıllarda Türkistan, Horasan, Harezmi ve Altın Ordu'da yazılmış bütün eserleri, ilk Çağatay dönemi içinde ele alan Türkolog kimdir?

- A) J. Eckmann
- B) Z. V. Togan
- C) F. Köprülü
- D) A. Caferoğlu
- E) Ali Şir Nevâi

17. Muhabbet-nâme'nin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslâm
- B) Hüsâm Kâtib
- C) Rabgûzî
- D) Kutb
- E) Harezmi

18. بئیم بویم سوکونیدی شمندی یاندر

Yukarıdaki mısra da aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi bulunmaktadır?

- A) teşbîh-i mü'ekked
- B) teşbîh-i belîğ
- C) teşbîh-i mücmel
- D) teşbîh-i mufassal
- E) teşbîh-i mürsel

19. سنک بویک بوداغدن آغدی کجدی

Yukarıdaki mısra da bulunan edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) mübâlağa
- B) teşbîh
- C) kinâye
- D) tevriye
- E) mecâz-ı mürsel

20.

من یار با وفايم بر من جفا قيلورسن
با آنچون این جفاها سندن قاچن قاچر من

Yukarıdaki beyitle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Farsça-Türkçe mülemma bir beyittir.
- B) Türkçe-Farsça mülemma bir beyittir.
- C) Arapça-Türkçe mülemma bir beyittir.
- D) Türkçe-Arapça mülemma bir beyittir.
- E) Farsça-Arapça mülemma bir beyittir.

A

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

EDB201U 2012 B C A E D C E A E B D C D B D C E B A A

XIV. - XV. YÜZYILLAR TÜRK EDEBİYATI

A

2012 DS 4425-A

1. Pek çok gazelinin matla'ındaki cinaslı ve güzel söyleyişler dikkati çeker. Özgün benzetmeler yapan şair, daha çok beş ve yedi beyitten oluşan gazeller yazmıştır. Şiirlerinde yer yer "ki" edatını kullandığı da görülür. Şiirlerinde akıcılığı ve samimiyeti sağlayan unsurların başında, sitem ve karşılıklı konuşmalara dayanan ifadeler gelir.

Yukarıdaki paragrafta bahsedilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmed Paşa
- B) Necâti Bey
- C) Kadı Burhaneddin
- D) Hasanoğlu
- E) Nesîmî

2. Mevcut bilgilere göre şiirlerinde akis sanatının ilk örnekleri görülen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşık Paşa
- B) Nesîmî
- C) Yunus Emre
- D) Gülşehrî
- E) Ahmet Paşa

3. Anadolu sahasında ilk defa Fahrî tarafından Nizâmî'nin aynı adlı eserinden Türkçeye çevrilen ve "İşk-nâme" adı da verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İskender-nâme
- B) Mahzenü'l-Esrâr
- C) İkbâl-nâme
- D) Leyâ vü Mecnûn
- E) Hüsrev ü Şîrîn

4. Aşağıdaki eserlerden hangisi Şeyhoğlu Mustafa'ya ait değildir?

- A) Marzuban-nâme çevirisi
- B) Kabus-nâme çevirisi
- C) Hurşid-nâme
- D) Tervîhü'l-Ervâh
- E) Kenzü'l-Küberâ ve Mehekkü'l-Ulemâ

5. J. Eckmann, Çağatay Türkçesini hangi dönemlerde değerlendirmiştir?

- A) Klâsik Dönem, Klâsik Sonrası Dönem
- B) İlk Çağatay veya Nevâî'den önceki Çağatayca Dönemi, Klâsik Dönem, Klâsik Dönemden sonraki Çağatayca Dönemi, Son Çağatayca Dönemi
- C) İlk Çağatay Dönemi, Klâsik Çağatay Döneminin başlangıcı, Klâsik Çağatayca Dönemi, Klâsik Dönemin devamı, Gerileme ve Çökme Dönemi
- D) Klâsik Öncesi Dönem, Klâsik Dönem
- E) Klâsik Öncesi Dönem, Klâsik Çağatayca Dönemi, Klâsik Sonrası Dönem

6. Çağatay şiirinin kurucularından sayılan Sekkâkî'nin divanından parçaları Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi XII, 1963'te yayımlayan Türkolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) M. Canpolat
- B) G. Karaağaç
- C) K. Eraslan
- D) J. Eckmann
- E) G. Alpay Tekin

7. I. Ta'aşşuk-nâme
II. Deh-nâme
III. Beng ü Çağır
IV. Gül ü Nevrûz

Yukarıdakilerden hangileri Yûsuf Emîrî'nin eserleridir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

A

2012 DS 4425-A

8. XV. yüzyılın ortalarında yazılan ve Türk edebiyatı tarihi için oldukça önemli olan nazire mecmuası ve yazarı aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Metâlî'ü'n-Nezâir - Hisâlî
- B) Câmî'ü'n-Nezâir - Eğirdirli Hacı Kemal
- C) Pervâne Bey Mecmu'ası - Pervâne b. Abdullah
- D) Mecma'u'n-Nezâir - Edirneli Nazmi
- E) Mecmu'atü'n-Nezâir - Ömer b. Mezîd

9. Yıldırım Bayezid'in oğlu Emir Süleyman'ın ölümü üzerine mersiyeler yazan şairler aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Şeyhî - Cemâlî
- B) Hüsâmî - Aşkî
- C) Ahmed-i Dâî - Ahmedî
- D) Şemsî - Sâfî
- E) Ahmed-i Dâî - Şeyhî

10. Aşağıdakilerden hangisi Fatih döneminde İstanbul'a gelerek sarayda "kâtiplik" yapmıştır?

- A) Angonali Criacus
- B) Gentile Bellini
- C) Giovanni Mario Angiolello
- D) Sibeveyhî
- E) Sayrafi

11. Fatih devri Türk dili, Tarihi Türkiye Türkçesinin aşağıdaki dönemlerinden hangisi içinde yer alır?

- A) Yeni Osmanlıca
- B) Eski Anadolu Türkçesi
- C) Orta Türkçenin ikinci yüzyılı
- D) Klasik Osmanlı Türkçesi
- E) Orta Türkçenin ilk yüzyılı

12. Aşağıdaki araştırmacılardan hangisi, yayımladığı eserinde hem Fatih'in şiirlerine yer vermiş hem de bu şiirleri şerhetmiştir?

- A) K. Edip Ünsel
- B) Gerard Jakob
- C) Ahmed Aymutlu
- D) M. Nur Doğan
- E) Saffet Sıtkı

13. "İşkun aldı benden beni bana seni gerek seni Ben yanaram dün ü günü bana seni gerek seni"

Yunus Emre, yukarıdaki matla ile başlayan manzumesini aşağıdaki şairlerden hangisinin şiirine nazire olarak yazmıştır?

- A) Hakîm Süleyman Ata
- B) Zengi Ata
- C) Ahmed-i Yesevî
- D) Ahmedî
- E) Eşrefoğlu Rûmî

14. *Ser-nâme-i mahabbeti cânâna yazmışam
Hasret risâlesin varak-ı cânâ yazmışam*

Ahmet Paşa yukarıdaki matla'ı ile başlayan gazelini aşağıdaki şairlerden hangisinin şiirine nazire olarak yazmıştır?

- A) Ahmedî
- B) Şeyhî
- C) Avnî
- D) Melîhî
- E) Hatâyî

15. Necâti Beg'in gazellerini değiştirmek ve hicve dönüştürmek yolu ile "nakîze"ler yazan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemâlî
- B) Adlî
- C) Mihri Hatun
- D) Hayâlî
- E) Sâgarî

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 4425-A

16. اپاردی کو کلمی بر خوش قامو یوز جانفزا دلیر
نه دلیر دلیر شاهد نه شاهد شاهد سورور

Yukarıdaki beyitte üzerinde durulan konu, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Sevgilinin yüz güzelliği ile çekiciliği
B) Sevgilinin acımasızlığı
C) Şahidin sultan oluşu
D) Şahidin güzel oluşu
E) Dilberin sultan oluşu

17. Şâhâ yüzünün gülünü dirsem ola mı
Ne çekdügümü yüzüne dirsem ola mı
Piste lebünün benden dileği cândur
Redd eyleyüben sözünü sırsam ola mı

Yukarıdaki manzumenin nazım şekli, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıt'a
B) Tuyug
C) Rübâ'î
D) Mesnevi
E) Kıt'a-i kebîre

18. Bî-vefâ dünyâdan usandı gönül
Yoh didi dünyâyı yoh sandı gönül
Düşdi işkun odına yandı gönül
Vahdetün kand-âbına bandı gönül

Yukarıdaki manzumenin nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tuyug
B) Rübâ'î
C) Gazel
D) Mesnevi
E) Muhammes

19. Divan şiirinde kimi zaman kendisinden "dürr-i yetim" şeklinde söz edilen peygamber aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Ya'kûb
B) Hz. Yûsuf
C) Hz. Mûsâ
D) Hz. Muhammed
E) Hz. İsâ

20. Bütün beyitlerinde aynı konuya yer verilen gazellere ne ad verilir?

- A) Yek-âvâz
B) Yek-âhenk
C) Musammat
D) Müselsel
E) Müstezâd

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	40
2	39
3	38
4	37
5	36
6	35
7	34
8	33
9	32
10	31
11	30
12	29
13	28
14	27
15	26
16	25
17	24
18	23
19	22
20	21
21	20
22	19
23	18
24	17
25	16
26	15
27	14
28	13
29	12
30	11
31	10
32	9
33	8
34	7
35	6
36	5
37	4
38	3
39	2
40	1

EDB202U 2012 C B E D E B E C A B D C A E A C A D B

TANZİMAT DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI-II A

2012 DS 4425-A

1. *Zehra* adlı romanla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Natüralizmden etkiler taşır.
- B) Esaret teması üzerine kurulmuştur.
- C) Romanda dönemin sosyal hayatı, eğlence yerleri, Şehzâdebaşı tulûat tiyatroları, tulumbacıların yaşayışı ayrıntılarıyla sergilenir.
- D) Roman kahramanının karakteri irsiyete bağlıdır.
- E) İlk psikolojik roman denemesi sayılmaktadır.

2. Nabizade Nâzım ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplum katmanlarını ve insanları romantizmden çok natüralizmin yansıtaçağı düşüncesindedir.
- B) Hakikiyyûn (realizm-natüralizm) görüşünü savunanlar arasında yer alır.
- C) Romantik unsurlarla örülü ilk kalem denemelerinden sonra realist-natüralist anlayışa geçer.
- D) Onun öykülerinin olay örgüsü genellikle tesadüf üzerine kurulmuştur.
- E) Türk edebiyatında modern anlamda kısa öykünün başlangıcı olarak kabul edilen *Küçük Şeyler* adlı eseri kaleme almıştır.

3. Eserde konu olarak genç bir kızın annesinin gözettiği maddi menfaatler uğruna, sevdiği genç erkek yerine istemediği zengin biriyle evlendirilmesinden doğan felâketler işlenir. Türk edebiyatına aşk yüzünden verem olup ölen sevgili konusunu getiren bu eser Recaizade M. Ekrem'in *Vuslat*'ı ile Abdülhak Hâmit'in *İçli Kız*'ından başlayarak uzun yıllar devam eden duygusal bir edebiyat çılgınına yol açmıştır. Eserde Abdülhamit Döneminin ilk senelerinin duygusal yaşamı vardır.

Yukarıda bilgilerine yer verilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Namık Kemal - Zavallı Çocuk
- B) Ahmet Mithat Efendi - Celâleddin Harzemşah
- C) Ahmet Mithat Efendi - Hükm-i Dil
- D) Namık Kemal - Gülnihal
- E) Namık Kemal - Çengi yahut Dâniş Çelebi

4. Abdülhak Hâmit'in tiyatro hakkındaki görüşlerinin yer aldığı eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Duhter-i Hindû*
- B) *İbn-i Musa*
- C) *Yâdigâr-ı Harb*
- D) *Macerâ-yı Aşk*
- E) *Sabr ü Sebât*

5. *Şair Evlenmesi* aşağıdaki gazetelerden hangisinde tefrika edilmiştir?

- A) *Hürriyet*
- B) *Tercüman-ı Ahvâl*
- C) *Tercüman-ı Hakikat*
- D) *Tasvir-i Efkâr*
- E) *Takvim-i Vakâyi*

6. Aşağıdakilerden hangisi *İntibah*'ın edebî roman olmasını sağlayan özelliklerinden biri değildir?

- A) Batılı roman tekniğiyle yazılması
- B) Realist tasvirlere yer vermesi
- C) Şahısların dış görünüşlerine yer vermesi
- D) Mekân tasvirlerine yer vermesi
- E) Psikolojik çözümlenmelere yer vermesi

7. Aşağıdakilerden hangisi *Şair Evlenmesi*'nin *Karagöz* oyunu ile arasındaki benzerliklerden biri değildir?

- A) *Karagöz* oyununda olduğu gibi mahallede geçmesi
- B) Mahalle halkının oyunda yer alması
- C) *Şair Evlenmesi*'ndeki karakterlerle *Karagöz* oyunundaki karakterlerin benzeşmesi
- D) Her iki oyunda da Batılı unsurların yer alması
- E) *Müştağ Bey*'in *Karagöz* oyunundaki komediye yaratan kişiyi temsil etmesi

A

2012 DS 4425-A

8. Aşağıdakilerden hangisi *Karabibik*'in karakterlerinden biri değildir?

- A) Karabibik
- B) Yosturoğlu
- C) Nuriye
- D) Huri
- E) Sarı İsmail

9. *Şair Evlenmesi* için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Komedi'dir.
- B) Halkın erdemlerini yüceltir.
- C) Basit bir yapıya sahiptir.
- D) Fransız tiyatrosunun izleri görülür.
- E) Kişilerini halkı yansıtacak şekilde seçmiştir.

10. *İntibah* romanında geleneksel kadın tipini aşağıdakilerden hangisi temsil eder?

- A) Dilaşup
- B) Dilruba Hanım
- C) Mehpeyker
- D) Fatma Hanım
- E) Dilber

11. *Şair Evlenmesi*'ndeki sade Türkçeyi aşağıdaki eserlerden hangisinin sürdürdüğü söylenemez?

- A) Namık Kemal, *Zavallı Çocuk*
- B) Abdülhak Hâmit, *Macerâ-yı Aşk*
- C) Abdülhak Hâmit, *İçli Kız*
- D) Rezaizade Mahmut Ekrem, *Vuslat*
- E) Muallim Nâci, *Heder*

12. Namık Kemal *İntibah* romanında nasıl bir dil kullanmıştır?

- A) Sade, anlaşılır bir dil kullanmıştır.
- B) Tamamen ağır bir dil kullanmıştır.
- C) Tasvirlerde ağır, konuşmalarda sade bir dil kullanmıştır.
- D) Çoğunlukla tasvirlerle örülü, ağıdalı bir dil kullanmıştır.
- E) Daha çok konuşma üslubuna dayalı bir dil kullanmıştır.

13. Nabizade Nâzım'ın *Karabibik* öyküsü için Türk öykücülüğünün köye açılmasında ilk başarılı örneklerden biri sayılmaktadır?

- A) Türk köylüsünü gözleme dayanan gerçekçi yaklaşımla anlatan ilk öykü olduğu için
- B) Köylü karakter ve tipleri ağız özellikleriyle konuşturduğu için
- C) Köydeki yoksulluğu ve geri kalmışlığı anlattığı için
- D) Emile Zola'nın eserlerini örnek aldığı için
- E) Köy hayatını anlatan ilk öykü olduğu için

14. *Karabibik*'te kişilerin yalnızca iyi veya yalnızca kötü karakter ve tipler olarak anlatılmaması, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Natüralizmle
- B) İnsanın gerçekliğiyle
- C) Öykünün gözlemlere dayanılarak yazılmasıyla
- D) Romantizmle
- E) Hayatı yansıtmak arzusuyla

15. *Karabibik*'te mekânla insanlar arasında kurulan ilişki hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mekân ve insan ilişkilerinde hayale ve abartıya başvurulmuştur.
- B) Mekân tasvirleri insanların yaşama biçimini ve iç dünyasını yansıtıcı özellik taşır.
- C) Yazar, mekân-insan ilişkisinde natüralist anlayışa bağlı kalmıştır.
- D) Mekân ve insan tasvirleri gerçekçidir.
- E) Rum köyleri ve evleri Türk köylerine ve evlerine göre, Rum köylüleri de Türk köylülerine göre daha bakımlı ve gelişmiş olarak tanıtılmıştır.

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 4425-A

16. I. Eğlendirmek
II. Ağır bir dille yemek
III. Aksayan yanları göstermek
IV. Saldırarak yıkmak

Yukarıdakilerden hangileri mizahın işlevleri arasında yer alır?

- A) Yalnız III
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) II, III ve IV

17. Türk edebiyatında mizah ve hiciv hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Klasik Türk edebiyatı döneminde mizah, hicve göre daha çok yaygınlık göstermektedir.
B) Aşık geleneği içerisinde *taşlama* adı altında mizah ve hiciv, manzum olarak gelişme göstermiş; halk arasında ilgi uyandırmıştır.
C) Klasik edebiyat döneminde Nefî'nin *Sihâm-ı Kaza'sı* hiciv alanında üne kavuşmuş bir eserdir.
D) Kişilikler ve yerel tipler çevresinde oluşan fıkralarda geniş bir sözlü mizah dağarcığı söz konusudur.
E) İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlerde gelişen halk tiyatrosunda başta Karagöz olmak üzere orta oyunu ve meddah mizah ve hicvin geniş yer tuttuğu oyunlar olarak belirir.

18. Aşağıda mizah ve hiciv alanında verilmiş yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A) Kani - *Terkib-i Bend*
B) İzzet Molla - *Mihnet-Keşân*
C) Şeyhî - *Hirre-name*
D) Fakiri - *Şikâyetname*
E) Fuzûlî - *Harname*

19. Aşağıdaki eserlerden hangisi düz yazı şeklinde kaleme alınmış hicivlerden biridir?

- A) *Harname*
B) *Terkib-i Bend*
C) *Şikâyetname*
D) *Hirre-name*
E) *Mihnet-Keşân*

20. I. Eğitim seviyesinin yükselmesi
II. Türk edebiyatının Batılı çehre kazanmaya başlaması
III. Gazete ve dergiler

Mizah ve hicvin Tanzimat sonrası Türk edebiyatında, klasik edebiyat dönemine göre daha ileri düzeyde gelişme göstermesinde yukarıdakilerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

21. İlk Türkçe mizah gazetesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diyojen
B) Geveze
C) Çingiraklı Tatar
D) Boşboğaz Bir Âdem
E) Latife

22. Ebuzziya Tevfik ve Kemalpaşazade Sait tarafından on üç sayı çıkarılmıştır. Daha sonra başka bir grup tarafından ara verildikten sonra Mehmet Tevfik'in yönetiminde Letâif-i Âsâr adıyla 1873'e kadar yayın hayatına devam etmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen dergi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meddah
B) Hayal
C) Kahkaha
D) Diyojen
E) Terakki

2012 DS 4425-A

23. *Diyojen* ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Önce Rumca, Ermenice ve Fransızca, sonra Türkçe olarak yayımlanmıştır.
- B) Daha çok sosyal ve siyasi konular ele alınmıştır.
- C) Kesintisiz olarak toplam 83 sayı çıkarılmıştır.
- D) Namık Kemal ve Direktör Âli Bey, Ebuzziya Tevfik gibi dönemin bazı yazarlarının da yazılarının imzasız yayımlandığı bir yayın organı olmuştur.
- E) Türk toplumundaki kültür krizi, kültürel yozlaşma, Batının gelişmiş devletlerinin Osmanlı üzerindeki emperyalist emelleri, Batılı devletlerin yerli işbirlikçileri, özellikle tiyatrodaki Batı taklitçiliği gibi konular ince bir mizahla ele alınmıştır.

24. Türk edebiyatında hiciv ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Namık Kemal Sadrazam Mahmut Nedim Paşa'yı hicvetmek için *Hirre-name*'yi yazmıştır.
- B) *Hirre-name*, Kahkaha'da yayımlanmıştır.
- C) Direktör Ali Bey, Diyojen'de mizah yazılarına yer vermiştir.
- D) Hiciv alanında yazılmış olan *Seyyareler* konusunu Yunan mitolojisinden almaktadır.
- E) Eşref'in kaleme aldığı hiciv kitaplarından biri de *İstimdad*'tir.

25. I. *Felatun Bey ile Râkım Efendi*
 II. *Şair Evlenmesi*
 III. *Araba Sevdası*

Yukarıdaki eserlerden hangileri içeriğinde mizah unsuru bulundurur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

26. *Seyyareler* ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mehmet Eşref Bey tarafından yazılmıştır.
- B) Türkçenin ilk mizahi sözlüğü olma özelliği gösterir.
- C) Konusunu Yunan mitolojisinden almıştır.
- D) İnsan gerçekliğini sergilemede esprili ve zarif, başarılı bir anlatıma sahiptir.
- E) 1899'da yazılmıştır.

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

EDB204U 2012 B E A B C D C B D E C A D A C A B C E D E C B E I

II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI

A

2012 DS 1625-A

1. II. Meşrutiyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda en çok ilgi gören edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman
- B) Hikâye
- C) Tiyatro
- D) Deneme
- E) Şiir

2. Aşağıdakilerden hangisi Fecr-i Âfî topluluğunun kuruluşunda etkili olmamıştır?

- A) Edebiyat-ı Cedidcilerin teşviki
- B) Üyeler arasında daha önceye dayanan arkadaşlık ve dostluklar
- C) Batı'da benzer kuruluşlar bulunması ve Türkiye'de daha önce Edebiyat-ı Cedide'nin kurulmuş olması
- D) Estetik değerlere önem veren "halis edebiyat" arayışı
- E) Devrin siyasi gayretlerinin sanat hayatını yönlendirmesine duyulan tepki

3. Edebiyat-ı Cedide'den Fecr-i Âfî'ye katılan sanatçılar aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Hüseyin Siret Özsever - Tahsin Nahit
- B) Fazıl Ahmet Aykaç - Cenap Şahabettin
- C) Faik Ali Ozansoy - H. Nâzım
- D) Hüseyin Suat Yalçın - Celal Sahir Erozan
- E) Faik Ali Ozansoy - Celal Sahir Erozan

4. Yakup Kadri'nin Fecr-i Âfî mensubu olarak yazdığı hikayelerini topladığı ve mekan genişliği noktasında dikkati çeken, 12 hikayeden oluşan kitabı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şapka
- B) Baskın
- C) Bir Ölünün Mektupları
- D) Bir Serencam
- E) Bir Tercüme-i Hal

5. Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat kavramının özelliklerinden biri değildir?

- A) Bir milletin kendine özgü edebiyatı olması
- B) Fertler tarafından farklı bir coğrafyada başka bir dille meydana getirilmesi
- C) Milletin kendi diliyle meydana getirdiği bir edebiyat olması
- D) Bir milletin kendi tarihi boyunca biriktirdiği estetik değerleri taşıması
- E) Milletin kendi tarihinin derinliklerinden getirdiği tarihsel birikimi yansıması

6. Aşağıdakilerden hangisi Divan ve Servet-i Fünun edebiyatlarının millî sayılma sebeplerinden biri değildir?

- A) Yabancı unsurlar taşıyalar da Türkçe ile meydana getirilmiş olmaları
- B) Türk milletinin edebî ve fikri arayışlarının bir sonucu olmaları
- C) Biri Doğu diğeri Batı medeniyetinin yoğun etkisini yansıtmaları
- D) Türk milletinin bir dönemdeki duyuş tarzını yansıtmaları
- E) Türk milletinin tarihsel devamlılığı içerisinde meydana gelmiş olmaları

7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı İmparatorluğu'nu kötü gidişinden kurtarmaya yönelik denenmiş ve zaman zaman bütünleşerek Millî Edebiyatın oluşumunu hazırlamış olan çözüm önerilerinden biri değildir?

- A) Batıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Osmanlıcılık
- E) İstikbalcilik

A

2012 DS 1625-A

8. Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyat tarihinin dönemlere ayrılmasının ve edebî dönemlerin başlangıç ve bitiş tarihlerinin kesinlik taşımasının zor olmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Sanatçıların hatıralarını yazmayı ihmal etmeleri
- B) Edebî dönemin fikrî olarak temellendiği zamanın tespitinin imkânsız olması
- C) Edebî dönemin sona erdiğini belirten bir beyannamenin olmaması
- D) Yazarlarının dönem öncesinde ya da sonrasında da yazmaya devam edebilmeleri
- E) Çoğu zaman edebî dönemin başlangıcını belirleyen bir beyannamenin olmaması

9. Millî Edebiyat anlayışının öncüsü kabul edilen üç yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal - Şemsettin Sami - Ömer Seyfettin
- B) Ahmet Haşim - Arif Nihat Asya - Nihal Atsız
- C) Mehmet Emin Yurdakul - Tevfik Fikret - Ali Canip Yöntem
- D) Ziya Gökalp - Ali Canip Yöntem - Ömer Seyfettin
- E) Rıza Tevfik Bölükbaşı - Yahya Kemal - Salih Zeki Aktay

10. Ziya Gökalp'e göre Türk aydınları kendi milletlerinden kopmuş, Batı medeniyetini tanırken kendi öz kültürlerinden uzaklaşmışlardır. Aydınların öncelikli görevi milletini ve onun kültürünü tanımaktır. Sonra medeniyet adına bildiklerini öğreterek onları aydınlatmaktır.

Ziya Gökalp'in ortaya koyduğu bu anlayış aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilebilir?

- A) Oğuzculuk
- B) Türkiyecilik
- C) Millî Müdafaa
- D) Turancılık
- E) Halka Doğru

11. 1908'de kurulan Türk Derneği'nin öncelikli hedefi nedir?

- A) Milliyetçi insanlar yetiştirmek
- B) Türklük, özellikle de Türkçe hakkında bilimsel çalışmalar yapmak
- C) Türk milliyetçiliğini esas alan partiler kurmak
- D) Milliyetperver bir edebiyat üretmek
- E) Türk milliyetçiliğini yaymak için siyasal faaliyetler yapmak

12. Yeni Lisan Hareketi'nin beyannamesi sayılan "Yeni Lisan" makalesi nerede ve hangi tarihte yayımlanmıştır?

- A) Genç Kalemler, Nisan 1909
- B) Sırat-ı Müstakim, Nisan 1911
- C) Genç Kalemler, Nisan 1911
- D) Türk Derneği Dergisi, Nisan 1909
- E) Türk Derneği Dergisi, Nisan 1911

13. Genç Kalemler'in 1912'de 27. sayıda kapanmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Derginin amaçlarını gerçekleştirme
- B) Dergide yer alan bir yazının sakıncalı görülerek kapatılması
- C) O yıllarda süren ağır sansürün dergiyi kapatması
- D) Derginin çıkmasında yaşanan maddi sorunlar
- E) Yazar kadrosunun Balkan Savaşı'na katılmaları

14. Aşağıdakilerden hangisi "Yeni Lisan" beyannamesi sayılan makaledeki dille ilgili tekliflerden biri değildir?

- A) Bilimsel kavramların aynen kullanımına devam edilmelidir.
- B) Konuşma diliyle yazı dili, yazı dili esas alınarak birleştirilmelidir.
- C) Başka dillerden kelime alınmamalı ve eş anlamlı kelimelerden Türkçe olan seçilmelidir.
- D) Dilde var olan bütün yabancı unsur ve kelimeler atılmalıdır.
- E) İsim ve sıfat tamlamalarıyla çoğul edatları Türkçe olmalıdır.

2012 DS 1625-A

15. Genç Kalemler dergisinin kapanmasından sonra, onun sahip olduğu işlev aşağıdaki yayın organlarından hangisi tarafından sürdürülmüştür?

- A) Türk Demeği
- B) Türk Yurdu
- C) Şair
- D) Şair Nedim
- E) Yeni Mecmua

16. Aşağıdakilerden hangisi Mehmet Emin'in Türkçe Şiirler'deki uygulamaları için söylenemez?

- A) Servet-i Fünun'un batıdan getirdiği yeni nazım şekillerinden uzak durur.
- B) Servet-i Fünun şairlerinin karşısına 'parmak hesabı' denilerek küçümsenen hece veznini getirir.
- C) Hecenin halk şairleri tarafından o güne kadar kullanılmamış şekillerini kullanır.
- D) Halk şiirinde kullanılan kıtayı bırakır bent kullanımını tercih eder.
- E) Vezinde yaptığı uygulamalarla heceyi modernleştirmeyi dener.

17. Mehmet Emin'in Türkçe Şiirler'inin kozmopolit bulunmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duraklarını kaldırarak heceyi modernleştirmesi
- B) Dönemin şairlerinden çok daha sade bir dili kullanması
- C) Sone gibi batıdan alınmış yeni nazım şekillerini kullanması
- D) Hecenin halk şairleri tarafından o güne kadar kullanılmamış şekillerini kullanması
- E) 'Parmak hesabı' denilerek küçümsenen hece veznini kullanması

18. Rıza Tevfik'in Millî Edebiyat'ın şiir anlayışının olgunlaşmasına katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divan şiirini örnek alarak aruz vezninden durakları kaldırması
- B) Hece vezniyle Osmanlıca'yı birleştirebilmesi
- C) Servet-i Fünun şiirini örnek alarak Batı edebiyatından türleri denemesi
- D) Tekke ve halk şiiri geleneğini örnek alarak hece veznine ahenk kazandırması
- E) Aruz vezni ve hece vezninin birleşiminden meydana gelen bir vezni denemesi

19. Ziya Gökalp, Türk masal ve efsanelerini manzum halde yeniden yazmak ister. Millete destanlarını sunarak yeniden doğma fikrini telkin eden ve 1923'te basılan bu eserde, tarihe ve destanlara gidilerek rol modellerine ve yeniden doğuş fikrine ulaşılmalarını sağlamayı amaçlar.

Yukarıdaki paragrafta tanımlanan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Altın Işık
- B) Ergenekon Destanı
- C) Gölgeler
- D) Turan
- E) Aziz İstanbul

20. 1926 yılında yazdığı "Sanat" manzumesiyle Millî edebiyat şiirinin poetikası sayılabilecek metni ortaya koyan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ömer Seyfettin
- B) Faruk Nafiz
- C) Ziya Gökalp
- D) Ali Canip
- E) Mehmet Emin

21. Aruz veznini sokakta konuşulan Türkçe ile birleştirerek ona millî bir kimlik kazandıran şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muallim Naci
- B) Yahya Kemal
- C) Mehmet Âkif
- D) Ahmet Haşim
- E) Tevfik Fikret

2012 DS 1625-A

22. **Özellikle** zorluklar içinden yeniden doğma imgesini taşıyan ve Millî Edebiyat Hareketi sanatçılarının **cokça** yöneldikleri Türk destanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şaki İbrahim Destanı
- B) Manas Destanı
- C) Oğuz Kağan Destanı
- D) Ergenekon Destanı
- E) Altın Destan

23. Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat Hareketi roman ve hikâyesinin ilgilendiği konulardan biri **değildir**?

- A) Ferdin kendi beniyile ilgili konular
- B) Savaş
- C) Anadolu
- D) Tarih
- E) Kadının sosyalleşmesi

24. Kiralık Konak adlı eserinde kendi sanat anlayışında meydana gelen değişimi, kahramanı Hakkı Celis üzerinden anlatan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halide Edip
- B) Yakup Kadri
- C) Ömer Seyfettin
- D) Müfide Ferit
- E) Ahmet Hikmet

25. İlk romanlarında topluma eğitilmiş kadının sosyal hayattaki yerini anlatır. Seviye Talip adlı romanından sonra yazdığı romanı baştan sona kadar mektuplar ve roman kahramanının hatıra defterinden sayfalarla oluşturulmuştur. Bu, Türk roman sanatında yazar-anlatıcının eserden çıkarılması konusunda da önemli bir deneyimdir.

Yukarıdaki cümleler Millî Edebiyat Hareketi'nin hangi yazar ve eserini tanımlamaktadır?

- A) Ahmet Hikmet-Gönül Hanım
- B) Müfide Ferit-Aydemir
- C) Halide Edip-Yeni Turan
- D) Halide Edip-Handan
- E) Yakup Kadri-Kiralık Konak

26. Müfide Ferit ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Aydemir (1918) adlı romanıyla Millî Edebiyat döneminde adını duyuran kadın yazarımızdır.
- B) Aydemir adlı eseri Halide Edip'in Yeni Turan'ından (1913) sonra Türkçü düşünce etrafında yazılmış ikinci romandır.
- C) Halide Edip Yeni Turan'da Türkiye Türklüğü üzerinde dururken, Müfide Ferit Aydemir'le Asya Türklüğüne açılır.
- D) Ahmet Hikmet'in Gönül Hanım'ından (1920) daha önce Orta Asya Türklüğüne yönelmiştir.
- E) Çalıkuşu adlı eseri yazara önemli bir şöhreti getirir ve onu devrin dikkat çeken yazarları arasına yerleştirir.

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

TDE308U 2012 C A E D B C E A D E B C E I B A C D A B C D A B D E

II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI

A

2012 DS 1525-A

1. Servet-i Fünûn şair ve yazarları aşağıdaki hangi Batılı şairden etkilenmemişlerdir?

- A) François Coppée
- B) Stendhal
- C) Alfred de Musset
- D) Arthur Rimbaud
- E) Sully Prudhomme

2. Aşağıdakilerden hangisi, Edebiyat-ı Cedîde şairlerinin nazım biçimi anlayışına uygun değildir?

- A) Sone, Edebiyat-ı Cedîde şiirinde sıkça kullanılan, Batıdan alınma bir nazım biçimidir.
- B) Terzarima, Edebiyat-ı Cedîde şiirinde sıkça kullanılan, Batıdan alınma bir nazım biçimidir.
- C) Edebiyat-ı Cedîde şairleri, nazım biçimlerinde Divan şiirinin kurallarına bağlı kalmışlardır.
- D) Edebiyat-ı Cedîde şairleri, şiiri düzyazıya yaklaştırmışlardır.
- E) Edebiyat-ı Cedîdeciler, Divan şiirindeki müstezadı genişleterek 'serbest müstezat' biçiminde kullanmışlardır.

3. Aşağıdakilerden hangisi Edebiyat-ı Cedîde'nin dağılmasının asıl nedenidir?

- A) Ali Ekrem (Bolayır)'ın "Şiirimiz" başlıklı bir dizi yazı yazarak Edebiyat-ı Cedîde'yi eleştirmesi
- B) İkinci Abdülhamit'in Servet-i Fünûn dergisini kapatması
- C) Muallim Naci taraftarlarının Edebiyat-ı Cedîdecileri eleştirmesi
- D) Tevfik Fikret'in Servet-i Fünûn dergisini terk etmesi
- E) Servet-i Fünûn yazar ve şairlerinin İstanbul dışına sürülmesi

4. Tevfik Fikret'in istibdat aleyhinde yazdığı şiirlerden en ünlüsü olan ve Ahmet Hamdi Tanpınar'ın 'Abdülhamit döneminin romanı' olarak değerlendirdiği şiiri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rücû
- B) Sis
- C) Haluk'un Amentüsü
- D) Ferda
- E) Han-ı Yağma

5. Aşağıdakilerden hangisi Tevfik Fikret'in şiirlerinin başlıca özelliklerinden biri değildir?

- A) Şiirde, Divan şiirinin temel birimi olan beyit hâkimiyetini kırmış, anlamı ve cümleyi beytin dışına taşımıştır.
- B) Kafiye düzeninde klâsik biçimlerin dışına çıkmıştır.
- C) Şiirde konu ile aruz kalıpları arasında bir uygunluk aramış ve bunu uygulamaya çalışmıştır.
- D) Şiirlerinde sade bir dil kullanmıştır.
- E) Diyaloglara yer vererek ve müstezadı daha serbest bir hâle sokarak, şiiri düzyazıya yaklaştırmıştır.

6. Aşağıdakilerden hangisi Hüseyin Suat'ın (Yalçın) eserlerinden biridir?

- A) Lane-i Melal
- B) Rubab-ı Şikeste
- C) Zilâ-i İlham
- D) Gizli Figanlar
- E) Leya-i Girizan

7. Aşağıdakilerden hangisi Servet-i Fünûn romancılarından biri değildir?

- A) Safveti Ziya
- B) Hüseyin Cahit
- C) Mehmet Rauf
- D) Halit Ziya
- E) Peyami Safa

8. Aşağıdakilerden hangisi, III. şahıs anlatıcının roman karakterinin bilincinden geçenleri aktarmasına verilen addır?

- A) Leitmotiv tekniği
- B) Tanrısal bakış açısı
- C) Yansıtıcı bilinç
- D) I. tekil bakış açısı
- E) Çoğul bakış açısı

9. 'Böğürtlen' romanı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Vatan sevgisinin öne çıktığı bir eserdir.
- B) Müjgân, Pertev, Süheyla romanın karakterlerindedir.
- C) Eserde tezatlarla yer verilmemiştir.
- D) Eser, seri cinayetlerle başlar.
- E) Roman Hüseyin Cahit'e aittir.

A

2012 DS 1525-A

10. Halit Ziya'ya ait aşağıdaki eserlerden hangisi yazarın kendisi tarafından "küçük roman" olarak adlandırılmıştır?

- A) Bir Muhtıranın Son Yaprakları
- B) Sefile
- C) Üç Mektup
- D) Solgun Demet
- E) Hayat-ı Hakikiye Sahneleri

11. Aşağıdakilerden hangisi Mehmet Rauf'un kısa hikâyelerinde en fazla işlediği konular arasında yer alır?

- A) Yurtdışına göç etmiş aile hayatı
- B) Köydeki halkın sıkıntıları
- C) Ülkenin tarım politikası
- D) Kadın ve aşk
- E) Kimsesiz çocuklar

12. Aşağıdaki eserlerden hangisi Hüseyin Cahit Yalçın'a ait değildir?

- A) Hayal İçinde
- B) Nadide
- C) Son Emel
- D) Niçin Aldatılmış
- E) Hayat-ı Muhayyel

13. Parnas okulunun Türk edebiyatındaki ilk ve en önemli temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
- B) Süleyman Nazif
- C) Safveti Ziya
- D) Cenap Şahabettin
- E) Tevfik Fikret

14. Aşağıdakilerden hangisi, sembolist şairlerin özelliklerinden biridir?

- A) Şiirlerinde doğayı olduğu gibi yansıtırlar.
- B) Varlığa sezgiler aracılığıyla yaklaşmaya çalışırlar.
- C) Sembolist şairler açık ve anlaşılır anlatıma önem verirler.
- D) Şiirlerini beyitler halinde yazarlar.
- E) Modernizme bir tepki olarak ortaya çıkmışlardır.

15. Edebiyat-ı Cedide şiirine hâkim olan genel zihniyet için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsan ilişkilerinin problemlerini ele alır.
- B) Bireyin psikolojik problemlerini ortaya koyar.
- C) Toplumsal meseleler ön plandadır.
- D) Doğal varlık ve görünüşlerde insana özgü ruhsal özellikleri görmeye imkân verir.
- E) Tarihî olayları hatırlatır.

16. Servet-i Fünun dönemi romanlarını Tanzimat Dönemi romanlarından ayıran özelliklerin başında aşağıdakilerden hangisi gelir?

- A) Matbaacılığın gelişmesi ve daha kaliteli kitapların basılması
- B) Aşk konusunun daha fazla işlenmesi
- C) Romanlarda çok sayıda karaktere yer verilmesi
- D) Sayfa sayısının artması
- E) Toplum meselelerini anlatan öğretici metinler yerine, estetik haz uyandıran metinlerin ön plana alınması

17. Aşağıdakilerden hangisi Servet-i Fünun dönemi roman ve hikâyelerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Uzak diyarlardan ve olağanüstü olaylardan bahsedilmekten vazgeçilmiştir.
- B) Realist akımın etkisi hissedilmeye başlanmıştır.
- C) Gözlemlerden ve yaşanmış olandan hareket ederek eser verilmiştir.
- D) Bireyin toplum karşısındaki sorumluluklarına işaret edilir.
- E) Eserin, okuyucuda gerçeklik hissi uyandırması amaçlanmıştır.

18. Maupassant tarzı hikâyenin Türk edebiyatına girmesini aşağıdaki isimlerden hangisi sağlamıştır?

- A) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
- B) Safveti Ziya
- C) Halit Ziya Uşaklıgil
- D) Hüseyin Cahit
- E) Mehmet Rauf

19. Mensur şiir örneklerine ilk defa hangi ülkenin edebiyatında rastlanır?

- A) Fransız edebiyatı
- B) Rus edebiyatı
- C) Türk edebiyatı
- D) İngiliz edebiyatı
- E) Amerikan edebiyatı

2012 DS 1525-A

20. Türk edebiyatında mensur şiirin ilk örneklerine aşağıdaki dönemlerden hangisinde rastlanır?

- A) Millî Edebiyat
- B) Servet-i Fünûn
- C) Tanzimat Edebiyatı
- D) Klâsik Türk Edebiyatı
- E) Ara Nesil

21. Gençlerin mensur şiire yönelmelerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Mensur şiirin, şiir gibi teknik özelliklerinin olmaması
- B) Mensur şiirin şiirden daha üstün tür olarak kabul edilmesi
- C) Mensur şiirin ölçüsüz olması
- D) Mensur şiirin şiir gibi belirli şekle bağlı olmaması
- E) Mensur şiirin kafiyesiz olması

22. Aşağıdakilerden hangisi mensur şiir yazarı değildir?

- A) Aloysius Bertrand
- B) Arthur Rimbaud
- C) Charles Baudelaire
- D) Tevfik Fikret
- E) Mehmet Rauf

23. Eserlerinde hüznün, gözyaşı, melal, aşk, ölüm, teverüm, acı çekmek, sevgilisi tarafından terk edilmiş v.b. temleri devamlı işlemesi, onu Türk edebiyatında romantizmin ve santimentalizmin tipik temsilcilerinden biri yapmıştır.

Yukarıda sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülhak Hamit
- B) Ahmet Şuayb
- C) Mehmet Celal
- D) Ziya Paşa
- E) Muallim Naci

24. Modern Türk edebiyatının ilk kadın şairidir. Evinin salonunu kadın erkek, genç yaşlı, bütün edebiyatseverlere açmıştır. Duygusal şiirleriyle tanınır. Efsus, Niran, Aks-i Seda adlarında şiir kitapları vardır.

Yukarıda sözü edilen kadın şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şair Nigar Hanım
- B) Halide Edip Adivar
- C) Şükufe Nihal
- D) Fatma Aliye Hanım
- E) Leyla Saz Hanım

25. Halkın anlayabileceği bir dil kullanarak, okuyucunun sevrete ve beğenerek okuyacağı romanlar yazmıştır. Romanlarında alafranga-aturkçuluk meselesini, batıl inançlardan kaynaklanan komik durumları yer yer natüralist bir duyarlıkla anlatmıştır. Din konusundaki yanlış bilgi ve inançlar ve bunların sebep olduğu yersiz davranışları mizahi üslubu ile sergiler. Dini inanç ve düşünceyi değil, dini değer ve tavırların yanlış yorumlanışını, saplantıları ve dini hüviyete bürünmüş geleneksel bazı davranış ve düşünce biçimlerini eleştirir.

Yukarıda sözü edilen, eserlerinde halk deyimlerine ve argoya geniş yer veren romancı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
- B) Ziya Paşa
- C) Selanikli Fazlı Necip
- D) Tevfik Fikret
- E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

26. Kalıtım (ırsiyet) konusu aşağıdaki roman türlerinden hangisinin belirleyici özelliğidir?

- A) Romantik
- B) Natüralist
- C) Klasik
- D) Realist
- E) Sürrealist

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

EDB303U 2012 D C A B D A E C B A D C E B D E D C A E B D C A E B

TÜRK EDEBİYATININ MİTOLOJİK KAYNAKLARI

A

2012 DS 2625-A

1. Kült terimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bazı yönleri ile kültürler, büyü ve ayinle ilişkilidir.
- B) Sözcük Türkçe'ye İtalyanca "culture" sözcüğünden geçmiştir.
- C) Sözcük Türkçe'ye Fransızca "culte" sözcüğünden geçmiştir.
- D) Kült olarak ifade edilen inanç örüntüsü hakkında oluşturduğu şeye veya tanrısal güç sahibi kabul edilen nesneye bağlılığı ifade eden söz ve hareketlerde bulunmayı içerir.
- E) Kökeni Latince'de tapınma anlamındaki "cultus" sözcüğüdür.

2. Bir boyun, soyun veya milletin yaratılışı ve kökenini bir bitki, bir hayvan gibi canlı veya taş, kaya, dağ gibi bir cansız nesneye bağlayarak tanrı-atalar kültü ilişkisini bu tür bir olguda birleştirerek açıklamasına ne ad verilir?

- A) Mit
- B) Rit
- C) Mandol
- D) Titan
- E) Totem

3. Aşağıdakilerden hangisi Türk mitolojisine göre kâinatı oluşturan beş aslî unsurdan biri değildir?

- A) Su
- B) Ateş
- C) Ağaç
- D) Hava
- E) Maden

4. Kültürel ödünclemelerin, kültür değişmelerinin veya bir başka kültürün taklidinin ulusal kültürün bütün özgünlüğünü ortadan kaldıracak boyuta erişmesi halinde o ulusal kültürün tamamen ortadan kalkması ve kaybolan kültürün sahibi olan milletin tarih sahnesinden silinmesine ne ad verilir?

- A) Kültür değişmesi
- B) Kültürleme süreci
- C) Kültürel özümlenme
- D) Kültürel yozlaşma
- E) Kültürel bozunma

5. Birçok dilde mitle neredeyse aynı anlamda kullanılır. Bu anlatım türü Türk mitolojisinde de mitlerin yoğun olarak yer aldığı sözlü kültür ürünlerinden biridir. Halk inançları ve halk dininin yansıtıldığı türlerin başında gelir. Halkbiliminin bağımsız bir disiplin oluşundan bu yana belki de "masal"dan sonra en çok dikkat çeken ve çalışılan türlerden biri olmuştur. 1963 yılında Budapeşte'de yapılan tasnife göre Yaratılış ve Dünyanın Sonu ile İlgili, Tarihi ve Medeniyet Tarihi ile İlgili, Olağanüstü Kişiler, Varlıklar ve Güçlerle İlgili ve Dini alanda olmak üzere dört çeşidi bulunmaktadır.

Paragrafta açıklanan anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öykü
- B) Efsane
- C) Destan
- D) Türkü
- E) Hikaye

6. Cemşid isminin sonundaki -şid eki hangi anlama gelmektedir?

- A) Karanlık
- B) Siyah
- C) La'l
- D) Işıklı
- E) Zulüm

A

2012 DS 2625-A

7. Gîsûsî mâr-ı Dahhâk dudagı câm-ı Cemşîd
Zülfî içinde haddi şeb perdesinde hurşîd

Yukarıdaki beyitte sevgilinin dudagı neye benzetilmiştir?

- A) Cem'in kadehine
B) Dahhak'ın yılanlarına
C) Dahhak'ın yüzüne
D) Cem'in yılanlarına
E) Cem'in güneşine

8. Divan şiirinde âb-ı hayât olarak geçen sihirli nesnenin Türkçe adı nedir?

- A) Maihayat
B) Göze
C) Pınar
D) Bengisu
E) Kaynak

9. Klasik dönemlerde aynı zamanda İran'da birer okul niteliği de taşıyan tapınaklara ne ad verilir?

- A) Mubed
B) Ateşkede
C) Azer
D) Aturban
E) Atervehş

10. Yakınoğu kültürü Yunan ve Roma kültürlerinin etkisinde kalmışsa da bu etki tek taraflı olmamış ve Doğu kültürü de Yunan kültürünü etkilemiştir. Eski Yunan'da sadece aristokrat, aydın sınıfın zevkine hitap eden klasik Yunan edebiyatı mevcutken özellikle dini inançlarda, hayata, ölüme ve öteki dünyaya karşı takınılan tavırlardaki duyarlılıkta ve düşüncelerde görülen Yakınoğu kültürünün etkisi sonucunda halkın zevkine hitap eden yeni bir popöler edebiyat doğmuştur.

Oluşan bu yeni edebiyat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Popöler kültür edebiyatı
B) Batı edebiyatı
C) Novella edebiyatı
D) Yakınoğu edebiyatı
E) İrani batı edebiyatı

11. Hasedden yere çalmış şîr-i çarh evreng-i hurşîdi
Gönül Kaysı peleng-i kulle-i kühsâra yaslanmış

Yukarıdaki beyitte şairin kullandığı mazmun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemşîd ile Hurşîd
B) Leylî ile Mecnûn
C) Hüsrev ile Şirin
D) Aslı ile Kerem
E) Tahir ile Zühre

12. Aşk ve savaş tanrıçası İştâr elinde hayatın devamlılığını ve ebediliğini sembolize eden bir yılan tutar. Aynı şekilde divan edebiyatındaki sevgilinin de yılan ile çok yakın bir ilişkisi vardır. Ancak değişmiş ve başka bir şekil almıştır.

Divan edebiyatında "yılan" aşağıdakilerden hangisini sembolize eder?

- A) Âşığın asası
B) Âşığın cezası
C) Âşkın zehri
D) Sevgilinin boyu
E) Sevgilinin saçları

13. Yenilmeyen güneş olarak bilinen Sümer, Akat ve Babil'in savaş Tanrısı/Tanrıçası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beltis
B) Ninurta
C) İştâr
D) Afrodit
E) Venüs

14. Mani ve Manda metinlerinde ve onlardan naklen İslâmî metinlerde olduğu gibi kanatlı, karadaki, havadaki ve sudaki hayvan türlerinden bir parçayı kendisinde bulundurarak kâinatı temsil eden Ti'amat'ın şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ejderha
B) Kartal
C) Devekuşu
D) Balık
E) At

2012 DS 2625-A

15. Sadece aşk ve savaş tanrıçasının sembolü değildir. Aynı zamanda karanlığın ve gecenin de sembolüdür. Özellikle insanların maddeye yönelik arzuları ve isteklerine yenilmeyen, yani nefsinin heveslerine kapılmayan, böylece maddeden uzaklaşarak ilahiliğe ulaşan insan iradesini temsil etmiştir. Onun bu özelliği şiirsel söylemlerin de arka planını meydana getirmiştir.

Bahsedilen mitolojik sembol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Simurg
B) Yılan
C) At
D) Kaplan
E) Aslan

16. Yakındoğu mitolojisinde güneş tanrısının doğudan doğuşunu anlatan insan sembollerinden biri de elinde ışıkları temsil eden testere biçiminde dişli hançer bulunan bir insan figürüdür.

Buna göre "testere", güneşin aşağıdaki kavramlardan hangisiyle olan ilişkisini simgeler?

- A) Sonsuz olma
B) Yardımsever olma
C) Karar verme, adil olma
D) Kuvvetli ve güçlü olma
E) Kutsal olma

17. Hühüd "çavuş kuşu", İslâm mitolojisine göre aşağıdaki peygamberin hangisinin emrinde bulunan kuşlardan biridir?

- A) Hz. Nuh
B) Hz. İbrahim
C) Hz. Musa
D) Hz. Davut
E) Hz. Süleyman

18. Şem'ü Pervâne hikâyesindeki ışık ile karanlık aşağıdaki dinlerden hangisine ait görüşteki yaratılış mitolojisine bağlanabilir?

- A) Yahudilik
B) İslam
C) Budizm
D) Maniheizm
E) Hristiyanlık

19. Önce "Osmanlılık" düşüncesini savunan, "Genç Kalemler" dergisinde yazmaya başlayınca "Turancılık" düşüncesini geliştiren, yazılarıyla Türk mitolojisine ilginin canlanmasını sağlayan ve bu mitolojiden motifler kullanarak manzumeler kaleme alan yazar kimdir?

- A) Ziya Gökalp
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Ömer Seyfettin
D) Ali Cânîp Yöntem
E) Yahya Kemal Beyatlı

20. Kozmografyadaki iklim görüşü, yedi felek ve yedi yıldız kavramı ile yakından ilgilidir. Bu ilme göre dünya kâinatın merkezidir. Yedi seyyarenin bulunduğu yedi felek onun etrafında döner.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Divan şiirinde yedi felekte bulunan yıldızlara verilen isimlerden biri değildir?

- A) Ay
B) Zühre
C) Venüs
D) Şems
E) Mirih

2012 DS 2625-A

21. Mezopotamya ve civarında çok eski zamanlardan beri hayatın devamlılığını sağlamak için her yıl bitkilerin canlandığı ve ürün verdiği ilkbaharda veya iklime göre iki defa ürün alınan yerlerde hem ilkbahar hem sonbaharda yapılan yeni yıl törenlerine ilk defa hangi toplumda rastlanmaktadır?

- A) Roma
- B) Hint
- C) Yunan
- D) Bizans
- E) Sümer

22. Servet-i Fünun Edebiyatı'nın mitoloji ile edebi metin arasında kurduğu ilişkiyi "Promete" adlı şiiriyle örnekleyen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tefik Fikret
- B) Faruk Nafiz
- C) Yahya Kemal
- D) Hüseyin Câhid
- E) Melih Cevdet

23. Gilgamiş efsanesinde ebedî hayat başıslayan bitkiyi Gilgamiş'tan kaçıran hayvan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kartal
- B) Aslan
- C) Yılan
- D) Simurg
- E) Anka

24. İnkılapların Türk mitolojisiyle desteklenmesi amacıyla yazılan manzum piyeslerin öncüsü olarak değerlendirilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila
- B) Özyurt
- C) Baybora
- D) Kurtuluş
- E) Akın

25. Yunan kaynaklı Hümanizm görüşünü Maarif Vekilliği sırasında kurulmasını sağladığı "Tercüme Encümeni" ve "Tercüme Dergisi" ile destekleyen şair, yazar ve devlet adamı kimdir?

- A) Hasan Âli Yücel
- B) Hilmi Ziya Ülken
- C) Ahmet Kutsi Tecer
- D) Nurullah Ataç
- E) Sabahattin Eyüboğlu

26. Sümercede adı "balag" veya "balang" olan çeng, bilinen en eski musiki aletidir. İnsan üzerinde bıraktığı tesirleri bakımından çengin etrafında çeşitli teşbihler toplanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi "çeng" in benzetildiği varlıklar arasında değildir?

- A) İlaç
- B) Bülbül
- C) Papağan
- D) Şarap
- E) Pervane

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

EDB304U 2012 B E D C B D A D B C B E B E B A D C E D A C E A C E A D

BATI EDEBİYATINDA AKIMLAR-I

A

2012 DS 2125-A

1. Estetik, güzel, doğru, iyi ve faydalı kavramlarının insanların üzerinde bıraktığı etkiyle ilgilenir, "güzel"i düşünür. Bu yönüyle güzeli düşünme sanatıdır. Ancak estetiğin ilgilendiği güzel kavramı filozoflar tarafından her zaman aynı anlam ve değerde işlenmez. Kimileri güzeli tek başına ele alırken kimileri de doğru, iyi ve faydalı kavramlarıyla ilişkilendirir. Ama filozofların hepsi bu düşüncelerini "insan"ı merkeze koyarak açıklarlar. Estetiğin özünde insan ve insan kaynağı vardır. Güzel, iyi, doğru ve faydalı kavramları da insanla ilgilidir.

Yukarıdaki paragraftan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Estetiğin temelinde insan vardır.
- B) Güzeli düşünme sanatı estetikdir.
- C) Güzel kavramı hakkında tüm filozoflar aynı şeyi düşünmez.
- D) Estetik, güzelle ilgilenir.
- E) Doğru, iyi ve faydalı kavramları estetiği kapsar.

2. Eski Yunan edebiyatının hangi dönemleri "Antik çağ" olarak adlandırılır?

- A) Epik Çağ / Lirik ve Nesrin Başlangıcı / Attika Dönemi
- B) Attika Dönemi / İskenderiye Dönemi / Roma dönemi
- C) Epik Çağ / Attika Dönemi / Roma Dönemi
- D) İskenderiye Dönemi / Roma Dönemi / Lirik ve Nesrin Başlangıcı
- E) Lirik ve Nesrin Başlangıcı / Attika Dönemi / İskenderiye Dönemi

3. Aşağıdakilerden hangisi Eski Yunan edebiyatı döneminde gelişen türlerden biri değildir?

- A) Felsefe
- B) Roman
- C) Tiyatro
- D) Hitabet
- E) Fabl

4. Aşağıdakilerden hangisi Eski Yunan edebiyatı sanatçılarından Aristophanes'in eserlerinden biri değildir?

- A) Eşekçiler
- B) Kurbağalar
- C) Atlılar
- D) Trakhisli Kadınlar
- E) Bulutlar

5. Hümanist sanat ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Asıl konusunu Tanrı oluşturur.
- B) Doğuştan bazı zaafırlara sahip insan eğitimle ruh-beden dengesine ulaşabilecek potansiyele sahiptir.
- C) İnsan akli sayesinde Tanrı'ya en yakın varlıktır.
- D) Amacı, insanı cennetteki kusursuzluğuna doğru götürmektir.
- E) Rasyonalizm, denge ve düzen kavramları çerçevesinde ifadesini bulur.

6. Aşağıdaki edebiyat türlerinden hangisi klasisizm döneminde daha fazla önemsenmiştir?

- A) Mektup
- B) Roman
- C) Tiyatro
- D) Vecize
- E) Tenkit

7. Hümanizm ve Rönesansın ilk belirtileri aşağıdaki ülkelerin hangisinde görülmüştür?

- A) İtalya
- B) İngiltere
- C) Fransa
- D) Almanya
- E) İspanya

A

2012 DS 2125-A

8. Aşağıdakilerden hangisi romantik döneme ait bir eser değildir?

- A) Kara Şövalye
- B) Şairane Düşünceler
- C) Telemak
- D) Kurtulmuş Promete
- E) Wilhelm Tell

9. Hoşça kalın ey cilalı, parlak salonlar
Ve onlar kadar dümdüz, duygusuz baylar,
bayanlar
Ben dağlara çıkmak istiyorum
Özgür rüzgarların estiği dağlara

Yukarıdaki dizeleri söyleyen şair aşağıdaki akımlardan hangisine bağlıdır?

- A) Klasisizm
- B) Romantizm
- C) Parnasizm
- D) Naturalizm
- E) Realizm

10. Romantizm ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Akıl, her yerde ve her devirde yanılmaz, aldanmaz, şaşmaz ve bizi daima doğruya götürür.
- B) Sanatçı, eserinde kendi hayatından, duygularından, acılarından bahsetmez.
- C) Sosyal hayattaki nizam, disiplin ve istikrar arzusu sanat eserlerine de yansımıştır.
- D) Sanatçının dil ve üslubu açık, pürüzsüz olmalıdır.
- E) Sanatçı, doğaya önem verir, hayal gücünün yardımı ile doğanın özünü yakalamaya çalışır.

11. O çocuk, ben çocuk, memleketimiz
O deniz ülkesiydi.
Sevdalı değil karasevdalıydık
Ben ve Annabel Lee;
Göklerde uçan melekler bile
Kıskanırdı bizi.

Yukarıdaki şiir parçasında romantizmin hangi ilke ve niteliği ağır basmaktadır?

- A) Kötümser, marazi ve melankolik duyarlılık
- B) İnsanı merkeze alma
- C) Hürriyet isteği
- D) İnsanın duygu tecrübesini önemseme
- E) Yerli ve milli olma

12. Fransız edebiyatının önemli şair, tiyatro ve roman yazarıdır. Cromwell önsözü ile klasik anlayışın tüm kurallarına karşı çıkarak romantizmin ilkelerini ortaya koymuştur. Notre-Dame de Paris, Sefiller dünya edebiyatındaki yerini almış romanlarıdır.

Yukarıdaki paragrafta bahsedilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Madame de Stael
- B) François-Rene de Chateaubriand
- C) Victor Hugo
- D) Charles-Augustin Sainte-Beuve
- E) Alexandre Dumas-Pere

13. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi romantizm akımı içinde yer almaz?

- A) Walter Scott
- B) Jean de La Bruyere
- C) Lord Byron
- D) Johann Wolfgang Goethe
- E) Jean-Jacques Rousseau

14. Romantizmin doğuşunda son derece önemli rol oynayan sosyal hadise aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Matbaanın icadı
- B) Yüzyıl Savaşları
- C) Coğrafi keşifler
- D) Fransız İhtilali
- E) Din / Mezhep çatışmaları

2012 DS 2125-A

15. Romantizmin düşünce temelini bakıldığında hangi filozofun varlığından söz edilemez?

- A) Diderot
- B) Montesquieu
- C) Voltaire
- D) J.J. Rousseau
- E) Locke

16. Romantizm ile klasisizm arasındaki farklar ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Klasik dönemde epik şiir, romantik dönemde ise lirik şiir işlenmiştir.
- B) Romantikler, klasisizmin tasvir düşkünlüğü yerine, kişinin iç dünyasına yönelir ve sürekli orda kalırlar.
- C) Klasisizmde insanın fikir tecrübesinin, romantizmde ise duygu tecrübesinin ön plana çıktığı görülür.
- D) Romantikler eserlerinde, klasiklerin kullandığı yaşayan tabii dilden uzak, suni, turturaklı dil ve üsluplarına karşın daha samimi, daha sıcak ve daha bireysel bir dil kullandılar.
- E) Klasikler için insan ruhu, mizacı, psikolojisi olan doğa, romantikler için dış dünya, tabiat anlamındadır.

17. Pozitivist düşünce zemininde XVIII. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren doğup gelişen ve gerçekçilik, nesnellik ilkeleri doğrultusunda çağdaş insan ve toplumu, içinde yaşadığı çevreyle birlikte sağlam bir dil ve üslupla anlatmayı esas alan akımdır.

Yukarıdaki paragrafta bahsedilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Realizm
- B) Klasisizm
- C) Romantizm
- D) Empresyonizm
- E) Sembolizm

18. Aşağıdaki edebiyat akımlarından hangisi sadece şiirde etkili olmuştur?

- A) Romantizm
- B) Sürrealizm
- C) Natüralizm
- D) Parnasizm
- E) Klasisizm

19. Realizmin kurucusu ve en önemli temsilcisi olarak kabul edilen Fransız yazardır. Sağlam üslubu ile tanınan yazarın önemli eserleri; Salambo, Duygusal Eğitim, Üç Hikaye ve Madam Bovary'dir.

Yukarıdaki paragrafta bahsedilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eliot
- B) Stendhal
- C) Balzac
- D) Tolstoy
- E) Flaubert

20. Aşağıdakilerden hangisi realizmin ilke ve niteliklerinden biri değildir?

- A) Olayları sınırlama
- B) Çağdaş insan ve toplumu anlatma
- C) Mekân ve çevreye önem verme
- D) Bireysel ve lirik olma
- E) Gerçekçi olma

21. "Artık zevk olsun diye, tasvir etmiyoruz. İnsanın, çevresinden ayrılamayacağını, elbisesi, evi kenti, vilayeti ile tamamlandığını kabul ediyoruz. Bu bakımdan dimağının veya kalbinin tek bir olayını, çevrede onun sebeplerini veya tepkisini aramadan, tespit etmeyeceğiz. Sonu gelmez tasvirlerimizin sebebi işte budur." diyen bir yazar natüralizmin sanat/edebiyat ilke ve niteliklerinin hangisine vurgu yapmaktadır?

- A) Nesnel olma
- B) Sanata toplumsal bir işlev yükleme
- C) Yalın bir dil kullanma
- D) İnsanı çevresi bağlamında ele alma
- E) Mekân ve çevreye önem verme

2012 DS 2125-A

22. Gerçekçilik endişesi aşağıdaki Batı edebiyatı akımlarının hangisinde diğerlerine göre daha ileri seviyededir?

- A) Klasisizm
- B) Romantizm
- C) Natüralizm
- D) Realizm
- E) Sembolizm

23. Aşağıdaki sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Emile Zola - Meyhane
- B) Alphonse Daudet - Sapho
- C) Gerhart Hauptmann - Güneş Batarken
- D) Guy de Maupassant - Bir hayat
- E) Paul Alexis - Dokumacılar

24. Parnasizmle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Parnas kelimesi Yunanistan'daki bir dağın adından gelmektedir.
- B) Romantizm akımında da yer alan Theophile Gautierin şiirleriyle başlar.
- C) Toplum için sanat yapmayı esas alır.
- D) XIX. Yüzyılın ikinci yarısında romantik şiire tepki olarak doğmuştur.
- E) Realizm ve natüralizmin şiirdeki adıdır.

25. Dış dünyada gördüğümüz nesnelere, bir varlık özünün dış görüntüsünden başka bir şey değildir. Asıl gerçek, söz konusu görüntünün arkasında gizlidir. Sanatkarın görevi, dış gerçeği değil, görünenin arkasında saklı bulunan hakiki gerçeği eserinde verebilmeli, en azından sezdirebilmelidir.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdaki sanat/edebiyat akımlarından hangisi ile ilgili bilgi verilmektedir?

- A) Parnasizm
- B) Fütürizm
- C) Romantizm
- D) Sembolizm
- E) Realizm

26. Aşağıdakilerden hangisinin düşünceleri sembolizm akımında etkili olmamıştır?

- A) Schopenhauer
- B) Taine
- C) Kant
- D) Wagner
- E) Bergson

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
-----	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

EDB105U 2012 E A B D A C A C B E A C B D E B A D E D E C E C D B

ESKİ TÜRK EDEBİYATINA GİRİŞ: BİÇİM VE ÖLÇÜ

A

2012 DS 2125-A

1. Aşağıdakilerden hangisi klâsik edebiyat bilgisini konu alan eserlerden biridir?

- A) Kühü'l-Ahbâr
- B) Belâgat-i Osmâniyye
- C) Heşt-Bihişt
- D) Mevzû'atü'l-Ulûm
- E) Mecelletü'n-Nisâb

2. Asıl anlamı "devlet idaresiyle ilgili kayıt defterleri ve bunları tutan kâtiplerin bulunduğu yer" olan, daha sonra "belli bir şairin şiirlerinin toplandığı kitap ya da defter" anlamı kazanan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tezkire
- B) Mecmû'a-i Eş'âr
- C) Dîvân
- D) Münşe'ât
- E) Mesnevî

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı tarihi yazarlarından biri değildir?

- A) Gelibolulu Âli
- B) Lütfî
- C) Cevdet Paşa
- D) İsmâîl-i Ankaravî
- E) Vâsîf

4. Aşağıdakilerden hangisi kasidelerin adlandırılmasında bir ölçüt değildir?

- A) Teşbîbde yapılan tasvirler
- B) Kasidelerin sunulmuş zamanları
- C) Tegazzülün konusu
- D) Redif
- E) Revî harfi

5. Aşağıdaki ifadelerden hangisi hem gazel hem de kaside için doğrudur?

- A) Bölümler halinde yazılır.
- B) Matla' beyti musarra'dır.
- C) Beş beyitlik olanına hamse denir.
- D) Fahriye bölümünde şairler kendilerini överler.
- E) Konusu genellikle aşktır.

6. Aşağıdakilerden hangisi mesnevî ile ilgili bir terimdir?

- A) Penç-beyt
- B) Tegazzül
- C) Hamâset
- D) Teşbîb
- E) Âğâz-ı dâstân

7. Derdin nedür ey gönül sana bir hâlet olmasun
Bîmâr iden bu güne seni râhat olmasun
Bizden tesettür itme abes külfet olmasun
Bî-câ tabîbe varmaga hiç hâcet olmasun
Sad el-hazer ki sevdiğün ol âfet olmasun

İlk ve son mısra'ı Nedîm-i Kadîm'e; diğer mısraları ise Nedîm'e ait olan yukarıdaki bend aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Tahmîs-i mutarraf
- B) Teşhîs-i mutarraf
- C) Taştîr-i mutarraf
- D) Ta'sîr-i mutarraf
- E) Tazmîn-i mutarraf

A

2012 DS 2125-A

8. "Her bendindeki beyit sayısı genellikle 6 ile 10 arasında olan ve en az 3 bendden meydana gelen bir nazım biçimidir. Bendleri birleştiren beyitlere vasita veya bendiyye denir."

Yukarıda söz edilen nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muaşşer
B) Müselles
C) Müseddes
D) Tesdîs
E) Terkîb-bend

9. Müzdevic/Mütekerrir terimleri aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Mükerrer
B) Terkîb-bend
C) Muhammes
D) Taştîr
E) Ta'şîr

10. Murabba şarkılarda üçüncü mısra'a ne ad verilir?

- A) Âzâde
B) Nakarat
C) Miyân
D) Zamîme
E) Vâsita

11. Bir gazelin ya da kasîdenin her beytinin önüne aynı vezinde ve ilk mısraları ile kâfiyeli üçer mısra eklenmiş, bendlerden oluşan nazım biçimine ne ad verilir?

- A) Terbî'
B) Muhammes
C) Murabba'
D) Tahmîs
E) Müzeyyel gazel

12. Gülmezse yüzün bahçelerin kalbi kan ağlar
Güllerle dolar görse gülerken seni dağlar

Yukarıdaki beytin vezni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
B) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün
C) fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
D) mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
E) müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün

13. Dem-i subh irdi getür bâdeyi sohbet demidür
Mey-i nâb ile pür it sâgarı işret demidür

Yukarıdaki beytin vezni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
B) mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
C) fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
D) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûlün
E) fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

14. Ey Fuzûlî intihâsız zevk buldun aşkdan
Böyledür her iş ki Hak adıyla kılsan ibtidâ

Yukarıdaki beytin vezniyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) "adıyla" kelimesinin ilk hecesi imâleli okunmalıdır.
B) Son tef'ilenin vezni "fâ'ilün"dür.
C) "zevk" kelimesi medli okunmalıdır.
D) "Hak" kelimesi, "adıyla" kelimesine vasledilerek okunmalıdır.
E) İlk tef'ilenin vezni "fâ'ilâtün"dür.

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 2125-A

15. "me fâ 'i lûn /fe 'i lâ tûn /me fâ 'i lûn /fe 'i lûn" vezninin hece değerleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla ve doğru olarak verilmiştir?

- A) •-•- / •-•- / •-•- / •-•-
 B) •-•- / •-•- / •-•- / •-•-
 C) •-•- / •-•- / •-•- / •-•-
 D) •-•- / •-•- / •-•- / •-•-
 E) •-•- / •-•- / •-•- / •-•-

16. "Gönlümdekiler" kelimesinin arûza göre hece değeri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla ve doğru olarak verilmiştir?

- A) açık/açık/kapalı/kapalı/açık
 B) açık/kapalı/açık/açık/kapalı
 C) kapalı/kapalı/kapalı/açık/açık
 D) kapalı/kapalı/açık/açık/kapalı
 E) kapalı/açık/kapalı/kapalı/kapalı

17. Vezin gereği şeddetsiz bir harfi şeddeli olarak kullanmaya ne ad verilir?

- A) Taştir
 B) Tahfif
 C) Taktif
 D) Tebdil
 E) Teşdid

18. Ol kadar âsûde âlem sâye-i adlinde kim Hâb-gâh eyler gazâle pehlû-yı şîr-i neri

Yukarıdaki beytin arûz veznine uygun okunabilmesi için yapılması gereken arûz işlemleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla ve doğru olarak verilmiştir?

- A) imâle - med - ulama - imâle - zihâf - imâle - imâle
 B) imâle - zihâf - ulama - imâle - zihâf - imâle - zihâf
 C) imâle - med - imâle - imâle - zihâf - zihâf - imâle
 D) zihâf - tahfif - ulama - imâle - zihâf - ulama - imâle
 E) imâle - med - teşdid - ulama - zihâf - imâle - imâle

19. Aşağıdakilerden hangisi kafiye ile ilgili bir terim değildir?

- A) Te'sîs
 B) Hareke
 C) Dahîl
 D) Kayd
 E) Ridf

20. Aşağıdaki beyitlerden hangisi "kâfiye-i mukayyede"ye bir örnektir?

- A) Hudânun hikmeti her şeyde zâhir
 Fakat ekser kişi derkinde kâsır
 B) Devâm itmez zamânın hükmi bisyâr
 Gelür bir gün güler elbette gam-hâr
 C) Eski bir darb-ı meseldür eyle sen bu kavli gûş
 Âb-ı hayvân olsa da nâdân elinden itme nûş
 D) Kâbiliyyet olmayınca neylesün insâna ders
 Kâbiliyyetsiz olanlar derk ider her şey'i ters
 E) Sen eger cümle umûrunda olursan sâdik
 Seni mes'ûd ider elbette Cenâb-ı Hâlik

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 2125-A

21. Âşiyân-ı murg-ı dil zülfi-perîşânundadır
Kanda olsan ey perî gönlüm senün yanundadır

Yukarıdaki beytin 2. mısraı aşağıdakilerin hangisinde doğru takti' edilmiştir?

- A) Kanda olsan / ey perî gön / lüm senün ya / nundadır
B) Kanda / olsan / ey perî / gönlüm / senün / yanundadır
C) Kan/ da ol/san/ ey/ pe/rî/ gön/ lüm/ se/ nün/ ya/nun/da/dur
D) Kanda olsan/ ey perî / gönlüm senün / yanundadır
E) Kanda olsan ey/ perî gönlüm/ senün yanundadır

22. Her gün hayâl-i çihre-i dilberden ağların
Her dün melâl-i turre-i dilberden ağların

Yukarıdaki beyitte mısra sonlarındaki kâfiye dışında, birbirine paralel olarak yapılmış iç kâfiyeler vardır. İki den fazla kafiyesi olan bu tür şiirler aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Zü'l-kâfiyeteyn
B) Zü'l-metâli'
C) Zü'l-kavâfi
D) Zü'l-vecheyn
E) Zü'l-fikâr

23. Gelince va'd-i visâle bahâneler söyler
O şâh-ı kişver-i hüsn ü bahâ neler söyler

Yukarıdaki beytin kâfiye türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müesses kâfiye
B) Mücerred kâfiye
C) Mürdef kâfiye
D) Gayr-ı ma'mûl kâfiye
E) Cinâsli kâfiye

24. "mefûlü mefâ'ilün mefûlü mefâ'ilün" vezninin bahri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hafif
B) Hezec
C) Remel
D) Recez
E) Serî

25. Komayub tâkatüm feryâda nâlân olmasun dirsün
Gözüm yaşını alursun da giryân olmasun dirsün

Yukarıdaki beytin kafiyesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kafiyesi kusurludur.
B) Redif yoktur.
C) Mücerred kafiye vardır.
D) Kafiye kusuru yoktur.
E) Cinâsli kafiye vardır.

26. Divan şiirinde redifli manzumelere ne ad verilir?

- A) Kâfiye-i mürdefe
B) Mürdef
C) Mürdife
D) Mürdefe
E) Müreddef

CEVAP ANAHTARI

Kod Yılı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

EDB103U 2012 B C D C B E A E C C D B A D A D E A B D A C E B A E

TÜRK HALK ŞİİRİ

A

2012 DS 2525-A

1. Özellikle âşık şiirinde kafiye veya redif karşılığı olarak kullanılan kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nazım Şekli
- B) Hane
- C) Lebdeğmez
- D) Hava
- E) Ayak

2. Türk Halk şiirinde mısraların kümelenme şekline ne ad verilir?

- A) Kafiye Örgüsü
- B) Ölçü
- C) Ayak
- D) Nazım Birimi
- E) Hacim

3. Dört veya beş mısradan oluşan, ilk dizesinde cinas yapmak için kullanılan bir hazırlık sözü olan ve "Ayaklı mani" olarak da adlandırılan manilere ne ad verilir?

- A) Yedekli mani
- B) Düz mani
- C) Kesik mani
- D) Tam mani
- E) Artık mani

4. Aşağıdakilerden hangisi Dini-Tasavvufî Türk Edebiyatının dini kaynaklarından biri değildir?

- A) Kur'an-ı Kerim
- B) Fıkıh
- C) Hadis
- D) Cönkler
- E) Akâid

5. Aşağıdakilerden hangisi Kaygusuz Abdal'ın mensur eserlerinden biri değildir?

- A) Budalanâme
- B) Gülîstan
- C) Kitâb-ı Miğlâte
- D) Vücûdnâme
- E) Risâle-i Kaygusuz Abdal

6. Aşağıdakilerden hangisi Süleyman Çelebi'nin eserlerinden biridir?

- A) Vesiletü'n Necat
- B) Divan-ı İlahiyat
- C) Divan-ı Kebir
- D) Kırk Armağan
- E) Fih-i Mafih

7. Hacı Bayram Veli'nin Halvetiyye (Safaviyye) ve Nakşibendiye tarikatlarını birleştirerek kurmuş olduğu tarikatın adı nedir?

- A) Melamiye
- B) Uşşakiye
- C) Bayramiyye
- D) Hurufiye
- E) Kalenderiye

8. Hz. Muhammed'in doğumunu anlatan şiirlere ne ad verilir?

- A) Mevlit
- B) İlahi
- C) Münacat
- D) Tevhit
- E) Kaside

9. Divan şiirinin temel nazım şekillerinden biri olan, din ve devlet büyüklerini övmek amacıyla yazılan şiirlere ne ad verilir?

- A) Mevlit
- B) Hilye
- C) Mesnevi
- D) Gazel
- E) Kaside

10. 16. yüzyılın sonu ile 17. yüzyılın başlarında yaşamıştır. Şiirlerinde Allah, Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin ve daha pek çok veliye derin bir bağlılık, İslami ve Bâtını inanışlarla kaynaşmış bir vahdet-i vücud halitası görülmektedir. Manzumelerinde özellikle Alevi-Bektaşî inanışları ağırlıklı olarak yer almaktadır.

Yukarıda sözü edilen 16. yy. Dini-Tasavvufî Türk Edebiyatı temsilcisi kimdir?

- A) Şah İsmail Hatayi
- B) Pir Sultan Abdal
- C) Kalender Abdal
- D) Ümmi Sinan
- E) Yetim Ali Çelebi

A

2012 DS 2525-A

11. Velilerin yaşamlarını ve kerametlerini anlatan eserlere ne ad verilir?

- A) Menakıpname
- B) Tevhit
- C) Velayetnâme
- D) Naat
- E) Ramazannâme

12. Asıl adı Mehmed'dir. Menkıbeye göre, 15 yaşında babasının imamlık yaptığı camide "Pir elinden Hakk bâdesin içmiş"tir. Eserlerindeki görüşleri, teşbihleri ve ifadeleri klasik saz şiirinin beylik sözlerinden bir hayli ileri ve şahsidir. Şiirlerinde ayete, hadise, tarihi ve ilmi hadiselerle telmihte bulunur. Allah'ı çeşitli tasavvufi temler içerisinde anlatır.

Yukarıda sözü edilen şair kimdir?

- A) Seyrânî
- B) Tûrâbî
- C) Sâlih Baba
- D) Bitlisli Müştâk Baba
- E) Kıbrıslı Aşık Kenzî

13. "Hacı kardaş" lakabıyla tanınan şairin, XIX. yüzyılın son çeyreğinde doğduğu tahmin edilmektedir. 1946 yılında Akmağdeni'nde ölmüştür. Şiirlerinden iyi bir tahsil gördüğü ve Yozgat'ta tanınmış bir hattat olduğu bilinmektedir. Şiirlerini dini ve tasavvufi konuları işleyen ve nasihat vermek amacını güderek yazan şairin yazdığı dörtlük sayıları da alışılmışın dışında hayli fazladır."

Yukarıda sözü edilen şair kimdir?

- A) Yozgatlı Hüznî
- B) Derûnî
- C) Edîb Harâbî
- D) Mihrâbî
- E) Sıtkı

14. Dâsitan-ı Sergüzeşt (Macerayı Sergüzeşt) adlı eser aşağıdaki mutasavvıf şairlerden hangisine aittir?

- A) Erzurumlu İbrahim Hakkı
- B) Bursalı İsmâil Hakkı
- C) Cemâli
- D) Kıbrıslı Aşık Kenzî
- E) Kul Şükrü

15. Saz çalamayan sadece şiir yazabilen şairlere ne ad verilir?

- A) Kalem şairi
- B) Aşık
- C) Saz Şairi
- D) Geveze
- E) Ozan

16. Daha çok Azerbaycan ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan aşık kahvelerinde uzun kış gecelerinde ve Ramazan aylarında halk hikâyeleri anlatılır. Günlerce hatta yıllarca kahvede halk hikâyesi dinleyen genç zamanla hikâyelerin türkülü kısımlarını ezberler. Bir süre sonra da hikâye kahramanlarının ağzından söylenenlerin yanında kendinden de parçalar okumaya hatta kendi başından geçen bazı olayları nazım-nesir karışımı olarak anlatmaya başlar. Bu arada saz çalmasını da öğrenir ve kendisine bir mahlas seçerek aşık olur.

Yukarıda verilen bilgiler aşık edebiyatı temsilcilerinin aşık olma nedenlerinden hangisini ifade eder?

- A) Bade içerek aşık olma
- B) Sazlı ve sözlü ortamın etkisiyle aşık olma
- C) Kendi kendine aşık olma
- D) Usta-çırak ilişkisiyle aşık olma
- E) Aşık meclislerini takip ederek aşık olma

17. Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz Bölgesi'nde (Çukurova) yetişmiştir?

- A) Aşık Ömer
- B) Bolulu Dertli
- C) Öksüz Ozan
- D) Aşık Hacı Karakılçık
- E) Gülistan Çobanlar

18. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de bugüne kadar tespit edilen aşık kollarından biri değildir?

- A) Sümmanî Kolu
- B) Ruhsatî Kolu
- C) Dertli Kolu
- D) Erzurumlu Emrah Kolu
- E) Gevherî Kolu

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 2525-A

19. Âşık Ömer'in, Ömer mahlası dışında kullandığı mahlaslar aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Derviş Hasan-Nakdi
- B) Derviş Ahmet-Nazî
- C) Derviş Ömer-Sadî
- D) Derviş Nihanî-Adlî
- E) Derviş Ahmet-Meali

20. Gevheri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye ve Avrupa kütüphanelerindeki cönklerde çok sayıda şiiri bulunmaktadır.
- B) Musikî ile hiç ilgilenmediği düşünülmektedir.
- C) Medrese öğrenimi görmüştür.
- D) Hece ile yazdığı şiirleri semai ve koşma, aruzla yazdıkları ise divan, kalenderî, gazel, semai ve müstezat tarzındadır.
- E) Aruz ve hece vezniyle şiirler yazmıştır.

21. Aşağıdakilerden hangisi Karaca Oğlan'ın şiirlerinin çevrildiği dillerden biri değildir?

- A) İngilizce
- B) Fransızca
- C) Almanca
- D) Rusça
- E) Çince

22. Hayatı hakkında bilgilerimiz yok denecek kadar azdır. Şiirleri büyük ölçüde XVI. yüzyılda yaşadığı zannedilen Köroğlu ile karışmıştır. Onunla ilgili tek belge, Davut Paşa'yı idamdan kurtarmak isteyen yenicseriler arasında yer almasıyla ilgili olandır. Çöğür çalmadaki becerisi ve sade bir dille şiir söylemesiyle dikkatleri çekmiştir.

Yukarıda sözü edilen XVII. yüzyıl âşığı kimdir?

- A) Kayıkçı Kul Mustafa
- B) Kuloğlu
- C) Köroğlu
- D) Benli Ali
- E) Öksüz Âşık

23. Asıl mesleği kâtiplik olup, imparatorluğun çeşitli yerlerinde görevler yapmıştır. Karadeniz sahilleri, Akka, Mısır, İstanbul, Erzurum ve Erzincan görev yaptığı yerler arasındadır. 1816 yılında başlayan memuriyet hayatı istifa ve sürgünlerle ömrünün sonuna kadar devam etmiştir.

Yukarıda sözü edilen âşık kimdir?

- A) Sümmanî
- B) Dadaloğlu
- C) Bayburtlu Zihni
- D) Erzurumlu Emrah
- E) Çıldırli Âşık Şenlik

24. Dadaloğlu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Şiirlerinin tamamı hece vezniyledir.
- B) "Dadal", "Dadalı", "Âşık dadal", "Dadaloğlu" mahlaslarını kullanmıştır.
- C) 130 kadar şiiri vardır.
- D) 20. yüzyılda yaşamıştır.
- E) Oğuzların Avşar boyuna mensuptur.

25. "Fes" ve "saz" üzerine söylediği şiirleriyle ünlenen âşık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dadaloğlu
- B) Dertli
- C) Erzurumlu Emrah
- D) Karaca Oğlan
- E) Sümmanî

26. Âşık Veysel'in dilinin çözülmesinde ve O'nun gün ışığına çıkmasında büyük katkısı olan kişi kimdir?

- A) Ziya Gökalp
- B) Ahmet Hamdi Tanpınar
- C) Yavuz Bülent Bakiler
- D) Ahmet Kutsi Tecer
- E) Yahya Kemal Beyatlı

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

EDB305U 2012 E A C D B A C A E B C A B D A E D E D B E C C D B D

TÜRKÇE SES BİLGİSİ

A

2012 DS 1125-A

1. Bir sesin farklı söyleniş biçimlerine ne ad verilir?

- A) Akustik
- B) Alofon
- C) Fonem
- D) Fonoloji
- E) Fonetik

2. Aşağıdaki göstergelerden nedensizlik ilkesine dayanır?

- A) sültaç
- B) hanımeli
- C) yirmi
- D) on sekiz
- E) aslanagözü

3. İnsan konuşmasındaki gerçek fiziksel seslerle ilgilenen bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Morfoloji
- B) Fonoloji
- C) Etimoloji
- D) Fonetik
- E) Sentaks

4. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde başka bir sestem gelişmiş ikincil ünsüz yoktur?

- A) yanıt
- B) öfke
- C) parmak
- D) demir
- E) hangi

5. Aşağıdakilerin hangisinde sözcüğün ünlüyle başlayan bir ek alması durumunda son sestem ötümlüleşme olmaz?

- A) grup
- B) elektrik
- C) dip
- D) genç
- E) hukuk

6. "Art damak-ötümlü-süreksiz" biçiminde özellikleri olan sesbirim, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) /k/
- B) /ğ/
- C) /y/
- D) /g/
- E) /h/

7. Yazımda olmamakla birlikte konuşma dilinde ünsüzle bitip ünlüyle başlayan sözcükler yan yana geldiğinde iki sözcük arasında "kavşak" denilen kısa soluklanma kaybolur. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söz edilen kurala örnek olamaz?

- A) atıp tutmak
- B) ayırt etmek
- C) tertip etmek
- D) art arda
- E) el etmek

8. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde vurgu ilk sözcüğün son hecesindedir?

- A) tepegöz
- B) devetabanı
- C) akaryakıt
- D) uçaksavar
- E) eliaçık

9. Bir hecenin titreşim sayısının yüksekliği veya düşüklüğü, tiz ya da pes söylenmesine ne ad verilir?

- A) Sesletim
- B) Konuşma
- C) Vurgu
- D) Ton
- E) Ünlü uzunluğu

A

2012 DS 1125-A

10. Birincil uzun ünlüler Türkçe için tipik değildir. Uzun ünlüler ancak alıntı sözcüklerde bulunur. Bu durumda, Türkçe kökenli sözcüklerde uzunluk, ikincil olarak hangi durumda gelişebilir?

- A) Göçüşme sonucunda
- B) Yanlış yazım sonucunda
- C) /ğ/ sesinin bulunduğu durumlarda
- D) Alıntı kelimelerde
- E) İki ünsüz arasında

11. Aşağıdakilerden hangisi ön damak ünlüsü değildir?

- A) ü
- B) i
- C) e
- D) ö
- E) ı

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin ses özelliklerinden biri değildir?

- A) Türkçede birincil uzun ünlülerin ancak alıntı sözcüklerde bulunması
- B) Geniz ünlülerinin, gırtlak ünsüzlerinin, ayın ve hemzenin Türkçe için tipik olmayan seslerden olması
- C) Türkçede heceyi ünlülerin kurması ve bir hecede sadece bir ünlünün bulunması
- D) Türkçe sözcüklerde geniş yuvarlak /o/ ve /ö/ ünlülerinin ilk hecede bulunmaması
- E) Söz sonunda /b/, /c/, /d/, /g/ ünsüzleri nin bulunmaması

13. barmak > parmak örneğinde görülen ses olayının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) dest-gâh > tezgâh
- B) kel- > gel-
- C) kibrit > kirbit
- D) attar > aktar
- E) sub > su

14. ığaç > ağaç gelişmesi aşağıdaki ses olaylarından hangisine örnektir?

- A) Ötümlüleşme
- B) Ünlü genişlemesi
- C) İkizleşme
- D) Göçüşme
- E) Ünlü daralması

15. "hayat>hayâtım" gelişmesi aşağıdaki ses olaylarından hangisiyle açıklanır?

- A) Sözcüğün orijinalinde var olan uzunluğun çekimde ortaya çıkması
- B) Ötümsüz ünsüzün ötümlü ünsüze gelişmemesi
- C) Dar ünlü ~ geniş ünlü nöbetleşmesi
- D) Patlayıcı ünsüzün akıcı ünsüze gelişmesi
- E) Ünsüz benzeşmesi

16. Aşağıdaki durum eki almış sözcüklerin hangisinde ünlülerin sıfırla nöbetleşmesi yoktur?

- A) omzunda
- B) gönlüne
- C) burnu
- D) oğlu
- E) kalbi

17. "dokuz on > doksan" gelişmesinde meydana gelen ses olayları, aşağıdakilerin hangisinde tam ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Ünlü düşmesi ve yuvarlak ünlü~düz ünlü nöbetleşmesi
- B) Ötümlüleşme ve tekleşme
- C) Aykırılışma ve göçüşme
- D) Ön ünlü~art ünlü nöbetleşmesi ve ötümlüleşme
- E) Ünlü düşmesi ve hece düşmesi

18. başla-yor > başlı-yor gelişmesini aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) /a/ ünlüsünün artdamaksıl olması
- B) Ünsüz tekleşmesi
- C) /y/ ünsüzünün daraltıcı etkisi
- D) Ünlü uzunluğu
- E) Ünlü türemesi

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 1125-A

19. Aşağıdakilerin hangisinde söz sonunda tek ünsüz ~ ikiz ünsüz nöbetleşmesi görülür?

- A) hak
- B) renk
- C) evrak
- D) park
- E) denk

20. İki ünsüzle biten aşağıdaki yabancı sözcüklerin hangisinde Türkçede bu ünsüzler arasında bir ünlü türemez?

- A) sabr
- B) nutk
- C) bahs
- D) film
- E) emr

21. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde ünlü uzunluğu anlam ayırıcı değildir?

- A) âit
- B) âdem
- C) âdet
- D) âlem
- E) âli

22. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) aksesuar
- B) menü
- C) allerji
- D) komiş
- E) lohusa

23. Aşağıdakilerin hangisi yazı diline uygun değildir?

- A) arayayım
- B) yapıyorsun
- C) bakacağım
- D) geliyorsun
- E) olucak

24. Türkçe ünsüz uyumuna göre ötüksüz ünsüzden sonra ötüksüz ünsüz gelirken bu kural konuşma dilinde bozulmakta, yan yana gelen iki ötüksüz ünsüzden ikincisi ötümlüleşmekte, birinci ünsüz ise patlamalı olmaktan çıkıp sızıcılaşmaktadır. Buna göre, aşağıdaki sözcüklerden hangisi bu duruma örnektir?

- A) kaçtı
- B) geçdi
- C) geldi
- D) açtı
- E) pişti

25. I. yapayoru
II. yapıyo
III. yapayorır
IV. yapayor
V. yapıyor

Yukarıdaki yap- fiil kökündeki şimdiki zaman ekinin Türkçenin yapısal özelliklerine uyum sürecinin başlangıçtan günümüz konuşma diline doğru gelişim sıralaması, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) V-II-III-I-IV
- B) III-I-IV-II-V
- C) III-I-IV-V-II
- D) II-V-IV-I-III
- E) I-II-III-IV-V

26. I. İç göç
II. Teknolojik gelişmeler
III. Dilin yerine getirdiği işlevlerin karmaşıklaşması

Yukarıdakilerden hangileri ağızların kullanıldığı alanın ve yerine getirdiği işlevlerin genişleme nedenidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl	
	1	2
	2	3
	3	4
	4	5
	5	6
	6	7
	7	8
	8	9
	9	10
	10	11
	11	12
	12	13
	13	14
	14	15
	15	16
	16	17
	17	18
	18	19
	19	20
	20	21
	21	22
	22	23
	23	24
	24	25
	25	26
	26	27
	27	28
	28	29
	29	30
	30	31
	31	32
	32	33
	33	34
	34	35
	35	36
	36	37
	37	38
	38	39
	39	40

TDE101U 2012 B C D A E D A B D C E D A B A E A C A D A C E B C E

TÜRKÇE BİÇİM BİLGİSİ

A

2012 DS 1225-A

1. Aşağıdakiler sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

- A) evcil
- B) sevgi
- C) silgi
- D) sevinç
- E) dünya

2. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Kapılar gün batmadan kapanırdı.
- B) Havada keskin bir kömür kokusu vardı.
- C) Karanlık sokaklarda ilerlemek oldukça güçtü.
- D) Arkamızda kalıyor sehrin kenar evleri.
- E) Başlangıçta işi çok iyi gidiyordu.

3. Aşağıdakilerin hangisinde bir sıfat, bir ad tamlamasının tamamını nitelemiştir?

- A) Bugünün çocukları sanki büyümüş de küçülmüş.
- B) Kırmızı çöp sepeti yine devrilmişti.
- C) Annemin sıcak çorbasını özlemiştim.
- D) Koca çınarın küçük yaprakları insanların dikkatini çekiyordu.
- E) İnsanların yüzlerinin ve gözlerinin rengi farklıydı; ama yürekleri aynıydı.

4. Sıra dışı rollerin bağımsız kadını yarın ailesiyle ülkemize gelecek.

Yukarıdaki cümlede altı çizili adların nitelikleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Soyut-cins-topluluk
- B) Somut-özel-tekil
- C) Soyut-cins-çoğul
- D) Somut-cins-topluluk
- E) Soyut-özel-topluluk

5. "Kimi zaman "-lı, -li, -lu, -lü" eki sözcüklere gelerek sıfat tamlaması yapar."

Aşağıdakilerden hangisinde buna uygun bir kullanım vardır?

- A) Yerli yersiz konuşup durma!
- B) Görüşmeyeli kaç yıl oldu bilmiyorum.
- C) Anlaşılan o, bu işten yine zararlı çıkacak.
- D) Geniş yüzlü ve mavi gözlü bir kızdı.
- E) Ahmet, kendini çok ayrıcalıklı değerlendiriyor.

6. Aşağıdakilerin hangisinde soru anlamı bir sıfatla sağlanmamıştır?

- A) Bana hangi gün yemek ısmarlayacaksın?
- B) Elbiseni kaç liraya aldın?
- C) Sen beni neden anlamıyorsun?
- D) Nasıl bir ev istiyorsunuz?
- E) Bu ne biçim söz?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirteç (zarf) kullanılmamıştır?

- A) Zeynep'le okulda çoğu kez karşılaşılıyor.
- B) Bana sorarsan çok çalışmalısın.
- C) Şiiri çok hızlı okudun.
- D) Şimdi bambaşka konuşuyor.
- E) Ona seslendim ama beni duymadı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirteç (zarf) kullanılmıştır?

- A) Bütün sıkıntıları da götüreceksin.
- B) Yaşa, var ol sesleri alanı dolduruyordu.
- C) İstedik ki memleketin her tarafı bağ olsun.
- D) Bolu'ya iniş azıcık daha kolay oldu.
- E) Balıklar izleyecek bizi, görüyorum.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem olarak yüklem olmuş bir adıl vardır?

- A) Bendim geçen ey sevgili sandalla denizden.
- B) Sana ısmarladılar mı bu yalan dünyayı?
- C) Yaşadıklarından öğrendiğim bir şey var.
- D) Yaşadın mı yoğunluğuna yaşayacaksınız.
- E) Söylediklerimi anlıyorsunuz değil mi?

A

2012 DS 1225-A

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgi adlı kullanılmamıştır?

- A) Kimin sözünü dinler ki seninkinden başka?
- B) Benim kitaplarımdan istediklerini alabilirsin.
- C) Bizim evimiz sizinkinden daha geniş galiba.
- D) Onunkini beğenmedim, senin araban daha konforlu.
- E) Ali'nin notları benimkilerden yüksek mi?

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, tümleyeni işaret adlı olan bir ad tamlaması vardır?

- A) Kimse kulak asmıyordu onun sözlerine.
- B) Benim adresim var mıydı sende?
- C) Bunların önemini anlayamazsın ki sen şimdi!
- D) Senin gibi birini tanımamıştım daha önce.
- E) Herkesin bir derdi vardır şu günlerde.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ilgeç (edat) kullanılmıştır?

- A) Ah ettikçe duman çıkıyor baştan.
- B) Dönülmez akşamın ufkundayız, vakit çok geç.
- C) Başım bulanık kederden yastan.
- D) Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller
- E) Sizde gizlenen derterli ben bilirim.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, "için" ilgeci (edat) "amacıyla" anlamında kullanılmıştır?

- A) Bu konu sizin için önemli değil sanırım.
- B) Benim için bunlar çok basit işler.
- C) Arkadaşlarını çok sevdiği için okulu bırakmadı.
- D) Senin için yapamayacağım şey yok.
- E) Ben buraya seninle konuşmak için geldim.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç kullanılmamıştır?

- A) İster beğen ister beğenme, bunu yapmalısın.
- B) Çıkış öyle uzun sürmüştü ki...
- C) Evi tuttular, içini henüz döşediler.
- D) Bu dünya ne sana ne bana kalır.
- E) Toplantıya o da gelmişti.

15. Aşağıdakilerin hangisinde, ünlem cümleye "yakınma" anlamı katmıştır?

- A) Hey! Bir dakika bakar mısın?
- B) Eyvah, buraya doğru geliyor!
- C) Vay canına, ne hoş!
- D) Eh, hayırlısı olsun artık!
- E) Yeter artık, nedir senden çektiğim!

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, eylem (fiil), sözün söylendiği anda yapılmaktadır?

- A) Uzun zamandır benimle konuşmuyor.
- B) Onu ben de çok iyi tanıyorum.
- C) Bu adam buralarda ne dönüp duruyor?
- D) Beni çok özlediğini söylüyor.
- E) Her gün gezmeye gitmek istiyor.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, eylem (fiil) gereklilik kipinde çekimlenmiştir?

- A) Sana bir şey söylesem çok şaşırırsın.
- B) Bu işi bir an önce bitirmeliyim.
- C) Ben de onun düşündüğü gibi düşünüyorum.
- D) Çok konuşma, bir an önce elindeki işi bitirmeye bak.
- E) Benimle gelersen çok sevineceğim.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem "sürerlik" bildirmektedir?

- A) Anneleri göresim geldi.
- B) Bu işi ancak Ahmet yapabilir.
- C) Daha çok gecikmeyin, hemen geliverin.
- D) Yorgunluktan uyuyakalmışım.
- E) O, son zamanlarda bizleri tanımaz oldu.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, emir kipi "dilek, yalvarma" anlamında kullanılmıştır?

- A) Tanrı yardımcımız olsun.
- B) Onunla konuşurken söylediklerine dikkat et.
- C) Gel de bunu kabul et.
- D) Söylediklerimi hemen uygula.
- E) Bu olayı bir de sen bana anlat.

2012 DS 1225-A

20. Aşağıdakilerin hangisinde ulaç (bağ-fiil) yoktur?

- A) Beni görür görmez tanıdı.
- B) Çocuğa bakacak kimse bulamamış.
- C) Olanları gülerək anlattı.
- D) Gün doğmadan çıkacaksın yola.
- E) Onu tanıyınca sen de seversin.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçişlilik derecesi artırılmış bir eylem (fiil) vardır?

- A) Bizi bencillikten edebiyat kurtarır.
- B) Bu alacakaranlıkta her şey daha anlamlı geliyor insana.
- C) Onun karşılıksız sevgisi yeniden yaşamı sevdirdi bana.
- D) Bütün kitapları okumak arzusuyla yanmalısın.
- E) Yaşamayı öğrenirim ben romanlardan.

22. Aşağıdakilerin hangisinde birleşik zamanlı bir eylem (fiil) vardır?

- A) Filmi beğenmediğini açıkça söyledi.
- B) Beni beklemeyin dedi ve gitti.
- C) Kar yağsa da kartopu oynasak.
- D) Sen kitap okumayı sever misin?
- E) Arabanın sağ tarafından ses geliyordu.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem (ek fiil) yoktur?

- A) Onu görmeseymiş kederinden kahrolurmuş.
- B) O zamanlar ben daha çok küçüktüm.
- C) Film o kadar da güzel değildi.
- D) Buraya iki yıl önce taşındık.
- E) Burası güzel bir okuldu.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, tüm sözcükler türemiş yapıdır?

- A) Yaşlı sanatçı, geçmişini anlatmaya başladı.
- B) Titrek bir sesle yanıt verdi.
- C) Yeryüzünde böyle bir insan görülmemiştir.
- D) Dalgıçlar sonunda batık gemiye ulaşmış.
- E) Bilirkişi raporunda bunlar yokmuş.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, soru anlamı bir soru belirteciyle (zarfiyla) sağlanmıştır?

- A) Olayın nedenini biliyor musunuz?
- B) Eskişehir'e en son ne zaman geldiniz?
- C) Kaçınız onun söylediklerine inandı?
- D) Sence bu ev güzel mi?
- E) Toplantıda kaç kişi vardı?

26. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisi yalnız çekim eki almıştır?

- A) Kadın caddenin ortasında kalakaldı.
- B) Bu yazıyı hemen okumalıyım.
- C) Yaşamı boyunca çok acı çekmiş.
- D) Çocuğun sevinci gözlerinden okunuyordu.
- E) Sanatçının son eseri büyük ilgi gördü.

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

TDE102U 2012 E A B A D C E D A B C D E C E C B D A B C E D A B A

TÜRKÇE CÜMLE BİLGİSİ-I

A

2012 DS 3325-A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, tekrar grubu birleşik fiilin isim ögesi olarak kullanılmıştır?

- A) Kitabı bulmak için odayı alt üst etmiş.
- B) Artık hiç erişemeyeceği şeylere kanat açar.
- C) Bir patrona bir bana bakıp duruyordu.
- D) O zaman kalbimi bir gizli günah etti esir.
- E) Çiçeğin zehrini atıyor, başka taraflara yayılmasına engel oluyordu.

2. Aşağıdakilerden hangisi, kelime gruplarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Yargı bildirmezler.
- B) Yapı ve anlam bakımından bir bütünlük gösterirler.
- C) Başka bir kelime grubunun ögesi olarak görev yapamazlar.
- D) Nesnelere, hareketlerin ve durumların anlamlarını ayrıntılı olarak belirtmeye yararlar.
- E) Tek kelime ile anlatılmayan olay, hareket ve nesnelere ifade etmek için kullanılırlar.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bir sıfat tamlaması isim tamlamasında tamlanan durumdadır?

- A) Uzun yaz günleri yürüyüş yaptım.
- B) Siyasi demek başkanı bizim akrabamızdır.
- C) Eski bir gömlek buldum sandıkta.
- D) Özlem'in utangaç edaları var.
- E) Mahalli seçimlerin sonu sürpriz oldu.

4. Aşağıdakilerden hangisinde, isim tamlaması farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Eski Darülfünun binasının önünde durdu.
- B) Onun sesini duyuyorum.
- C) Allah adın zikr edelim evvela.
- D) Besim'in fikirlerini bildirdi.
- E) Aşçılık fennini bir sanat haline getirdim.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, tamlayan sıfat tamlaması değildir?

- A) Deve yükü altın iki yüz katar.
- B) Kara gün dostu bildim seni.
- C) İki cihan mülkünü verem.
- D) Yedi kat gök ehli cümle geldiler.
- E) Ayın yimi dördü de geçti.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, tekrar grubu yüklem ismi olarak görev yapmıştır?

- A) Açıp gözünü zâr zâr inledi.
- B) Durup durup ağlıyor.
- C) Sesler denizin ufkunu uçtan uca sardı.
- D) O yıl kayısılar nasıl da salkım saçaktı.
- E) Babam ağır ağır içini çekti.

7. Aşağıdaki edat gruplarından hangisinin isim ögesi bir bağlama grubudur?

- A) Hediye teyzeye rağmen
- B) Ayşe veya Ümmühan ile
- C) Yerel âdetlerden dolayı
- D) Yeni bir kıyafet için
- E) Fatih Sultan Mehmet'ten sonra

8. Aşağıdakilerden hangisi, birleşik isim grubu içinde değerlendirilemez?

- A) Alev hemşire
- B) Doktor Ferhat
- C) Dede Korkut
- D) Kral Charles
- E) Şehzade Murat

9. Aşağıdakilerin hangisinde, isim tamlaması edat grubunun isim kısmını oluşturmaktadır?

- A) Şüphesiz bunlar İslam dünyası için yeni şeyler değildi.
- B) İştitti ol Yakub'un üvey kızı.
- C) Atatürk parkı yeniden tanzim ediliyor.
- D) Selami'nin yüzü solgundu.
- E) Sen bu cihan mülkünü Kaf'dan Kaf'a tuttu.

10. Aşağıdaki ünlem gruplarından hangisinin isim ögesi bir unvan grubudur?

- A) Ey güzel prenses
- B) Be mübarek dede
- C) Hey Bayram Amca
- D) Bre ahmak düşman
- E) A yiğit adam

A

2012 DS 3325-A

11. Aşağıdakilerden hangisi bir edat grubudur?

- A) Ey Türk gençliği
- B) Tahir ve Zühre
- C) İlk uçak ile
- D) Ya Rab
- E) Leyla ile Mecnun

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayı grubu, yer tamlayıcısı olarak görev yapmıştır?

- A) On üç, Batı'da uğursuz bir sayı olarak kabul edilir.
- B) Kardeşimin ayakkabı numarası otuz beşti.
- C) Bir hafta önce annesinin tansiyonu yirmi ikiydi.
- D) Geri saymaya kırk dokuzdan başlayacaktı.
- E) Yıl, iki bin on birin ortalarına varmakta.

13. Aşağıdakilerden hangisinde, zarf-fiil grubu zaman işleviyle kullanılmıştır?

- A) Gülten hâlâ başını uzatıp dışarıya bakıyor.
- B) Onun ölümünü haber alınca yine buraya geldi.
- C) Hiçbir şey duyup hissetmeden o sözü söyledim size.
- D) Kendimi kaptırarak tekerleğin sesine Uzanmışım kalmışım yaylının şiltesine
- E) Bütün sevgileri atıp içimden Varlığını yalnız ona verdim ben

14. Aşağıdaki edat gruplarından hangisinin isim ögesi bir cümledir?

- A) Sana ibret olsun diye söyledim.
- B) Ahbablarını bu akşamki toplantıya çağıracağından dolayı heyecanlıydı.
- C) Ülkeyi düşmanlardan kurtarmak için savaştık.
- D) Muhammet Bey'in yardımları ile ev bulabildik.
- E) Hamdi babamın ısrarlarına rağmen söylememiş.

15. Aşağıdaki bağlama gruplarından hangisi, karşılaştırma edatıdır?

- A) Gerek Emin gerek Osman bu işi yapamaz.
- B) Bircan da gidebilir Sercan da gidebilir ama sen gidemezsin!
- C) Ya sen ya ben bu dersi vermeliyiz.
- D) Bir annemi bir babamı süzerek konuşmasını sürdürdü.
- E) Hem annemi hem babamı çok özledim.

16. Aşağıdakilerden hangisinde isim-fiil grubu, cümlenin öznesi olarak görev yapmaktadır?

- A) Sonsuzluğu yaşatmak istedik, hislerimizde.
- B) Artık Mehmet Ali'yi düşünmek istemiyorum.
- C) Sonunda Edime Sarayı'nda kalmaya razı oldu.
- D) Marifet artık onu düşünmemektir.
- E) Buradan kaçış, kendinden nefreti ifade eder.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir edat grubu vardır?

- A) Başarıya doğru giden yolda emin adımlarla ilerliyordu.
- B) En umulmadık yerde, karşımıza çıkıyor.
- C) Keskin sirke küpüne zarar verir.
- D) Gül dalında güzelse sen kalbimde güzelsin.
- E) Yolun bitmesine çok var mı?

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, isim-fiil grubu özne görevindedir?

- A) O günleri düşünmek istemiyorum.
- B) Aşının faydasına inandığım için kızıma da yaptırmaya karar verdim.
- C) Hemen odadan çıkmaya cesaret edemedim.
- D) Dış dünya ile teması ve ilgiyi kesmek alışageldik bir olay.
- E) Birini sevmeye bir ömür yetmez.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir zarf-fiil grubu yoktur?

- A) Onu her gördüğünde içi acıyordu.
- B) Hiçbir şey duyup hissetmeden o sözü söyledim size.
- C) Ferhat kahveyi almak için elini uzatırken durdu.
- D) Senin yüzünle, tebessümünle ve sıcağınla beslenerek yaşayacağım.
- E) Hangi sır onun eşliğini atlayana bir altın elma gibi uzanırdı?

20. Aşağıdaki birleşik fiillerin hangisinin isim ögesi yabancı kökenlidir?

- A) kul ol-
- B) göç eyle-
- C) uzun et-
- D) akıl et-
- E) deli ol-

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 3325-A

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, sıfat-fiil grubu yüklemi niteleyen bir sıfat görevindedir?

- A) Burada gizlenen Türkçenin hangi sıradır?
- B) Kabahat seni çok sevende.
- C) Süleymaniye Camisi, İstanbul'un toprağına atılmış bir çekirdek gibidir.
- D) Gözleri, köşeyi ağır ağır dönen tramvaya takılmıştı.
- E) En çirkin merhamet hedefini şaşırandır.

22. Aşağıdaki ünlem gruplarından hangisinin isim ögesi, bir sıfat-fiil grubu değildir?

- A) Ey beni ayıplayan gel beni aşktan kurtar!
- B) Ey göğsünün altında kalbi yokken yaşayan!
- C) Ey kendini ateşe atan delil!
- D) Ey kendisini bilmeyen söz manasını bulmayan!
- E) Ey tatlı ve ulvî gece yıllarca devam et!

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, tasvir fiili ile kurulmuş birleşik fiil yoktur?

- A) Bakakalırım giden geminin ardından.
- B) Felek benden beter etsin hâlini.
- C) Uzanıverse gövdem taşlara boydan boya.
- D) Elmacıklar iki baştan çıkıvermiş ileri.
- E) Aşkından odlara tutuşup yanayazmışım.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem birleşik fiil değildir?

- A) Gölgede bana da bana da yer ver.
- B) Sana benim gözümle bakan gözler kör olsun.
- C) Bir de leş tebelleş olmuştu tekneye.
- D) Daha dün seyredirdi eski rüyalarını.
- E) Her yüze çiziyordu bir hüzün kırışığı.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, birleşik fiil yüklem görevinde değildir?

- A) Bir Elif'e bir Ahmet Hamdi'ye bakıp duruyordu.
- B) Bu anlayışın son demlerini yaşadığını bu ifadelerde görebiliriz.
- C) Finallere bir gün kalana kadar ders notlarını edinmeme alışkanlığını terk edebilen var mı acaba?
- D) Mehmet Fuat da bu eseri çok tenkit etmişti.
- E) O, kişiliğinde hem doğuyu hem batıyı temsil ediyordu.

26. Aşağıdakilerden hangisi, birleşik fiillerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kelime grubu olmaları
- B) Aralarında anlamca bir kaynaşma olmaması
- C) Tek bir kavramı karşılamaları
- D) Belli kalıplar halinde olabilmeleri
- E) Basit ve türemiş fiillerle, birleşik fiiller arasında anlatım bakımından fark olmaması

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

TDE203U 2012 A C D A E D B A A C C D B A B E A D E D C E B E C B

TÜRKÇE CÜMLE BİLGİSİ II

A

2012 DS 3425-A

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ortak özne yoktur?

- A) Çocuk, gülerek gitti, ağlayarak döndü.
- B) Gökten dökülen sıcak, yanakları yakıyor, nefesleri tıkiyordu.
- C) Yollar, bir şerit gibi, ufka bağlar bizi.
- D) Ağaç, güneşte serpilir, toprağın derinliklerinde beslenir.
- E) Adam, gazetesini bıraktı, söze kanştı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tümleci kullanılmamıştır?

- A) Sana benim gözümle bakan gözler kör olsun.
- B) Hiç vakit kaybetmeden yola koyulalım.
- C) Saat beşte cadde üstündeki lokantada buluşalım.
- D) Onları evin önünde ayakta bekledim.
- E) Söylediğiniz adamı yakından tanırım.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemden önceki sözlerin tamamı zarf tümlecidir?

- A) Gençliğin, sırf gençlik olmak bakımından neden bir meziyet sayılacağına bir türlü aklım ermiyor.
- B) İnsanın adımları bazen uzun zaman mesafelerini kapsayacak şekilde, çok büyük oluyor.
- C) Tasvir ettiğiniz insanların, hayvanların ve yerlerin gerçek hayata uygun olmalarına dikkat ediniz.
- D) Gençlik anılarınıza ait sahneleri, kolayca gerçeğinde olduğu gibi canlandırabilirsiniz.
- E) Bir film artisti gibi çevremdekileri bana baktıracak pozlar yapa yapa gidiyordum.

4. Aşağıdaki dizelerden hangisi devrik bir isim cümlesidir?

- A) Gönül dünyam onun sevgisiyle doludur.
- B) Şimdi kimsesiz bu diyarda ben yalnızım.
- C) Ben dolaşırdım her akşam bu yeşil sahilde.
- D) Yerlerde gezen hatıralar var korulukta.
- E) Geziyor gölgeli sahilde hazin bir seyyah.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması belirtili nesne görevinde kullanılmıştır?

- A) Gönümünü Maraşlı'nın yaktı kara haberi.
- B) Geçidi atlayınca şaşırđım sevincimden.
- C) Ne zaman yolda bir hana rastlasam rahatlarım.
- D) Yaşaran gözlerimde her şey artık değışti.
- E) Çünkü sizde gizlenen dertleri ben bilirim.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gizli özne vardır?

- A) Kaç bahar bülbüle hasret güle hasret yaşadık.
- B) Canlı bir yüz bana yaklaştı sevgi dolu.
- C) Gurbet ademden kara, hasret ölümden acı.
- D) Nurdan gölgeyi göz nasıl görecek?
- E) Bizim kız buradan geçmemiş.

A

2012 DS 3425-A

7. (I) Penceresinden yıldızlar görünmeyen evleri ne yapmalı? (II) Ev dediğin, bir yanı dağlara bakmalı. (III) Başını çevirince bir dağ kurulmalı gözlerinin önünde. (IV) İnsanın bir yanı, hep dağlara açık kalmalı. (V) Pencereden dağlar ve dağların üstünde yanan bir kandil gibi yıldızlar görünmeli.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, yüklem yerine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

8. Aşağıdaki dizelerden hangisi, yüklem yerine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Herkes bu güzel çiçeklere aldanır.
B) Yemişler sarkar, komşu bahçenin dallarından.
C) Ne hoş kokardı güzelim çiçekler.
D) Hava güzelleşmişti bahar aylarında.
E) Hiç görmedim ben o hayal ülkesini.

9. Aşağıdaki dizelerden hangisi, öğelerinin dizilişine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Kardır yağın üstümüze geceden.
B) Ben karamış ufukların garip yolcusuyum.
C) Bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak.
D) Ağlarım aklıma geldikçe gülüştüklerimiz.
E) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden

10. Aşağıdakilerden hangisi fiil cümlesidir?

- A) Sınavdaki sorular beklediğimizden de zormuş.
B) Bu yolculuk hepimizi oldukça yormuş.
C) Evinizin odaları ne kadar da darılmış.
D) Burası, ünlü şairin en sevdiği yemiş.
E) Onun kitaplığında epey şiir kitabı varmış.

11. İlk derse yetişmek için evden erkenden çıktı. Kısa bir yürüyüşten sonra otobüs durağına geldi. Gelen ilk otobüse bindi. Otobüs her zamankinin aksine, kalabalık değildi o gün. Rahat bir yolculuktan sonra okuluna vardı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Fiil cümlesi
B) İsim cümlesi
C) Kurallı cümle
D) Olumlu cümle
E) Eksilteli cümle

12. Aşağıdakilerden hangisi devrik, olumlu bir isim cümlesidir?

- A) Gençlik yıllarında daha çok, duygusal şiirler yazmış ünlü şairimiz.
B) Hepimizin en sevdiği ders edebiyattı lisedeyken.
C) Senin gibi yaramaz bir çocuk görmedim ben ömrümdede.
D) Kasabada liseyi bitirdikten sonra İstanbul'a gelmiş üniversite eğitimi için.
E) O yıllarda buralarda bir tane bile ev yokmuş.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem olumsuz olduğu halde cümle anlamca olumludur?

- A) Çalıştığı iş yerinde mutlu değilmiş.
B) Okuldan sonra ne yapacağıma karar vermedim
C) Senin istediğin kadar para ben de yok değil.
D) Tatillerde eve kolay kolay girmezdik.
E) Bizim belgelerimiz henüz hazırlanmamış.

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 3425-A

14. Şiirde anlam aramak sanatı ortadan kaldırır.

Bu cümlelerin niteliği aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) İsim-kurallı-olumlu
B) Fiil-devrik-olumsuz
C) Fiil-kurallı-olumlu
D) İsim-devrik-olumlu
E) Fiil-kurallı-olumsuz

15. Aşağıdakilerden hangisi, yapısı bakımından bir isim cümlesidir?

- A) Bu kitaptaki dil yanlışlarına dikkat çekmiş.
B) Dün yaşanan olaya bütün gazeteler yer verdi.
C) Sözcüklerin yerli yerinde kullanılması anlatımı güzelleştirir.
D) Herkes akşama kadar evdeydi.
E) Okumamı istediğiniz yazıdan bir şey anlamadım.

16. (I) Hafta sonları, (II) köylerden gelenler (III) kendi yetiştirdikleri ürünleri (IV) pazar kurarak (V) satardı.

Yukarıdaki cümlede, "kasabada" sözcüğü numaralanmış yerlerden hangisine getirilirse vurgulanmış olur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

17. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, basit bir isim cümlesidir?

- A) Damlaya damlaya göl olur.
B) Borç yiyen kesesinden yer.
C) Ağaç yaprağıyla gürler.
D) Bir baş soğan, bir kazan koktur.
E) Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.

18. "Balıkçılar için av yasağı eylülde biter."

Aşağıdaki cümlelerden hangisi, vurgulanan öge yönüyle yukarıdaki cümleyle özdeştir?

- A) Bu yaz birkaç hafta köyde kaldık.
B) Yolda çok oyalanınca annem bize kızdı.
C) Uçak anızalanınca havaalanında çok bekledik.
D) Pazara gitmek için evden çıktık.
E) Annemler için yemeği hazırladık.

19. "Süzülüp akasya dallarında gün erir damla damla ayaklarında"

Yukarıdaki dizede geçen "damla damla" sözü cümlelerin hangi ögesini oluşturmaktadır?

- A) Zarf tümleci
B) Yer tamlayıcısı
C) Özne
D) Yüklem
E) Nesne

20. Aşağıdakilerden hangisi olumsuz bir cümledir?

- A) Uzun bir yolculuktan sonra şehre varabildik.
B) Firma yetkilileri ürünlerini bu fuarda tanıtacakmış.
C) Buraları iyi bilmediğim için yolları karıştırdım.
D) Sırada az kişi olduğundan çok beklemedim.
E) Diğer caddede çok büyük bir kaza olmuş.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru edati kullanılmıştır?

- A) Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi?
B) Hani Yunus Emre ki, kıyında geziyordu?
C) Ne zaman tükenecek bu yollar arabacı?
D) Nasıl yaşayacağım senden uzak?
E) Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?

2012 DS 3425-A

22. "İhtiraslar bekleyen kimsesiz gönülleri
Gizlice sıkıyordu kızgın demirden eller."

Yukarıdaki dizelerde özneyi oluşturan kelime grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) kızgın demirden eller
B) demirden eller
C) kimsesiz gönülleri
D) ihtiraslar bekleyen
E) ihtiraslar bekleyen kimsesiz gönülleri

23. "Her yıl içeriğine yeni bölümler ekleyerek kapsamını genişleten İstanbul festivali, bu yıl da meraklılarını sinema salonlarında ağırlayacak."

Yukarıdaki cümlenin ögeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne- Zarf tümleci- Nesne- Yer tamlayıcısı- Yükleme
B) Zarf tümleci- Özne- Zarf tümleci- Nesne-Yükleme
C) Zarf tümleci- Özne- Yer tamlayıcısı-Yükleme
D) Özne- Zarf tümleci- Nesne- Yükleme
E) Özne- Nesne- Zarf tümleci- Yükleme

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, cümlenin herhangi bir ögesinin açıklayıcısı olmayan bir arasöz vardır?

- A) Bu uzun şiirimi, sanat anlayışımı yansıtan ürünümü, size okumak istiyorum.
B) Yıllar önce, belki hatırlarsın, seninle bu yerde tanışmıştık.
C) Anadolu, bu çileli toprak, bağrında nice destanları barındırır.
D) Sanatçının romanları, öyküleri, denemeleri yeniden basılacakmış.
E) Ben kiraz ayında, mayısta köyde doğmuşum.

25. I. Birer birer atladık bahçe duvarından.
II. Otobüs bu durakta durmadan geçti.
III. Sınıfta sadece birkaç öğrenci vardı bugün.
IV. Daha önce böyle bir olay yaşanmadı buralarda.
V. Eskiden çok verimliymiş buradaki tarlalar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri, devrik, olumlu bir isim cümlesidir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

26. "Dar kapısından başka aydınlık girecek hiçbir yeri olmayan dükkanında, tek başına, gece gündüz kıvılcımlar saçarak çalışan Koca Ali, tıpkı kafese konmuş terbiyeli bir aslanı andırıyordu." cümlesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Bir bileşik cümle ve bir isim cümlesinden oluşmuştur.
B) Basit bir isim cümlesinden oluşmuştur.
C) Bileşik bir fiil cümlesinden oluşmuştur.
D) Basit bir fiil cümlesinden oluşmuştur.
E) Bileşik bir isim cümlesinden oluşmuştur.

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

TDE204U 2012 C A E D E A C A B B E B C C D E E C A D B A A B D D

GENEL DİLBİLİM-I

A

2012 DS 2525-A

1. Aşağıdakilerden hangisi sözlükbirimdir?

- A) bilgisizdir
- B) ilgililer
- C) bilgilidir
- D) ilgili
- E) bilgisizler

2. Aşağıdakilerden hangisi sözlüksel biçimbilim çıktısıdır?

- A) bakar
- B) sazlar
- C) evden
- D) geldi
- E) beceri

3. Aşağıdakilerden hangisi sözcük tanımada sesbilimsel ölçütün yeterli olmadığını gösterir?

- A) Sözcük tanımada yerine koyma yönteminin işlememesi
- B) Sözcüklerin başında duraklamaların olması
- C) Dinleyicilerin duydukları yabancı bir dilde sözcükleri ayırt edememeleri
- D) Sözcüklerin başında ve sonunda duraklamaların olması
- E) Sözcüklerin sonunda duraklamaların olması

4. Aşağıdaki çiftlerden hangisi -ler ve -de eklerinin karşıtsal dağılımını gösterir?

- A) evler - evde
- B) sevgiler - yerde
- C) sevgiler - sevda
- D) evde - avda
- E) diler - dede

5. Aşağıdakilerden hangisinde seslem ve biçimbirim sınırları örtüşmektedir?

- A) sonunda
- B) yerde
- C) içinde
- D) arabada
- E) biçimde

6. Aşağıdakilerden hangisi karmaşık sözcüktür?

- A) kel
- B) gel
- C) çocuk
- D) kellik
- E) deniz

7. Maori Dili: dik 'kalın' → dik dik 'çok kalın'

Yukarıdaki altı çizili sözcüğün türetim biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçekleme
- B) Bileşme
- C) İkileme
- D) Sonekleme
- E) Önekleme

8. İngilizce: spouse 'eş'+economy 'ekonomi' → spousonomy 'eş ekonomisi'

Yukarıdaki altı çizili sözcüğün türetim biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırpma
- B) Karma
- C) Evrişim
- D) Sıfır türetim
- E) Bileşme

9. *Ali öğretmenir tümcesi neden dilbilgisidir?

- A) Eylem bitmişlik kipi gerektirir.
- B) Uyum kuralına aykırılık vardır.
- C) Öğretmen sayılabilir bir addır.
- D) Görünüş, eylemcil bir ulamdır.
- E) Biçimbirimlerin sıralanışı yanlışır.

10. Aşağıdakilerden hangisi uyum çekimine girer?

- A) kendi
- B) için
- C) güzelce
- D) ve
- E) rağmen

A

2012 DS 2525-A

11. Aşağıdakilerden hangisi eylemcil sayı biçimi içerir?

- A) Yavrusunu gözledi.
- B) Gönül gözüyle gördüler.
- C) Bilgili ilgisizler, ilgili bilgisizler
- D) Gözler yalan söylemez.
- E) Yavrusunu gözlerdi.

12. Aşağıdakilerden hangisi edenli edilgen bir yapı içerir?

- A) Üç saatte Bolu'ya varılmıştı ama yoğun sis yüzünden daha ileri gidilemedi.
- B) Geçen gün kıra gidildi; ağaçlar altında oturuldu, atlara binildi.
- C) Bunlar bazı semtlerin bazı köşelerinden tütüncü dükkânlarına gönderiliyordu.
- D) A canım, kendini neden salıveriyorsun. Ölenle ölünmez ki...
- E) Soğuktan caddelerde yaya yürünmüyor, kalabalıktan da otobüslere binilemiyor.

13. Aşağıdakilerden hangisi insan dillerinin özelliklerinden biridir?

- A) Dil, karmaşık değil ama kurallıdır.
- B) Dil, karmaşık ve dizgesizdir.
- C) Dil, sonlu sayıda tümce kurulmasına izin verir.
- D) Dil, basit ve sistemli bir yapıdır.
- E) Dil, karmaşık ama kurallı dizgesi olan bir sistemdir.

14. Aşağıdakilerden hangisi Türkçe sözdizimi hakkında doğru bir yargı belirtir?

- A) Devrik tümce kural dışı bir yapıdır.
- B) Türkçedeki oynak söz dizilimi kurala bağlı değildir.
- C) Vurgulu öge her zaman tümce başında bulunur.
- D) Yüklemden sonra gelen hiçbir öge vurgu almaz.
- E) Eylem öncesi ögeler vurgu alamaz.

15. Aşağıdaki tümcelerden hangisi özyinelemelidir?

- A) Vejetaryenlik tercihe dayalı bir yaşam biçimi.
- B) Anadolu'nun her köşesinde en iyi yemekler ve kahvaltılar hâlâ evlerde yeniyor.
- C) Pisagor gibi ünlü filozofların da vejetaryen olduğu sanılıyor.
- D) Ne yazık ki artık salatalara bile et konuyor.
- E) 1 Ekim Dünya vejetaryenler günüdür.

16. Sözdizimsel çözümlemede kuralsız yapıların rolü ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kuralsız yapılar, veri olarak kullanılamaz.
- B) Kuralsız yapılar, yapılan genellemelerin sınanması amacıyla kullanılır.
- C) Kuralsız yapı anadili konuşucusunun zihinsel yorgunluğunu yansıtır.
- D) Kuralsız yapılar, dil öğretimini kolaylaştırır.
- E) Anadili konuşucusunun sezgileri kuralsız yapıları belirleyemez.

17. Aşağıdakilerden hangisi 'düşün-' eyleminin yanulammasını doğru olarak gösterir?

- A) [(AÖ/T)_]
- B) [(SÖ) (AÖ)]
- C) [(AÖ₁) (AÖ₂)]
- D) [(T)_]
- E) [_]

18. Aşağıdaki tümcelerden hangisinde deneyimleyen bir özne bulunmaktadır?

- A) Ahmet plaja giderken yolda kayboldu.
- B) Ahmet denizde yüzdü.
- C) Ahmet plaja gittiğine memnun oldu.
- D) Ahmet koşarak plaja gitti.
- E) Ahmet dün güzel bir film izledi.

19. olağanüstü zeki bir insan

Aşağıdakilerden hangisi 'olağanüstü' sözcüğünün öbeğin başı olan 'insan' sözcüğü ile sözdizimsel ilişkisini doğru olarak betimler?

- A) Ad niteleyen Ad Öbeği
- B) Ad tümleci
- C) Belirleyici
- D) Belirteç niteleyicisi
- E) Eklenti

20. Aşağıdakilerden hangisinde belirleyici vardır?

- A) Bazı özellikler
- B) Yeni sorunlar
- C) Bitmeyen ödevler
- D) Coğrafya soruları
- E) Matematik dersi

2012 DS 2525-A

21. Aşağıdaki tümcelerden hangisi araç gösteren bir öge içerir?
- A) Suna Ahmet'le dalga geçti.
 B) Mehmet aracılığıyla Suna'ya haber yolladım.
 C) Çeşmeden su içtim.
 D) Suna fırından çıkan sıcak keki maşayla aldı.
 E) Suna mutlulukla gülümsüyor.
22. Aşağıdakilerden hangisinde ad tümcecigi vardır?
- A) Onu en çok seven adam
 B) Çok sevildiğini bilen biri
 C) Onu çok sevmiş olduğu gerçeği
 D) Onun çok sevdiği bir söz
 E) Hayatı boyunca doğayı sevmiş insanlar
23. Aşağıdakilerden hangisinde soyut adıl vardır?
- A) Ben de temiz havaya çıkmak istiyorum.
 B) Temiz havaya çıktılar.
 C) Temiz hava herkese iyi gelir.
 D) Temiz hava alması için bebeği sokağa çıkarttım.
 E) Temiz hava almak herkese iyi gelir.
24. Aşağıdakilerden hangisi olgu tümcesi içerir?
- A) Türk şiiri Orhan Veli sayesinde Avrupa şiiriyle yarışır düzeye geldi.
 B) Orhan Veli'nin büyük bir şair olduğunu unutmamalım.
 C) Orhan Veli gibi büyük şairlerin yalın dil kullanmalarını çok etkileyici bulurum.
 D) Orhan Veli Türk şiirinde yenilikçi yapının temsilcilerinden biridir.
 E) Çok sert bir şekilde eleştirilmesi Orhan Veli'ye olan ilgiyi azaltmadı.
25. Aşağıdaki tümcelerden hangisinde ayrışık gönderim vardır?
- A) Ben senin geleceğini biliyordum.
 B) Ben oraya gelmeyi çok isterim.
 C) Sen ve ben tatile birlikte gidelim.
 D) Arkadaşlarımla birlikte hiç bu kadar eğlenmemiştik.
 E) Bu yaz denize girmek çok keyifliydi.

26. "Ad Öbeği Ulaşılabilirlik Hiyerarşisi" bakımından aşağıdakilerden hangisi en kolay olan yapıdır?

- A) İçinde telefon bulunan uçak
 B) İlk kez bineceğim uçak
 C) Kadının kullandığı ilk uçak
 D) Uçağın kaçırıldığı ülke
 E) İlk uçak kullanan kadın

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yil
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

TDE305U 2012 D E c A B D c B D A B C E D C B A C E A D C E B A E

GENEL DİLBİLİM-II

A

2012 DS 2625-A

1. Aşağıdakilerden hangisi yan akıcı ünsüzdür?

- A) [r]
- B) [n]
- C) [j]
- D) [i]
- E) [h]

2. Aşağıdaki sözcük kümelerinden hangisinde ötümlü, dişyuvasil, sürtünmeli bir ünsüz ile başlayan sözcükler bulunmaktadır?

- A) şal, şarkı, şıra, şık
- B) çal, çıra, çakı, çizme
- C) zil, zerdali, zengin, zar
- D) fıkra, fil, fare, fazla
- E) sel, sil, sakla, sıra

3. mı pε "ben beğeniyorum" mı mpε "ben beğenmiyorum"
mı tı "ben konuşuyorum" mı ntı "ben konuşmuyorum"
mı kε "ben gidiyorum" mı nkε "ben gitmiyorum"

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi Akan dilinde olumsuzluk ekinin 3 tane biçimbirimciği vardır. Bu biçimbirimciğerden [n] biçimbirimciğini oluşturan sesbilimsel kural aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendisinden sonra dişyuvasil patlamalı bir ünsüz geldiğinde
- B) Kendisinden sonra çiftudaksıl patlamalı bir ünsüz geldiğinde
- C) Kendisinden sonra sürtünmeli patlamalı bir ünsüz geldiğinde
- D) Kendisinden sonra artdamaksıl genizsil bir ünsüz geldiğinde
- E) Kendisinden sonra ötümlü bir ünsüz geldiğinde

4. Aşağıdaki sözcük kümelerinden hangisinde bütüncül dağılım ilişkisi taşıyan ünsüz sesler vardır?

- A) tatlı, tuz, tüy, tarla
- B) renk, denk, ahenk, hangi
- C) vali, evet, davul, vur
- D) pıl, bil, bak, pak
- E) kıl, kazı, kul, kura

5. A. Can Ali'nin oğlu.
B. Ali Can'ın babası.

Yukarıdaki A ve B önerme çifti arasında açıklama ilişkisi olmasını sağlayan sözcüksel anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ters karşıtlık
- B) Altkavramlılık
- C) Eşsözlülük
- D) Bakışimli karşıtlık
- E) Dereceli karşıtlık

6. Aşağıdaki önermelerden hangisinde olumsuzluğa dirençli bir çıkarım bilgisi vardır?

- A) Lütfen rahatsız etmeyiniz.
- B) Durakta hiç otobüs yok.
- C) Pop müziği hiç sevmem.
- D) İçerde kimse var mı?
- E) Kardeşimin arabası yeni değil.

7. A: Aylık geliriniz nedir?
B: Bugün ne güzel bir gün.

Yukarıdaki konuşmada (B)'nin yanıtı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İşbirliği ilkesine uyulmuştur.
- B) Nitelik ilkesi çiğnenmiştir.
- C) Sezdirim yoktur.
- D) Bağıntı ilkesine uygundur.
- E) Bağıntı ilkesi çiğnenmiştir.

8. "Burası harika bir yer..."

Yukarıdaki örnekte yer gösteren bir belirteç olan 'burası' sözcüğünün yorumlanması için gerekli olan, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyo-kültürel bağlam
- B) Bilişsel bağlam
- C) Durumsal bağlam
- D) Söylemsel bağlam
- E) Bağlam dışı unsurlar

9. Türkçede sen/siz adillerinin tercihi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Sosyo-kültürel bağlama
- B) Durumsal bağlama
- C) Söylemsel bağlama
- D) Bilişsel bağlama
- E) Sözel bağlama

A

2012 DS 2625-A

10. Aşağıdakilerden hangisi dolaylı bir söz eylemdir?

- A) Kitabı versen.
- B) Kitabı verir misin?
- C) Kitabı ver.
- D) Bana kitabı veriver.
- E) Kitabı acele getir.

11. Aşağıdakilerden hangisinde açık edim eylemi ile edimsöz gerçekleştirilmiştir?

- A) Erken uyuyacağım.
- B) Eğer bir daha böyle davranırsan, seninle konuşmam.
- C) Beni her gün tehdit ediyor.
- D) Senden özür dilerim.
- E) Ben dolaşmaya çıkıyorum.

12. Aşağıdakilerden hangisi yönlendiricidir?

- A) Bir saniye, ilacımı alıp geliyorum.
- B) Doktor, bu ilacın benim için önemli olduğunu vurguladı.
- C) İlaçlarınızı zamanında almalısınız.
- D) İlaça zam gelmiş.
- E) İlaçlarımı zamanında almaya söz veriyorum.

13. ve 14. sorular aşağıdaki bilgilere göre cevaplandırılacaktır.

Bir delikanlı ünlü bir holdingin sahibini "Bu adam benim 10 milyon dolar sahibi olmamı engelledi" diye mahkemeye vermiş. "Peki, ne yaptı sana?" diye sormuş hâkim. "Kızını istedim vermedi efendim."

13. Aşağıdakilerden hangisi durumsal eski bilgi değerine sahiptir?

- A) bu adam
- B) bir delikanlı
- C) 10 milyon dolar
- D) mahkeme
- E) hâkim

14. Aşağıdakilerden hangisi yepyeni bilgi değerine sahiptir?

- A) mahkeme
- B) bu adam
- C) 10 milyon dolar
- D) bir delikanlı
- E) hâkim

15. Çok yakında çekimlerine başlanacak olan 'Cevdet Bey ve oğulları' dizisi bilindiği gibi Orhan Pamuk'un romanının bir uyarlamasıdır.

Bu sözcenin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) çok yakında
- B) Orhan Pamuk
- C) roman
- D) uyarlama
- E) Cevdet Bey ve oğulları

16. A: Bu kitabı kütüphaneden eve kim getirdi?
B: Bu kitabı kütüphaneden eve Suna getirdi.

Yukarıda (B)'nin yanıtında odak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) kütüphane
- B) bu kitabı
- C) Suna
- D) eve
- E) getirdi

17. Aşağıdakilerden hangisi karşıtallık içerir?

- A) Sen evde, ben okulda durmadan çalışıyoruz.
- B) Ev ve okul arasında gidip geliyorum.
- C) Sen ve ben çok çalışkanız.
- D) Sen ne dersene de artık küçük bir tatili hak ettik.
- E) Kısa bir yolculuk sana iyi gelecek böylece kafanı dinleyeceksin.

18. Aşağıdakilerden hangisi kibarlık ilkelerinden biri değildir?

- A) Uyuşum
- B) Merhamet
- C) Tevazu
- D) Övgü
- E) Cömertlik

19. Aşağıdakilerden hangisi olumsuz yüze gösterilen saygı ifadesi içerir?

- A) Bu çok güzel bir proje olmuş.
- B) Ne isterdin yenge hanım?
- C) İyi ki benim arkadaşısın.
- D) Buyurun. İkiniz de oturun.
- E) Hanımefendi, size nasıl yardım edebilirim?

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 2625-A

20. Bitmişlik gösteren bir dizi olayın öncelik sonralık sırası içinde aktarılması, hangi tür söylemin temel özelliğidir?

- A) Açıklayıcı söylem
- B) Anlatı söylemi
- C) Betimleyici söylem
- D) Savlayıcı söylem
- E) Öğretici-bilgilendirici söylem

21. Anlatı metninde ana hatlarıyla anlatı olaylarını içeren kurucu öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yönlendirme
- B) Sonuç(lar)
- C) Özet
- D) Karmaşık olaylar
- E) Değerlendirme

22. "Sisli, puslu bir şubat ayı. İki katlı ahşap evimizin üst katında bir odada, eşim, henüz 3 ve 4 yaşlarında olan yeğenlerim ile beraber oturuyoruz. Tam o arada alt kattan babamın sesi geliyor. Ne söylediği pek anlaşılmasa da bir şey istediği belli. Eşim hemen fırlıyor dışarıya. Anında feryat ediyor. Ev yanıyor!!!!... Nasıl olur! Yok canım! dedim. Hemen fırladım yerimden."

Yukarıdaki anlatıda altı çizili yazılmış metin tümceleri anlatı metninin hangi kurucu ögesine aittir?

- A) Değerlendirme
- B) Karmaşık olaylar
- C) Özet
- D) Yönlendirme
- E) Sonuç(lar)

23. Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili ifadeler arasında artgönderimsel bir ilişki vardır?

- A) Onu ilk okulda görmüştüm. Adı Ahmet idi.
- B) Adı Ahmet idi. Onu ilk okulda görmüştüm.
- C) Adı Ahmet idi. Annesinin adı ise Şakür.
- D) Onu okulda görmüştüm. Tıpkı seni gördüğüm gibi.
- E) Ahmet benim okuldaki en yakın arkadaşımdı.

24. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğrudan tanıt tümcesi yer almaktadır?

- A) Yüzünün haline bakılırsa canın sıkın.
- B) Belli ki yalan söylüyor.
- C) Burada biri ateş yakmış.
- D) Hırsızın şu eve girdiğini gördüm.
- E) Alt kattaki yaşlı kadının gittiğini görenler olmuş.

25. Aşağıdakilerden hangisi kullanıcı merkezli metinsellik ölçütlerinden biri değildir?

- A) Durumsallık
- B) Amaçlılık
- C) Bilgisellik
- D) Kabul edilebilirlik
- E) Tutarlılık

26. Aşağıdakilerden hangisinde eksiltme vardır?

- A) Altuğ Bey okulun yeni müdürü. Kendisi Elazığ'dan geldi.
- B) Hasan bugün gelecek. Annesi de yarın.
- C) Çocuklar çok gürültü yapıyor diye komşumuz mahalleden taşındı.
- D) Ayşe klasik müziği çok seviyor. Ben de öyle.
- E) Bize henüz söylemedi ama Murat'ın işten ayrıldığını duyduk.

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

TDE306U 2012 D C A C D E E C A B D C A D E C A B E B C A B D E B

XI-XIII. YÜZYILLAR TÜRK DİLİ

A

2012 DS 1525-A

1. Karahanlı Türkçesi dönemi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türk yazı dilinin Uygurcadan sonraki dönemidir.
- B) IX. ve X. yüzyılları kapsar.
- C) Bu dönem için Orta Türkçe terimi de kullanılır.
- D) Bu dönemde İslamiyet kabul edilmiştir.
- E) Eski Türkçe dönemi içinde de değerlendirilebilir.

2. Kutadgu Bilig'in Mısır nüshası kim tarafından bulunmuştur?

- A) Dr. Moritz
- B) Zeki Velidi Togan
- C) Joseph von Hammer-Purgstall
- D) Amedee Jaubert
- E) Şeyhzade Abdürrezzak Bahşi

3. Çift dudak ünsüzlerinin etkisiyle meydana gelen ünlü yuvarlaklaşmaları, Karahanlı Türkçesinde yaygın olmamakla beraber kimi örneklerde görülmektedir. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi bu durumu örnekler?

- A) üküş beg karıttı karımaz özi
- B) beglik köki ol könilik yolu
- C) yapulğay maña bu sıñardın қаpuğ
- D) usanma ölümke saқınma uzun
- E) ölüm tuttı bardım kelir uş saña

4. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi eylemden ad yapım ekiyle türemiştir?

- A) barkın
- B) yolsuz
- C) yerdeş
- D) sözkiye
- E) ataç

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki sözcükler iyelik eki almamıştır?

- A) ilahi keçürgen idim sen keçür
- B) sözüñdin özüñke ökünç kelmesün
- C) atı ersig ilig bile sözke sır
- D) meniñdin açığ bolsu sendin tapuğ
- E) biziñ köñlümüz öldi bolğa bu kün

6. Aşağıdaki dizelerde yer alan sontakılardan hangisi "sonra" anlamındadır?

- A) müni bu isizler ara savlanur
- B) taқı bir seniñde basa ol kiçig
- C) ol meniñ taparu keldi
- D) ayıbқа қoyuptur ҳalayıқ ara
- E) bilig birle 'ālim yoқar yoқladı

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde emir kipi çekimi yoktur?

- A) ayayın men anı kulaқ tut maña
- B) baқğıl neteg қоşarlar Таңrı üze
- C) edebler başı til küdezmeк teyür
- D) bularnı saқıñğıl ölümke itin
- E) bayat birge barça tilek қolsunı

A

2012 DS 1525-A

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "bilgisiz tirikle yitük körgülüğ" dizesinin Türkçe çevirisi tam ve doğru olarak verilmiştir?

- A) bilgisiz diriyken yitirilmiş görünür
- B) bilgisiz hayatta iken kaybolmuş gibidir
- C) bilgisiz diriyle yitirilmiş gibi görünmeli
- D) bilgisizin diriyle kaybolması görülmeye değer
- E) bilgisiz ve diri birbiriyle eşdeğer görünür

9. "tizilmiş titir teg uçar yêlgürer" dizesindeki "tizilmiş" sözcüğünün aldığı ekler, aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) İsimden fiil yapım eki, sıfat-fiil eki
- B) Fiilden fiil yapım eki, belirsiz geçmiş zaman eki
- C) Fiilden isim yapım eki, belirsiz geçmiş zaman eki
- D) İsimden isim yapım eki, sıfat-fiil eki
- E) Fiilden fiil yapım eki, sıfat-fiil eki

10. Aşağıdaki eser ve yazarı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Nehcü'l Ferâdis - Mahmûd bin 'Alî
- B) Mukaddimetü'l Edeb - Zamahşerî
- C) Hüsrev ü Şîrîn - Genceli Nizâmî
- D) Mu'înü'l Mürîd - Ömer b. Mezîd
- E) Kisâsü'l Enbiyâ - Rabgûzî

11. Harezmi Türkçesinde /d/ ünsüzünün niteliği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) d'li ve y'li şekiller birlikte görülür.
- B) /d/ler /y/ye değişmiştir.
- C) Bütün /d/ler korunmuştur.
- D) /d/ler /t/ye değişmiştir.
- E) Harezmi Türkçesinde /d/ bulunmaz.

12. Harezmi Türkçesinde "çıkma hâli eki" ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Türkiye Türkçesinde olduğu gibi +DAn şeklindedir.
- B) +DIn şeklindedir.
- C) +DIn'dır. Çok seyrek olarak ise +DAn şeklinde görülmektedir.
- D) +DA şeklindedir.
- E) +Tan şeklindedir.

13. Nehcü'l-Feradis'in konusu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya ve ahirette mutlu olmak için gerekli Müslümanlık bilgileri
- B) Doğruluk ve adalet
- C) Cennet hayatı
- D) Peygamberlerin hayatı
- E) Namaz, oruç, zekat gibi dini bilgiler

2012 DS 1525-A

14. Aşağıdakilerin hangisinde kelimenin anlamı ve çözümlemesi doğru olarak verilmiştir?

- A) çarlayur 'cırlar' : -yur, çarla- (< çarla-yur)
- B) burunrağ 'yanındaki' : +rağ, burun (< burun+rağ)
- C) üñürdin 'ağlardın' : +din, -ür-, üñ(< üñ+ür-din)
- D) tumşuķıñ 'gagan' : +ıñ, tumşuķ (< tumşuķ+ıñ)
- E) keñeştiler 'savaştılar' : -ler, -ti, keñeş- (< keñeş-ti+ler)

15. "Husrev ü Şirîn" in tek yazma nüshası aşağıdakilerin hangisindedir?

- A) Süleymaniye Kütüphanesi Hâlet Efendi Kitaplığı
- B) Paris, Bibliothèque Nationale Turc
- C) Bibliothèque de l'Ecole Nationale des langues Orientales vivantea
- D) Kazan Devlet Üniversitesi Kütüphanesi
- E) Ankara, Milli Kütüphane

16. Kutb'un "Husrev ü Şirîn"inin bütünü ilk kez çalışan Türkolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necmettin Hacıeminoğlu
- B) János Eckmann
- C) Wilhelm Radloff
- D) E. Fazılov
- E) Ananiasz Zajaczkowski

17. "yarulķı keçe" kelimelerinin doğru anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) yarınki gece
- B) gece yarısı
- C) gece aydınlığı
- D) dolunay
- E) önceki gece

18. Mukaddimetü'l-Edeb ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Arapça'dan Harezmi Türkçesine tercüme edilmiş bir eserdir.
- B) Harezmi şahı Atsız [1075-1144]'a sunulmuştur.
- C) Sözlük türünde bir eserdir.
- D) Fiiller Arapça bablara göre sıralanmıştır.
- E) Bilinen en eski nüshası 1257'de istinsah edilmiştir.

19. "Oğuz Kagan Menakıbı"nın bilinen tek yazma nüshası hangi alfabe ile yazılmıştır?

- A) Latin
- B) Kiril
- C) Köktürk
- D) Uygur
- E) Arap

20. "çarukdun" kelimesinin anlamı ve çözümlemesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) çarukdun 'çarıktan': +dun, çaruk (< yaruķ+dun)
- B) çarukdun 'çarıktan': +dun, çaruk (< çaruk+dun)
- C) çarukdun 'ışıkta': +dun, -ķ, çaru- (< yaru-ķ+dun)
- D) çarukdun 'ışıkta': +dun, -ķ, çaru- (< yaru-ķ+dun)
- E) çarukdun 'ışıkta': +dun, çaruk (< yaruķ+dun)

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yil	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
-----	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

TDE301U 2012 B A C A D B C B E D A C A D B E E A D C

XIV-XV. YÜZYILLAR TÜRK DİLİ

A

2012 DS 1625-A

1. Aşağıdakilerden hangisi Harezmi-Altın Ordu Türkçesi dönemi eserlerinden biri değildir?

- A) Münyetü'l-Guzât
- B) Nehcü'l-Ferâdis
- C) Hüsrev ü Şîrin
- D) Mi'râc-nâme
- E) Kıssaşü'l-Enbiyâ

2. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde Harezmi-Altın Ordu Türkçesinde kullanılan yön gösterme hâli eki vardır?

- A) oğlıka
- B) içre
- C) anasınga
- D) arasında
- E) elgin

3. Aşağıdakilerden hangisi Eski Anadolu Türkçesi döneminde "karışık dilli eserler" denilen metinlerden biridir?

- A) Risaletü'n-Nushiye
- B) Marzubân-nâme
- C) Dede Korkut
- D) Kelile ve Dimne
- E) Behcetü'l-Hadayık

4. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde "ötümlüleşme" meydana gelmemiştir?

- A) bırakup > bıragup
- B) otun > odun
- C) bunça > munça
- D) niçe > nice
- E) tüken- > düken-

5. Eski Anadolu Türkçesindeki "oturgıl" yapısı günümüz Türkçesine nasıl aktarılır?

- A) "otur!"
- B) "oturmayın"
- C) "otur gel!"
- D) "oturunca"
- E) "oturmuş"

6.

بَغْشَلَادِي الْاَلْتُون

Eski Anadolu Türkçesine ait olan yukarıdaki metnin doğru transkripsiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) yağmalar altını
- B) bağlardı etegün
- C) bağşışler aldun
- D) bağışladı altun
- E) bağdaşdı elünge

7.

بِرَكْبِ يَاتُورِكِن

Eski Anadolu Türkçesine ait olan yukarıdaki metnin Türkçe doğru çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) pür keçeye tutunun
- B) yirünjüze batar igne
- C) birünjüze batar igne
- D) yerünçe yât irken
- E) bir gice yaturiken

A

2012 DS 1625-A

8. Çağatayca terimi Avrupa Türkolojisinde ilk kez hangi araştırmacı tarafından kullanılmıştır?

- A) J. Eckmann
- B) H. Vambery
- C) N. Samoyloviç
- D) F. Köprülü
- E) A. Şerbak

9. Aşağıdaki eserlerden hangisi Yakîni tarafından yazılmıştır?

- A) Gül ü Nevruz
- B) Beng ü Çağır
- C) Ok Yayning Münazarası
- D) Dehnâme
- E) Sedd-i İskenderî

10. Ali Şir Nevâyî'nin Türkçe ile Farsçayı karşılaştırdığı ve Türkçenin Farsçadan üstün olduğunu kanıtlamaya çalıştığı eserinin adı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nevâdirü'ş-şebâb
- B) Muhâkemetü'l-lugateyn
- C) Mecâlisü'n-nefâis
- D) Nazmü'l-cevâhir
- E) Mahbûbü'l-kulûb

11. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde ünlü genişlemesi vardır?

- A) kölige > kölege
- B) erkek > irkek
- C) yürü- > yörü-
- D) eksük > öksük
- E) kalkan > kılkan

12. Aşağıdaki ifadelerin hangisinde yükleme hâli eki almış bir sözcük vardır?

- A) hele Sekkâki mihnetdin melul bolma
- B) bilgil ki necâset teniga meskendür
- C) minde dağı cân bile köñül bar
- D) bu künnüñ işini sin tañga saldıñ ey câhil
- E) bardur saña munça iltimâsım

13. Aşağıdakilerden hangisi Çağatay Türkçesinde kullanılan zarf fiil eklerinden biri değildir?

- A) -(U)bAn
- B) -mAyIn
- C) -GAç
- D) -GAñÇA
- E) -mAdAn

14. Aşağıdaki ifadelerin hangisinde sıfat fiil eki almış bir sözcük vardır?

- A) men bülbül isem sini çemendin küniler men
- B) bu işikke kilmeginçe yok alarga feth-i bâb
- C) didiler ol şuh her dem aşukup öydin çıkar
- D) otka tüşken tilbe yañlig ıztırâb oldı yana
- E) mundın artuk yok turur bu yolga zâd

15. Kıpçaklar ile Rusların çatışmaları aşağıdaki destanlardan hangisinin konusu olmuştur?

- A) İlyada Destanı
- B) Kalevela Destanı
- C) İgor Destanı
- D) Yaratılış Destanı
- E) Virjil Destanı

2012 DS 1625-A

16. Kodex Cumanicus'un günümüze ulaşan tek nüshası aşağıdaki kütüphanelerin hangisinde dir?

- A) Saint Marcus Kütüphanesi
- B) Beyazıt Devlet Kütüphanesi
- C) Leiden Akademi Kütüphanesi
- D) Bibliotheque Nationale
- E) Medicea Bibliotheca Laurenziana

17. Kitáb Gülistân bi't-Türk kimin adına tercüme edilmiştir?

- A) Seyf-i Sarayî
- B) Berke Fakih
- C) Emir Bathâs
- D) Sultan Tatar
- E) Gazi Altunboga

18. Tarihi Kıpçak sahası metinlerinde "-IsAr" ekinin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şart Eki
- B) Sıfat fiil eki
- C) Şimdiki zaman eki
- D) Zarf fiil eki
- E) Gelecek zaman eki

19. "ölümün aınmayın altun ğamın yir" cümlesinde altı çizili sözcüğün şekil bilgisi çözümlenmesi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla ve doğru olarak verilmiştir?

- A) fiil-fiilden isim+iyelik 1.t.k.eki+yükleme hâli
- B) fiil-fiilden isim+iyelik 3.t.k.eki+vasıta hâli
- C) fiil-fiilden isim+iyelik 3.t.k.eki+ilgi hâli
- D) fiil-fiilden isim+iyelik 3.t.k.eki+yükleme hâli
- E) fiil-fiilden isim+iyelik 2.t.k.eki+vasıta hâli

20. Aşağıdakilerin hangisinde tarihi Kıpçak sahasına göre ek fiilin geniş zamanında çekimlenmiş bir sözcük vardır?

- A) körklü 'ibâret bilen andan işitür biz
- B) cehân sultânı buyruķı 'ayn-ı haķıķat turur
- C) seniñ tapa yügürür biz
- D) niçük kim burun tuttuñ irdi
- E) seniñ üçün bir tüş körüp men

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yil
1	40
2	39
3	38
4	37
5	36
6	35
7	34
8	33
9	32
10	31
11	30
12	29
13	28
14	27
15	26
16	25
17	24
18	23
19	22
20	21
21	20
22	19
23	18
24	17
25	16
26	15
27	14
28	13
29	12
30	11
31	10
32	9
33	8
34	7
35	6
36	5
37	4
38	3
39	2
40	1

TDE302U 2012 A B E C A D E B C B A D E D C A C E D B

HALK MASALLARI

A

2012 DS 4425-A

1. Aşağıdaki masal tiplerinden hangisi Stith Thompson'a aittir?

- A) Kıskançlık ve iftira
- B) Realist masallar
- C) Hırsız ve dedektif
- D) Rüya
- E) Asıl halk masalları

2. Aşağıdaki bilgilerden hangisi Wolfram Eberhard ve Pertev Naili Boratav'ın masallarla ilgili tip çalışmalarına aittir?

- A) Masalların tip ana başlığını üçten beşe çıkarırlar.
- B) 2500 masalın incelenmesi sonucunda 378 masal tipi ortaya çıkarırlar.
- C) Çalışmaları Mithology and Legend adıyla anılır.
- D) Masal tiplerini konu alan ilk sınıflamayı yapmışlardır.
- E) Dünya masallarıyla ilgili tip çalışması yapmışlardır.

3. "XIII. yüzyılın eserlerinden olduğu tahmin edilmektedir. Asıl nüshası kayıp olup şairi de bilinmemektedir. Mesnevi tarzında yazılmış olup 816 beyittir. İlk beyitte Allah, peygamber ve halifeler övüldükten sonra asıl konuya geçilmektedir. Eser altı meclisten oluşmaktadır."

Yukarıdaki paragrafta hakkında bilgi verilen masal kitabı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Altun Yaruk
- B) Ferec Ba'de's-Şidde
- C) Dâstan-ı Ahmed Harami
- D) Binbir Gece Masalları
- E) Erzurum Halk Masalları Üzerinde Araştırmalar

4. Aşağıdakilerden hangisi başlangıcından XX. yüzyıla kadar süregelen Türk masallarıyla ilgili çalışmalardan biri değildir?

- A) Dâstan-ı Ahmet Harami
- B) Muhayyelat
- C) Kıssa-i Ebû Sinâ
- D) Prens Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesi
- E) Letâifnâme

5. XVIII. yüzyılın şairlerinden olup nükteleriyle de tanınır. Onun başka bir özelliği de kendince aptalca işler yapanların adlarını kaydettiği bir defter tutmasıdır. Çevresindekilerin ahmaklıklarını, akılsızlıklarını görünce hemen defterine kaydeder. Dönemin padişahı III. Mustafa bu defterden haberdar olur, onu elde etme arzusuna kapılır. Sonunda da elde eder."

Yukarıdaki paragrafta hakkında bilgi verilen fıkra tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
- B) İtri
- C) İncili Çavuş
- D) Kadı Karkuş
- E) Şair Haşmet

6. Aşağıdaki fıkra tiplerinden hangisi Türk dünyasının sadece belirli bölgelerinde tanınan fıkra tiplerinden biri değildir?

- A) Molla Zeydin
- B) Nasreddin Hoca
- C) Esenpulat
- D) Ahmet Akay
- E) Kuyruçuk (Kudaybergen)

7. Aşağıdakilerden hangisi Nasreddin Hoca'dan önce yaşamış kahramanlardan biri değildir?

- A) İncili Çavuş
- B) Karkuş Kadı
- C) Aisopos (Ezop)
- D) Cuha
- E) Ebu Nuvas

A

2012 DS 4425-A

8. Aşağıdaki kitaplıklardan hangisinde Nasreddin Hoca ile ilgili bir yazma yoktur?

- A) Diyanet İşleri Başkanlığı Kitaplığı
- B) Mustafa Duman Kitaplığı
- C) Sina Cımcöz Kitaplığı
- D) Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi
- E) M. Sabri Koz Kitaplığı

9. Aşağıdakilerden hangisi Nasreddin Hoca ve fıkralarını konu alan belgelerden biridir?

- A) Mecmâü'l- Letâif
- B) Muhayyelat
- C) Kelile ve Dimne
- D) Dâstan-ı Ahmet Haramî
- E) Kıssa-i Ebû Sinâ

10. "Fatih Sultan Mehmet'in küçük oğlu Cem Sultan'ın isteği üzerine 1480 tarihinde yazdığı Saltuknâme'de, Sarı Saltuk'un kerametlerinden söz ederken bir de Nasreddin Hoca fıkrasına yer vermiştir."

Yukarıdaki paragrafta hakkında bilgi verilen tarihi şahsiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bursalı Mehmed Gazalî
- B) Muhyî-i Gülşenî
- C) Evliya Çelebi
- D) Basîrî
- E) Ebu'l- Hayr-ı Rûmî

11. Aşağıdakilerden hangisi Nasreddin Hoca ve fıkralarını ele alan yazarlardan biri değildir?

- A) Ebu'l- Hayr-ı Rûmî
- B) Mehmed Gazalî
- C) Pir Sultan Abdal
- D) Bayburtlu Osman
- E) Taşlıcalı Yahyâ

12. Nasreddin Hoca ve fıkralarını konu edinen aşağıdaki yazar - eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Gûvâhi - Pendnâme
- B) Âşık Çelebi - Meşairü's- Şuara
- C) Yusuf Nâbi - Tuhfetü'l-Haremeyn
- D) Ahmed Yesevi - Divan-ı Hikmet
- E) Evliya Çelebi - Seyahatname

13. Aşağıdaki yerleşim yerlerinden hangisinde Nasreddin Hoca'nın adı geçmemektedir?

- A) Gümüşhane
- B) Kayseri
- C) Kırşehir
- D) Sivrihisar
- E) Kastamonu

14. Aşağıdaki araştırmacılarından hangisi Nasreddin Hoca'nın Eskişehir ilinin Sivrihisar ilçesinin Hortu (Nasreddin Hoca) köyünden / beldesinden olduğunu savunmaktadır?

- A) İsmail Hamî Danişmend
- B) İbrahim Hakkı Konyalı
- C) Mikâil Bayram
- D) Pertev Nâilî Boratav
- E) Naci Kum

15. Aşağıdakilerden hangisi Nasreddin Hoca'nın Türkmenistan'daki bilinen adlarından biridir?

- A) Stradin Hoca
- B) Nasreddin Hodzsa
- C) Anastratin
- D) Hoscha Nasreddin
- E) Nasreddin Ependi

2012 DS 4425-A

16. Nasreddin Hoca kültürlü, hakkı hakikati bilen, anneye babaya saygı duyan birisidir. Onun mantığında kısa yoldan köşe dönme, çalma, gasp etme, göz boyama, günü kurtarma vb. şeyler yoktur. O aptal bir insanın düşündüğü gibi düşünmez.

Bu görüşü savunan bir araştırmacı Nasreddin Hoca ile ilgili aşağıdaki fıkralardan hangisine gönderme yapabilir?

- A) Ahlâk Açısından Hoca'ya Uymayan Fıkralar
B) Hoca ve Timur Fıkraları
C) Mantık Açısından Hoca'ya Uymayan Fıkralar
D) Din Açısından Hoca'ya Uymayanlar
E) Nasreddin Hoca'dan Sonra da Anlatılan Fıkralar

17. Aşağıdakilerden hangisi halk hikâyelerinin eğitimsel işlevi ile ilgili değildir?

- A) Halk kültürünün taşıyıcılığı görevini üstlenmektedir.
B) Halk hikâyelerinde bazı dinî kurallar öğretilir.
C) Halk hikâyeleri iyi bir sosyal tarih öğreticisidir.
D) Halk hikâyeleri daha çok doğu bölgelerinde icra edilmektedir.
E) Geçmiş yüzyılların yaşam tarzıyla ilgili birtakım bilgilere ulaşır.

18. "Halk anlatılarının diğer türleri gibi, halk hikâyeleri de sadece eğlendirmez. Eğlencenin yanında eğitmek ve ders vermek de bu türün işlevlerindedir. Tür, bir zamanlar büyük bir kısmı okuma yazma bilmeyen halkın roman ihtiyacını karşılamıştır. Halk bu sayede kendi kültürüne ait olan Ercişli Emrah ile Selvihan, Kerem ile Aslı, Tahir ile Zühre, Arzu ile Kamber, Yaralı Mahmut ve Köroğlu gibi hikâyelerin yanı sıra, yabancı kültürle ait olan Leyla ile Mecnun ve Ferhat ile Şirin gibi hikâyeleri de öğrenme fırsatını yakalamıştır. Hem okuryazarlık oranı, hem de toplumumuzun okuma alışkanlığı göz önüne alındığında halk hikâyelerinin bu anlamda büyük bir hizmet verdiği görülmektedir."

Yukarıdaki paragrafta halk hikâyelerinin hangi yönü üzerinde durulmamıştır?

- A) Okuma alışkanlığı
B) Eğitimsel işlevi
C) Fırsat eşitliği
D) Eğlendirici yönü
E) Edebi Yönü

19. Nûkhet Tör, Nasreddin Hoca fıkralarının eğitici yönü ile ilgili olarak hazırladığı doktora tezinde 295 fıkrayı incelemiş ve Nasreddin Hoca fıkralarının eğitici yönünü 35 başlık olarak belirlemiştir. Aynı araştırmamız, daha sonra sunduğu bir bildirisinde 35 maddeyi kısaltarak dokuza indirmiştir."

Yukarıdaki bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisi Nûkhet Tör tarafından hazırlanan ve Nasreddin Hoca fıkralarının eğitici yönünü ele alan başlıklardan biri değildir?

- A) Aileye bağlı olma
B) Ümitli olma
C) Tedbiri olma
D) Özeleştirici yapabilme
E) Hoşgörülü olma

2012 DS 4425-A

20. "Nasreddin Hoca fıkralarına değer, norm ve sosyal kontrol unsurlarının aktarımı ve Türkçe öğretimi açılarından bakıldığı zaman, bunların okullarımızda bol bol kullanılabilir ürünler olduğu görülür. Özellikle Türkçe derslerinde Nasreddin Hoca fıkraları, düzenlenmiş nitelikli metinler olarak kullanılabilir. Başta kültür ve değer aktarımı olmak üzere konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi, kelime hazinesinin zenginleştirilmesi, diyalog oluşturma, ömekleme ve kıyaslama gibi anlatımın temeli olan unsurların kazandırılmasında bu ürünleri ders kitaplarında ve dolayısıyla sınıf içinde kullanmak mümkündür."

Yukarıdaki paragrafta Nasreddin Hoca fıkralarının hangi yönü üzerinde durulmuştur?

- A) Eğlendirici yönü
- B) Eğitimsel yönü
- C) Türkçe eğitimindeki yönü
- D) Değer aktarım yönü
- E) Metinsel yönü

21. Nasreddin Hoca fıkralarının Türkçe öğretiminde kullanılabileceği fikrini savunan araştırmacı ve eğitimci bilim insanlarının başında gelen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pertev Naili Boratav
- B) Murat Özbay
- C) Şükrü Kurgan
- D) Esmâ Şimşek
- E) Ali Berat Alptekin

22. Nasreddin Hoca kadar ünlü olmasa da daha çok devlet adamı özelliğiyle tanıdığımız ve fıkralarının eğitici yönü üzerinde bugüne kadar hemen hemen hiç durulmayan ve incelemeye esas aldığımız 87 fıkrasından ancak yedisinde eğitim konusu ile ilgili ömeklere rastlanılmıştır.

Yukarıda bilgileri verilen fıkrâ kahramanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekri Mustafa
- B) Şair Haşmet
- C) Temel
- D) İnci Çavuş
- E) İbik Dayı

23. Aşağıdaki yakın dönem araştırmacılarından hangisi masalların eğitimsel işlevleri üzerinde çalışmamıştır?

- A) Saim Sakaoğlu
- B) Ali Berat Alptekin
- C) Esmâ Şimşek
- D) Umay Günay
- E) M. Fuad Köprülü

24. Eğitici yönüne bakıldığında masalların aşağıdaki kavramlardan hangisiyle doğrudan bir ilişkisi olduğu söylenemez?

- A) Maddi kültür
- B) Çocuk eğitimi
- C) Sosyal hayat
- D) Problem çözümü
- E) Halk hekimliği

25. Necip Fazıl Kısakürek'in Sabır Taşı ve Behçet Necatigil'in Üç Turunçlar'ı dışında halk masallarının işlenmediği sanat alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Resim
- B) Tiyatro
- C) Heykel
- D) Hat
- E) Müzik

26. Halk anlatmalarının en çok yansıdığı dallardan biri, belki de ilki sinema filmleridir. Filmler, hemen bütün anlatma konularını içine almaktadır. Nitekim halk anlatmalarından biri olan halk hikâyelerimizin de çok bilinen ve sevilen birkaçı filmlere konu olmuştur.

Yukarıdaki bilgiye göre, Türk filmlerine en çok konu olan halk hikâyesi kahramanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hurşit
- B) Köroğlu
- C) Kurbanî
- D) Erzurumlu Emrah
- E) Dadaloğlu

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

EDB206U 2012 E B C D E B A C A E C D A D E C D C A C B D E A B B

HALK HİKÂYELERİ

A

2012 DS 4325-A

1. Halk hikâyeleriyle ilgili önemli bir sınıflamayı ortaya koyan Ali Duymaz, aşağıdaki halk hikâyelerinden hangisiyle ilgili bir çalışma yapmıştır?

- A) Arzu ile Kamber
- B) Âşık Garip
- C) Tahir ile Zühre
- D) Cevri Çelebi
- E) Nevruz Bey hikâyesi

2. Aşağıdaki halk hikâyelerinden hangisi, kahramanının doğup büyüdüğü bölgenin adıyla anılır?

- A) Tahir
- B) Emrah
- C) Âşık Garip
- D) Kerem Dede
- E) Kurbanî

3. Çukurova yöresinin kısa hikâyelerine bozlak adı verilmektedir. Bozlak okumada öne çıkan kalıp sözler, bozlağın kime ait olduğunu belirtmede ölçü olarak kabul edilir.

'Aydest' diye başlayan bozlaklar hangi âşığın kalıp sözüdür?

- A) Dadaloğlu
- B) Karaca Oğlan
- C) Gündeşlioğlu
- D) Deli Boran
- E) Köroğlu

4. Aşağıdakilerden hangisi doğrudan Şah İsmail hikâyesini konu alan bir doktora tezi hazırlamıştır?

- A) Muhan Bali
- B) Mustafa Cemiloğlu
- C) Mehmet Tuğrul
- D) Ali Berat Alptekin
- E) Faruk Çolak

5. Şah İsmail hikâyesinde, çocuğu olmayan Kandehar Padişahının veziriyle gurbete çıkıp derdine derman arar. Padişah, yolda karşılaştıkları bir dervişin yardımıyla çocuk sahibi olur.

Padişahın çocuk sahibi olmasının yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Derviş, padişaha Hacca gitmesini önerir.
- B) Derviş, padişaha hayır duada bulunur.
- C) Derviş, padişaha bir elma verir.
- D) Derviş, padişaha bir nar verir.
- E) Derviş, padişaha kendi hazırladığı bir ilacı verir.

6. Kahramanlık hikâyelerinde yiğitlerin yoldaşı daima bir attır.

Şah İsmail'in yoldaşı olan at aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kır At
- B) Bengiboş
- C) Küheylan
- D) Aşkar
- E) Kamer Tay

7. Halk hikâyesi ve masallarda, kahramanların karşı cinsin kıyafetlerini giyerek kimliklerini gizledikleri görülür. Şah İsmail hikâyesinde de böyle bir kıyafet değişime olayı vardır.

Aşağıdaki kahramanlardan hangisinde kıyafet değişime özelliği vardır?

- A) Gülperi
- B) Gülcemal
- C) Arapüzengi
- D) Gülizar
- E) Gülarap

8. Aşağıdakilerden hangisi Şah İsmail hikâyesinin anlatıldığı ülkelerden biri değildir?

- A) Özbekistan
- B) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
- C) Türkmenistan
- D) Azerbaycan
- E) Tataristan

A

2012 DS 4325-A

9. Yaralı Mahmut hikâyesi, aşağıdaki ülkelerden sadece hangisinde bilinmektedir?

- A) Azerbaycan
- B) Türkiye
- C) Türkmenistan
- D) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
- E) Suriye

10. Zeynelâbidin Makas ve Ensar Aslan'ın, farklı dönemlerde inceledikleri ve iki çalışmadan sadece sonuncusunun basıldığı halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mahmut Han
- B) Mahmud-ı Neccar
- C) Elif ile Mahmut
- D) Yaralı Mahmut
- E) Mahmut Pehlivan

11. Aşağıdaki araştırmacıardan hangisi 'Emrah ile Selvi Han' hikâyesi ile ilgili bir çalışma yapmamıştır?

- A) Saim Sakaoğlu
- B) Ali Berat Alptekin
- C) Pakize Aytaç
- D) Muhan Bali
- E) Ali Saracoğlu

12. Türk halk hikâyelerinde adaletsizliği, haksızlığı temsil eden ve genellikle Gence'de oturan yönetici aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şahoğlu Şah Abbas
- B) Kara Vezir
- C) Yakup Han
- D) Gence Paşası
- E) Ahmet Bey

13. 'Karaca Oğlan ile İsmikan Sultan' hikâyesi, yaşamış bir âşığın hayatı etrafında oluşturulan bir sevda hikâyesidir. Hikâyede Karaca Oğlan bir kıza âşık olup şiir söyleyecektir.

Bu âşık olma, hikâyede nasıl anlatılmaktadır?

- A) O, İsmikan Sultan'ı çeşme başında görür.
- B) Karaca Oğlan ile İsmikan Sultan bir düğünde birbirlerini görürler.
- C) Karaca Oğlan, kızı rüyasında görür.
- D) Annesi, Karaca Oğlan'a kızı övmektedir.
- E) Kız, Karaca Oğlan'ın arkadaşının kardeşidir.

14. Karaca Oğlan ile İsmikan Sultan hikâyesinin tek anlatması hangi batılı araştırmacının eserinde bulunmaktadır?

- A) Friedrich Giesse
- B) Ignace Kúnos
- C) Wolfram Eberhard
- D) Otto Spies
- E) Wilhelm Radloff

15. Hazinedar, Şah, İsfahan, Keşiş, Adil Şah gibi adlar aşağıdaki hikâyelerden hangisinde geçmektedir?

- A) Kerem ile Aslı
- B) Hurşit ile Mahımihri
- C) Âşık Garip
- D) Tahir ile Zühre
- E) Arzu ile Kamber

16. Adıyla anılan halk hikâyesinde, Garip, sevgilisi Senem'in başkasıyla yapılmakta olan düğünün otuz dokuzuncu gününde âşık kıyafetiyle düğün evine gelir.

Bu motif aşağıdaki hikâyelerden hangisinde görülür?

- A) Yaralı Mahmut
- B) Asuman ile Zeycan
- C) Bamsı Beyrek
- D) Kirmanşah
- E) Tahir ile Zühre

17. Kavuşamayıp ölen iki sevgilinin ölümlerine sebep olan üçüncü şahıs da intihar ederek kendini cezalandırır. Bir süre sonra delikanlının mezarında kırmızı, sevgilisinin mezarında beyaz gül açar. Bu güller birbirine sarılacakları sırada üçüncü şahsın mezarında biten karaçalı ise bu kavuşmayı önler.

Bu üçlü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aslı - Kerem - Keşiş
- B) Âşık Garip - Şah Veled - Senem
- C) Karaca Oğlan - İsmikan Sultan - Prikasçık
- D) Tahir - Zühre - Arap Köle
- E) Hurşit - Mahımihri - Kara Han

2012 DS 4325-A

18. Aşağıdakilerden hangisi, çeşitli hikâyelerdeki kahramanların yoldaşı olan atlardan biri değildir?

- A) Kır At
- B) Kamer Tay
- C) Bengi boz
- D) Boz Kula
- E) Aşkar

19. Aşağıdakilerden hangisi Dede Korkut hikâyelerinden biri değildir?

- A) Salur Kazan'ın Mısır Seferi
- B) Dirse Han Oğlu Boğaç Han
- C) Uşun Koca Oğlu Segrek
- D) Salur Kazan'ın Evinin Yağmalanması
- E) Basat'ın Tepegöz'ü Öldürmesi

20. Aşağıdakilerden hangisi, Dede Korkut hikâyelerinin genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Hikâyelerde kopuzun yanında davuldan da söz edilir.
- B) Hikâyelerde hayat tarzı, göçebedir.
- C) Halk mutfağıyla ilgili bilgiler vardır.
- D) Hikâyelerin tamamında sevda konusu işlenmiştir.
- E) Hikâyelerde, alp tipi evlilik vardır.

21. Aşağıdakilerden hangisi Tayyarzade Hikâyesi'nde geçen kahramanlardan biridir?

- A) IV. Murat
- B) Mehmet Çelebi
- C) Cevri Çelebi
- D) Hoca Mahmut
- E) Yusuf Çavuş

22. I. Bayezid'in sarayında yaşamış ilk meddah ile 1973 yılında vefat eden son meddah aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Kör Hasan - İsmail Dümbüllü
- B) Kör Hafız - Zülüflü İbrahim
- C) Harman Danası - Kız Ahmet
- D) Arap Nedim - Balaban Lâl
- E) Çok Yedi Reis - Hacı Kısahan

23. Aşağıdaki hikâyelerden hangisi IV. Murat döneminde İstanbul'da oluşmamıştır?

- A) Cevri Çelebi
- B) Tayyarzade
- C) Hançerli Hanım
- D) Zaloğlu Rüstem
- E) Sansar Mustafa

24. Aşağıdaki Türk bilginlerinden hangisi Dede Korkut hikâyeleri üzerinde çalışma yapmamıştır?

- A) Semih Tezcan
- B) Muallim Naci
- C) Orhan Şaik Gökyay
- D) Muallim Rifat
- E) Muharrem Ergin

25. Aşağıdakilerden hangisi kitabî, mensur, realist İstanbul halk hikâyelerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Bütün hikâyelerin sonunda kötüler cezalandırılmakta, iyiler ise ödüllendirilmektedir.
- B) Hikâyelerdeki kahramanlar gerçek hayattan seçilmiştir.
- C) Hikâyelerin tamamı manzum parçalardan oluşmakta ve aruz vezni kullanılmaktadır.
- D) Hikâyelerin anlatım ve hikâye ediş tarzları birbirine benzemektedir.
- E) Hikâyelerin tamamı IV. Murat döneminde İstanbul'da oluşmuştur.

26. Aşağıdaki isimlerden hangisi kitabî, mensur realist hikâyeler üzerinde duran araştırmacılarından biri değildir?

- A) Fuad Köprülü
- B) M. Sabri Koz
- C) Pakize Aytaç
- D) Saim Sakaoğlu
- E) Özdemir Nutku

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

E DB205U 2012 E B A E C E C E B D C B C E A C D D A D A A D B C B

ORHUN TÜRKÇESİ

A

2012 DS 3325-A

1. Aşağıdakilerden hangisi kök bükümlü dillerden biridir?

- A) Fransızca
- B) Gürcüce
- C) Türkçe
- D) Eskimoca
- E) Arapça

2. Aşağıdakilerden hangisi Wiedemann'ın belirlediği Ural-Altay dil ailesinin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) İsim çekiminde iyelik eklerinin kullanılması
- B) Gramatikal cinsiyetin olmaması
- C) Sıfatların isimlerden önce gelmesi
- D) Karşılaştırmanın -de bulunma durumu (=ablative) eki ile yapılması
- E) Ses uyumunun olması

3. Aşağıdakilerden hangisi tek heceli dillerden biri değildir?

- A) Eskimoca
- B) Baskça
- C) Tibetçe
- D) Çince
- E) Vietnamca

4. "İlk Türkçe Dönemi"yle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Ana Altayca döneminden sonra iki kol hâlinde gelişmiştir.
- B) "En Eski Türkçe" ifadesiyle de adlandırılır.
- C) Çuvaşça dışında bütün Türk dil ve diyalektleri "İlk Türkçe"den gelişmiştir.
- D) Tü. z = Çu. r denkliği henüz oluşmamıştır.
- E) "Oğuz" kelimesi henüz "oğur" şeklindedir.

5. Muhan Kağan ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tahta oturur otumaz fetih hareketlerine girişmiştir.
- B) Sogdları kendisine bağlamıştır.
- C) Avarları tamamen tesirsiz bırakmıştır.
- D) Kırgızları kendisine bağlamıştır.
- E) Doğuda 'Kıtan'ları mağlup etmiştir.

6. Eski Türkçe alanında ilk temel gramer çalışmasını aşağıdaki bilim adamlarından hangisi yapmıştır?

- A) H. N. Orkun
- B) M. Erdal
- C) V. M. Nasilov
- D) P. M. Melioranskiy
- E) A. von Gabain

7. Tonyukuk metnini "L'inscription de Bañ Tsokto" başlığıyla 1961'de ilk olarak tam metin, tercüme, sözlük ve açıklamalarla yayımlayan bilim adamı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A. von Gabain
- B) E. Chavannes
- C) R. Giraud
- D) L. Bazin
- E) P. M. Melioranski

8. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde fiilden isim yapma eki yoktur?

- A) kızıl
- B) bilge
- C) erig
- D) uruş
- E) yazı

A

2012 DS 3325-A

9. Türkiye Türkçesindeki "diri" sözcüğünün Orhun Türkçesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) tiri
- B) dirig
- C) tirig
- D) tirgig
- E) tigrî

10. Orhun Türkçesinde, sözcük içinde ve sonunda, aşağıdaki seslerden hangisi arasında nöbetleşme olur?

- A) k-g
- B) ŋ-ŋ'
- C) b-v
- D) ç-c
- E) ŋ-g

11. Orhun Türkçesindeki "kışlag" sözcüğünün aldığı yapım ekleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Fiilden isim-İsimden fiil
- B) İsimden fiil-Fiilden isim
- C) İsimden isim-İsimden fiil
- D) İsimden isim-İsimden isim
- E) İsimden fiil-Fiilden fiil

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde araç durumu eki kullanılmıştır?

- A) kanın öltürdümüz
- B) agısına arturup
- C) okun urdı
- D) oğlın altım
- E) sabımın eşid

13. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde yön gösterme eki, üçüncü kişi iyelik ekinden sonra kullanılmıştır?

- A) yergerü
- B) ebimerü
- C) oguzgaru
- D) yerinerü
- E) yaşıma

14. Orhun Türkçesindeki "keliñünüm" sözcüğünün Türkiye Türkçesindeki doğru karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) gelinliğim
- B) geliniz
- C) gelenlerim
- D) gelinlerim
- E) gelenim

15. "yılıpağut" sözcüğünde yer alan "+t" ekinin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biriktelik eki
- B) Çokluk eki
- C) Bulunma-çıkma durumu eki
- D) Yön gösterme eki
- E) Yönelme durumu eki

16. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi 2. tekil kişi emir kipi çekimindedir?

- A) bilir siz
- B) bardırız
- C) yaramaçı
- D) teggil
- E) yoglatayın

17. "yoriyur ermiş" ifadesinin olumsuz çekimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) yoriyurmaz ermiş
- B) yorırmaz ermiş
- C) yorır ermezmiş
- D) yorırmaz erişmez
- E) yorırmaz ermiş

18. "sınar süsi süñüşgeli kelti" cümlesinin Türkçe doğru çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınar ordusu süngüleriyle geldi
- B) dört bir yanı mızraklayarak geldi
- C) yarı ordusu savaşmak için geldi
- D) bütün ordu yağmalamaya geldi
- E) Kırgız ordusu süngü takarak geldi

2012 DS 3325-A

19. "bir todsar açsık ömez sen" cümlesindeki "todsar" sözcüğünün niteliği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) to- fiil köküne dayanır.
- B) -sar eki, zarf-fiil görevindedir.
- C) -d- Türkiye Türkçesinde -y- ye gelişmiştir.
- D) -o- Türkiye Türkçesinde -u- ya gelişmiştir.
- E) t- Türkiye Türkçesinde d- ye gelişmiştir.

20. "ol barsar türük bodun ölteçi sen" cümlesinde boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi en uygun şekilde tamamlar?

- A) yergerü
- B) ilgerü
- C) ebgerü
- D) yügerü
- E) kungaru

21. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi ettirgenlik eki almıştır?

- A) ebirü
- B) tırgürü
- C) yitü
- D) kazganu
- E) körü

22. "biligsiz" sözcüğünün kök ve eklerinin çözümlemesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gösterilmiştir?

- A) bil-(i)g+siz
- B) bil-(i)g-siz
- C) bi-lig+siz
- D) bi-lig-siz
- E) bil+(i)g+siz

23. "Türk bodun kanın bulmayın tabgaçda adrılı" cümlesinde altı çizili sözcüklerde aşağıdaki eklerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Olumsuz zarf-fiil eki
- B) 3. tekil kişi iyelik eki
- C) İlgî durumu eki
- D) Belirtme durumu eki
- E) Bulunma-çıkma durumu eki

24 - 26. sorular aşağıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır.

ıda taşda kalmışi kubranıp yeti yüz boltı

24. Yukarıdaki cümlede yer alan "ıda taşda" ifadesinin doğru anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ileride beride
- B) ötede beride
- C) sağda solda
- D) dağda bayırda
- E) evde barkta

25. Yukarıdaki cümlede yer alan "boltı" sözcüğünün kök ve eklerinin çözümlemesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gösterilmiştir?

- A) b-ol-tı
- B) bol-tı
- C) bo-l+ttı
- D) bol+ttı
- E) bol-t+ı

26. Yukarıdaki cümlede yer alan "kalmışi" sözcüğündeki eklerin işlevi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) -ş ettirgenlik eki/-ı zarf-fiil eki
- B) -mış zarf fiil eki/+ı genetik eki
- C) -mış belirsiz geçmiş zaman eki/-ı belirtme durumu eki
- D) +mış isimden isim yapma eki/-ı belirtme durumu eki
- E) Geçmiş zaman -mış sıfat-fiil eki/+ı 3. tekil kişi eki

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl	
	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	9	9
	10	10
	11	11
	12	12
	13	13
	14	14
	15	15
	16	16
	17	17
	18	18
	19	19
	20	20
	21	21
	22	22
	23	23
	24	24
	25	25
	26	26
	27	27
	28	28
	29	29
	30	30
	31	31
	32	32
	33	33
	34	34
	35	35
	36	36
	37	37
	38	38
	39	39
	40	40

TDE201U 2012 E D A D B E C A C E B C D D B D E C D A B A C D B E

OSMANLI TÜRKÇESİNE GİRİŞ-I

A

2012 DS 2125-A

1. Türkçeye özgü bir damak sesi olan ve genizsi özelliğiyle ayrılan ses aşağıdaki harflerden hangisiyle karşılanmıştır?

- A) غ
- B) ن
- C) ل
- D) ك
- E) ق

2. Aşağıdaki harf eşleştirmelerinin hangisinde şekilce benzerlik yoktur?

- A) ط-ص
- B) ش-س
- C) ژ-ز
- D) غ-ع
- E) د-ذ

3. Türkçe kelimelerde ayrılma durumu ekinin yazılışında aşağıdaki yardımcı işaretlerden hangisi kullanılmıştır?

- A) iki üstün
- B) esre
- C) şedde
- D) üstün
- E) ötrü

4. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde Arapçaya özgü ünsüz harf yoktur?

- A) معلوم
- B) حاکم
- C) ثروت
- D) صبری
- E) سفر

5. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Arapça ve Farsça kelimelerde ortalama a "esre" denilen harekeyle okunur.
- B) Arapça ve Farsça kelimelerde uzun a için harf işareti kullanılmaz.
- C) Arapça kelimelerde ünsüz harflerin yanındaki ا (elif)ler her zaman uzun a olarak okunur.
- D) Arapça ve Farsça kelimelerde a ünlüsünün uzunluğu her zaman ا (elif) harfiyle gösterilir.
- E) Arapçada kimi kelimelerde sondaki ی (ye) uzun a olarak okunur.

6. Aşağıdaki harf gruplarının hangisinde kalın ünsüz harf yoktur?

- A) ط-ج-ل-ن
- B) ف-ز-ث-ی
- C) ص-ب-غ-ك
- D) ش-ج-خ-ت
- E) ف-ق-ض-ط

A

2012 DS 2125-A

7. Farsçanın kimi kelimelerinde "خ" ile

başlayan kapalı hecelerdeki "و" sesinin Osmanlı Türkçesindeki kullanımıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Uzun u olarak okunmuştur.
- B) Uzun o olarak okunmamıştır.
- C) Uzun a olarak okunmamıştır.
- D) Ünsüz ses olarak okunmamıştır.
- E) Uzun e olarak okunmuştur.

8. Aşağıdaki kelimelerden hangisi geniz n (ñ) ile yazılmaz?

- A) sen
- B) beniz
- C) bana
- D) atınız
- E) son

9. Aşağıdakilerin hangisinde "aralıkta" sözcüğünün klasik Osmanlıcaya göre yazımı doğrudur?

- A) آرلقده
- B) آرالقده
- C) آرالكده
- D) آرالقتا
- E) آرلقتا

10. Osmanlı Türkçesinde ünlülerinin yazımı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İki ve üç heceli köklerde hece ünlüleri harfle gösterilmez.
- B) Türkçe kelimelerin köklerindeki bütün ünlüler harfle gösterilir.
- C) Türkçe yapım ve çekim eklerinde bütün ünlüler harfle gösterilir.
- D) Türkçe hiçbir yapım ekinde ünlüler harfle gösterilmez.
- E) Osmanlı Türkçesi yazımında tek heceli kelime köklerinde ön sesteki bütün ünlüler harfle gösterilir.

11. Çeviriyazılarda yerine kesme işaretinin (°) kullanıldığı harfler, aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) ء ve غ
- B) ع ve ا
- C) ء ve ع
- D) ا ve ء
- E) ع ve غ

12. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde ı̇ (kalın L) vardır?

- A) eylüt
- B) laf
- C) lâzım
- D) nal
- E) lâyık

2012 DS 2125-A

13. Farklı bir alfabeyle yazılmış metinleri, kullanılmakta olan alfabeyle aktarma işlemine ne ad verilir?

- A) Transkripsiyon
- B) Transformasyon
- C) Transliterasyon
- D) Fonematizasyon
- E) Sonorizasyon

14. ذ, ظ, ض, د harflerinin çeviriyazı alfabesinde kullanılmış işaretleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla (sağdan sola) ve doğru olarak verilmiştir?

- A) z, ẓ, z̤
- B) ẓ, z̤, z̥
- C) z̤, z̥, ẓ
- D) z̥, ẓ, z̤
- E) ẓ, z̤, z̥

15. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin çeviriyazısı doğru olarak verilmiştir?

- A) سیاحت - seyâhât
- B) نفیس - nefîş
- C) قبول - kabûl
- D) ضرورت - zârûret
- E) دکر - deniz

16. Arapçada bazı tek heceli kelimelerin sonunda ikiz ünsüz bulunur. Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde aynı ünsüz çiftleri ikiz ünsüz değildir?

- A) dūr-dürrü
- B) sır-sırra
- C) şer-şerrine
- D) kol-kollu
- E) zül-züllüne

17. Alıntı kelimelerdeki düzensiz hecelerin Türkçeleştirilmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Bir ekle ya da birleşme yoluyla genişlemiş tabanlarda üç ünsüzün bir araya geldiği durumlarda ilk iki ünsüz arasına bir dar ünlü getirilir.
- B) Çift ünsüz baştaysa ikinci ünsüzden sonra bir dar ünlü getirilir.
- C) Çift ünsüz baştaysa iki ünsüz arasına bir geniş ünlü getirilir.
- D) Çift ünsüz sondaysa iki ünlü arasına bir geniş-yuvarlak ünlü getirilir.
- E) Düzene uymayan çift ünsüz sondaysa iki ünlü arasına bir dar ünlü getirilir.

18. Tonlulaşma, birleşik kelimelerde ve söz içinde yan yana gelen kelimeler arasında kurula uygun işleyen heceleşme sırasında da ortaya çıkar. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Türkçesi metinlerinde görülen bu ses olayıyla ilgili örneklerden biridir?

- A) چوق ایراق
- B) دوتساغ اولدی
- C) ییکیت ایدی
- D) یوق ایدی
- E) چوق آلمش

2012 DS 2125-A

19. Arapça kelimelerde anlamlı bir ses birliği en az üç ünsüz kök sesinden oluşur. Buna göre, aşağıdaki Arapça kelimelerin hangisinde kök seslerini gösteren harfler dışında ekleme harf yoktur?

- A) كتاب
- B) عالم
- C) اكرم
- D) غيرت
- E) طرف

20. Aşğıdaki kelimelerin hangisinde ekin yazımı yanlıştır?

- A) (güzelce) كوزلجه
- B) (gözcü) كوزجى
- C) (boldur) بولدور
- D) (erdir) اردر
- E) (erden) اردن

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yil
1	40
2	39
3	38
4	37
5	36
6	35
7	34
8	33
9	32
10	31
11	30
12	29
13	28
14	27
15	26
16	25
17	24
18	23
19	22
20	21
21	20
22	19
23	18
24	17
25	16
26	15
27	14
28	13
29	12
30	11
31	10
32	9
33	8
34	7
35	6
36	5
37	4
38	3
39	2
40	1

TDE103U 2012 D A E C B D A B E C D A B C D E B E C

OSMANLI TÜRKÇESİ GRAMERİ-I

A

2012 DS 3325-A

1. Zâid harflerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Te (ت) harfi sadece kelime sonunda zâid harf olur.
- B) Mim (م) harfi sadece kelime başında zâid harf olur.
- C) Sin (س) harfi kelime başında zâid harf olur.
- D) Vav (و) sadece kelime sonunda zâid olur.
- E) He (ه) harfi kelime başında zâid olur.

2. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde "hemze" harfi zâid bir harftir?

- A) مسئله
- B) امر
- C) تأثير
- D) اخراج
- E) سؤال

3. "ظلمه" kelimesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kelimenin vezni "fa'let"dir.
- B) Okunuşu "zulme"dir.
- C) Zulmet kelimesinin çoğuludur.
- D) Arapçaya göre kurallı çoğul bir kelimedir.
- E) Zâlimler anlamına gelir.

4. هرکس حسن رضاسيله آنک امر و اراده سنه تابع و "سوزينه قانع اولور" cümlesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Cümlede "فاعل fâ'il" vezninde iki kelime vardır.
- B) Cümlede "فعل fi'l" vezninde bir kelime vardır.
- C) Cümlede "فعل fa'al" vezninde bir kelime vardır.
- D) Cümlede muzâ'af bir Arapça kelime vardır.
- E) Cümledeki "حسن" kelimesinin okunuşu "Hasan"dır.

5. Aşağıdakilerin hangisinde ism-i mef'ûl bir kelime yoktur?

- A) مشهود - شهادت
- B) مجهول - جهال
- C) معرفت - عرفان
- D) مغرور - غرور
- E) معمول - عمل

6. Aşağıdaki kelimelerden hangisi vezin bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) حلم
- B) ذوق
- C) نهی
- D) وعظ
- E) بحث

A

2012 DS 3325-A

7. Aşağıdakilerden hangisi mimli masdar vezinleriyle türetilmiş bir kelime değildir?

- A) مسئله
- B) موعد
- C) موعظه
- D) مطلب
- E) ملیت

8. Kıyâsî masdarlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kıyâsî masdarların Osmanlı Türkçesinde sıkça kullanılan dokuz bâbı vardır.
- B) Kıyâsî masdarların anlamlarını önceden kestirebilmek mümkün değildir.
- C) Kıyâsî masdarlardan if'âl افعال bâbı geçişli çatıda fiiller türetilir.
- D) Bu gruptaki masdarlar, mücerred masdarlardan farklı olarak belli bir kalıp içinde belli bir anlam üretirler.
- E) تفاعل- tefa"ul vezni kıyâsî masdar bâblarından biridir.

9. "تجمع" kelimesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kelimenin okunuşu "tecemmu"dur.
- B) Kelimenin anlamı "toplanma"dır.
- C) Kelimenin anlamı "toplatma"dır.
- D) Baştaki "te" harfi zâiddir.
- E) Kelimenin vezni "تفاعل- tefa"ul"dür.

10. Aşağıdaki vezinlerden hangisi sıfat-ı müşebbehe türeten vezinlerden biri değildir?

- A) فاعيل fa'il
- B) فعال fa"âl
- C) افعال efa'l
- D) فعلان fa'lân
- E) فعلان fu'lân

11. Aşağıdaki mübâlağa-i fâ'il kelimelerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) رزاق razzâk "devamlı rızık veren, Allah"
- B) خلاق hallâk "daima yaratan, Allah"
- C) كذاب kezzâb "çok yalan söyleyen"
- D) مكار mekkâr "çok büyü yapan"
- E) موج mevvâc "çok dalgalı"

12. Aşağıdakilerden hangisi ism-i mensûb kategorisinden bir kelimedir?

- A) باقى
- B) ساقى
- C) ولى
- D) تجارى
- E) تداوى

2012 DS 3325-A

13. "منقب" kelimesi ile aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sıfat-ı müşebbehe kategorisinden bir kelimedir.
- B) Kelimenin okunuşu "mesâkib"dir.
- C) Kelime "burgu, matkap" anlamına gelir.
- D) Kelimenin vezni "mef'ilet مفعلة"tir.
- E) Kelime "kalem ucu kesme bıçağı" anlamına gelir.

14. Aşağıdakilerden hangisi "ef'al افعال" vezninin i'lâle uğramış şekli olan "efa" افع biçimiyle türetilmiş bir kelimedir?

- A) اجل
- B) الذّ
- C) اثر
- D) امل
- E) الم

15. Aşağıdakilerden hangisi "göz" anlamına gelen Farsça bir kelimedir?

- A) گرم
- B) سرد
- C) كوه
- D) سنگ
- E) چشم

16. "Kırk" sayısının Farsçadaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) پنجاه
- B) هفتاد
- C) هشتاد
- D) چهل
- E) نود

17. Aşağıdakilerin hangisi Farsça kurallara göre türetilmiş bir kelimedir?

- A) خوابگاه
- B) هزار
- C) بیست
- D) بهشت
- E) زیرک

18. "üzere, üzeri" anlamlarına gelen Farsça ön ek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ب
- B) با
- C) بر
- D) از
- E) در

2012 DS 3325-A

19. "utangaç" anlamına gelen kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) شرمناك
- B) دانشمند
- C) امیدوار
- D) چشمکین
- E) آهنین

20. Sıfatların karşılaştırma ve üstünlük derecelerini ifade eden Farsça ek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) فام
- B) آنه
- C) آسا
- D) مانند
- E) ترین

TEST BİTTİ.

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yılı
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

TDE205U 2012 B D E A C A E B C B B D D C B E D A C A E

OSMANLI TÜRKÇESİ GRAMERİ-II

A

2012 DS 3425-A

1. Aşağıdakilerden hangisi Farsça bir fiildir?

- A) كودن - gevden
- B) كردن - gerden
- C) گفتن - güften
- D) خویشتن - hiştten
- E) آبستن - âbisten

2. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde ek-gövde uyuşmazlığı vardır?

- A) پویان - (pûyân)
- B) خریدار - (harîdâr)
- C) پروردگار - (perverdgâr)
- D) دانا - (dânâ)
- E) گیرار - (gîrâr)

3. **أى غاصب ديار عرب بکله وقتكى
أول جزای سلطنت سرخ سر کلور**

Yukarıdaki beyitle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İkinci mısradaki iki kelimedenden oluşan iki tamlama grubu vardır.
- B) Beyitte üç kelimedenden oluşan iki tane tamlama grubu vardır.
- C) "غاصب ديار عرب" tamlamasında "ديار" kısmı tamlanmıştır.
- D) "غاصب ديار عرب" ibaresinin okunuşu "gâsıb diyâr-ı Arab"dır.
- E) "غاصب ديار عرب" ibaresinin Türkçe söz dizimine çevirisi "gâsıb(ın) Arap diyâr(ı)"dır.

4. Aşağıdaki tamlamaların hangisinde çoğul kelimeler kullanılmıştır?

- A) عالم خیال
- B) صبی ذکی
- C) علمای کرام
- D) حرمین محترمین
- E) ممالک اسلامیہ

5. Aşağıdakilerden hangisi eril kelimelerle kurulmuş Farsça bir tamlamadır?

- A) وقعه مؤثره
- B) حادثه مؤسسه
- C) حکایه غریبه
- D) مؤمن کامل
- E) بلده طیبه

6. **درک ایتدیلر که مرقد پاک محمد
روح القدسله عرش خدادان خیر کلور**

Yukarıdaki beyitle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Beyitte Türkçe sözdizimine "Muhammed'(in) temiz merkad(i)" şeklinde çevrilebilecek Farsça yapı bir tamlama vardır.
- B) Beyitte iki kelimedenden oluşan iki tane tamlama grubu vardır.
- C) Beyitte üç kelimedenden oluşan iki tane tamlama grubu vardır.
- D) "مرقد پاک" tamlaması Türkçe yapı bir sıfat tamlamasıdır.
- E) "عرش خدا" tamlaması Farsça yapı bir sıfat tamlamasıdır.

A

2012 DS 3425-A

7. Aşağıdakilerden hangisi şemsi bir harftir?

- A) ج
- B) ق
- C) غ
- D) ر
- E) ب

8. Aşağıdakilerden hangisi bir kitap ismi değildir?

- A) نَهج الفرديس - (Nehcü'l-ferâdis)
- B) ذات الحركة - (Zâtü'l-hâreke)
- C) مرآة الممالك - (Mir'âtü'l-memâlik)
- D) زبدة التواريخ - (Zübdetü't-tevârih)
- E) مجموعة النظائر - (Mecmû'atü'n-nezâ'ir)

9. "دولت قوی الارکان" tamlaması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) "قوی الارکان" kısmı tamlamanın tamamlayıcıdır.
- B) Okunuşu "devlet-i kaviyyü'l-erkân"dır.
- C) Okunuşu "devlet-i kaviyye'l-erkân"dır.
- D) Anlamı "temelleri sağlam (olan) devlet"tir.
- E) Tamlamanın içinde Arapça lafzî izafet vardır.

10. احمد واصف هر نه قدر قليل البضاعة و عدم الاستطاعة ايسه دخی

Yukarıdaki ibare ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İbarede Farsça yapılı bir tamlama vardır.
- B) "قليل البضاعة", "قدر" kelimesinin tamlayanıdır.
- C) "عدم الاستطاعة" ibaresi Arapça yapılı bir isim tamlamasıdır.
- D) "قليل البضاعة", Arapça yapılı bir sıfat tamlamasıdır.
- E) İbarede Arapça yapılı iki tane lafzî izafet vardır.

11. "سايه" عاليكزده قتل عامدن قورتلدق" cümlesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Cümledeki "-de" hâl eki "سايه" عالي" tamlamasına aittir.
- B) Cümledeki "-den" eki "عام" kelimesine aittir.
- C) "سايه" عالي" ibaresi cümledeki nesnesidir.
- D) "قتل عام" ibaresi Farsça yapılı bir isim tamlamasıdır.
- E) Cümledeki "-de" eki "سايه" kelimesine aittir.

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 3425-A

12. "بو اقليم سلفده ولايات مختلفه يه تقسيم اولنمشدر" cümlesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) "ولايات مختلفه" ibaresi cümlenin nesnesidir.
 B) "تقسيم اولنمشدر" ibaresi cümlenin yüklemidir.
 C) "اقليم" kelimesinin anlamı "ülke, memleket"tir.
 D) "ولايات مختلفه" ibaresi Farsça yapılı bir sıfat tamlamasıdır.
 E) "ولايات مختلفه" tamlamasının anlamı "çeşitli vilâyetler"dir.

13. Aşağıdaki birleşik sıfatlardan hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) "هما لانه" Hüma kuşunun yuvası olan"
 B) "چelik bedenli" پولاد بدن
 C) "zafer şiarlı, daima zafer kazanan" نصرت شعار
 D) "Behram gayretli" بهرام اقدام
 E) "askerin yıldızı" ستاره سپاه

14. Aşağıdakilerden hangisi isim ve sıfat-fiilden oluşan birleşik bir sıfattır?

- A) عالیشان - (âlî-şân)
 B) روشن ضمیر - (rûşen-zamîr)
 C) عالی همت - (âlî-himmet)
 D) جهان پیرا - (cihân-pîrâ)
 E) بد نهاد - (bed-nihâd)

15. "تلف کرده" شمشیر غدر و دمار ایلدی" cümlesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) "ایلمک" kelimesi "غدر و دمار" fiiliyle yüklemleştirilmiştir.
 B) "تلف کرده" kelimesi "ایلمک" yardımcı fiiliyle yüklemleştirilmiştir.
 C) "شمشیر غدر" kelimesi "ایلمک" yardımcı fiiliyle yüklemleştirilmiştir.
 D) "شمشیر غدر و دمار" kelimesi "ایلمک" yardımcı fiiliyle yüklemleştirilmiştir.
 E) "تلف کرده" iki isimden oluşan birleşik bir sıfattır.

16. "Sayılmaz, pek çok" anlamına gelen Arapça söz kalıbı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) لايتجزى - (lâ-yetecezzâ)
 B) لانظير - (lâ-nazîr)
 C) لايعد - (lâ-yu'add)
 D) لايحوت - (lâ-yemût)
 E) لايفهم - (lâ-yefhem)

17. Başsağlığı için kullanılan "hüküm Allah'ındır" anlamına gelen kelime grubu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) رضاء لله
 B) الحمد لله
 C) حسبة لله
 D) بحمد الله
 E) احکم لله

2012 DS 3425-A

18. "ابلق من التصريح" "son derece açık" anlamına gelen Arapça kalıp ifadenin doğru okunuşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) eblağü mine't-tasrîh
- B) eblîğ mine't-tasrîh
- C) ebalğü min e't-tasrîh
- D) eblağü min el-tasrîh
- E) eblağü menü't-tasrîh

19. Aşağıdaki söz kalıplarından hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) اءله الرءمه aleyhi'r-rahme "Allah'ın rahmeti üzerine olsun."
- B) اءله السلام aleyhi's-selâm "Ona selam olsun."
- C) فى زماننا هذا fi-zamâninâ hâzâ "bu zamanımızda"
- D) اءلى ءاله alâ-hâlihî "sonsuzaya değin"
- E) اءء الله Ebbeda'llâh "Allah ebedî eylesin"

20. "شءله بى ضىاءى ءزن قمر" mısraının okunuşu ve çeviriyazılı doğru şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şu'le-i bî-zîyâ-yı hüzün-i kamer
- B) Şu'le-i bî-zîyâ-yı hüzün-i kamer
- C) Şu'le-i bî-zîyâ-yı hüzün-ğâmer
- D) Şu'le-i bi-zîya-yı hüzün-i kamer
- E) Şu'le-i bî-zîyâ-yı hüzün-i kamer

TEST BİTTİ.

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

TDE206U 2012 C E B C D A D B C E A A E D B C E A D B

ÇAĞDAŞ TÜRK YAZI DİLLERİ-İ

A

2012 DS 2525-A

- Aşağıdaki dillerden hangisi Türkçe'den daha eski yazılı metne sahiptir?
 - Moğolca
 - Yunan-Latin dilleri
 - Almanca
 - Fransızca
 - İngilizce
- Türkçe köken bakımından hangi dil ailesine mensuptur?
 - Ural dilleri
 - Altay dilleri
 - Kafkas dilleri
 - Sami dilleri
 - Hint-Avrupa dilleri
- Aşağıdaki araştırmacılardan hangisi, tasnifinde Halaçça'yı uzak lehçelerden biri olarak kabul etmiştir?
 - Ahmet Caferoğlu
 - Reşit Rahmeti Arat
 - Talat Tekin
 - Şinasi Tekin
 - Tuncer Gülensoy
- Tav- grubu da denilen g>v değişiminin karakteristik olduğu lehçe grubu aşağıdakilerden hangisidir?
 - Osmanlıca
 - Oğuz
 - Çuvaşça
 - Kıpçak
 - Karluk
- Azerbaycan Türkçesi'nde aşağıdaki ünsüzlerden hangisi Türkiye Türkçesi'nde olduğundan daha belirgin ve baskılıdır?
 - h
 - ğ
 - l
 - r
 - y
- Aşağıdaki kelimelerin hangisinde ön sesteki h-türemesi yoktur?
 - hürümcek
 - hürmek
 - hörgü
 - hürkmek
 - hansı
- "Onun göyleri, yıldızları altında boy atmışığı" cümlesinin yüklemine aşağıdaki eklerden hangileri bulunmaktadır?
 - Öğrenilen geçmiş zaman, birinci tekil kişi
 - Geniş zaman, birinci tekil kişi
 - Öğrenilen geçmiş zaman, birinci çoğul kişi
 - Gelecek zaman, ikinci tekil kişi
 - Şart kipi, birinci tekil kişi
- "Biz vatanı azad görmek hiç bir fedakarlıktan çekinmedik" cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki son çekim edatlarından hangisi gelmelidir?
 - kimi
 - doğru
 - geder
 - ile
 - üçün
- Aşağıdakilerden hangisi Türkmen adının kökeniyle ilgili görüşlerden biri değildir?
 - Türk kelimesine Farsça "mânend" (benzer, gibi) kelimesinin getirilmesiyle oluşmuştur.
 - Türk+ıman kelimelerinin birleşmesinden ortaya çıkmıştır.
 - Türk ve mengü (ebedi) kelimelerinin birleşmesiyle ortaya çıkmıştır.
 - Türk ile Kuman sözlerinin birleşmesinden doğmuştur.
 - Türk ile "+men" ekinin birleşmesinden doğmuştur.
- Türkmenistan, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra hangi tarihte bağımsızlığını ilan etmiştir?
 - 27 Aralık 1991
 - 29 Ekim 1991
 - 27 Ekim 1991
 - 27 Aralık 1990
 - 27 Ekim 1990

A

2012 DS 2525-A

11. Türkmenistan'da kullanılan yazı dili hangi ağıza dayanmaktadır?

- A) Teke-Göklen
- B) Türkmen-Yomut
- C) Teke-Sark
- D) Göklen-Çandır
- E) Göklen-Ersan

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkmen yazar ve şairlerden biri değildir?

- A) Mollanepes
- B) Mahtımgülü
- C) Miskin Kılıç
- D) Aybek
- E) Gurbandurdı Zelili

13. 'Alma Yene Gülleyer (Elma Yine Çiçek Açıyor)' adlı eser aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

- A) Gurbandurdı Zelili
- B) Berdinazar Hodaynazarov
- C) Berdi Karabayev
- D) Durdı Haldurdı
- E) Ata Atacanov

14. Türkmen Türkçesi Kiril alfabesinde bulunan "B, Y, É, Ц" harflerinin Latin alfabesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) B, U, Yo, Ts
- B) V, U, E, Ts
- C) V, U, Yo, Ts
- D) V, U, Yo, Şç
- E) V, Y, Yo, Ts

15. Türkmen Türkçesi Kiril alfabesinde bulunan "Ж, Я, Ə, Ш" harflerinin Latin alfabesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Ç, Ya, Ö, Ş
- B) C, Yu, Ö, Ş
- C) C, Ya, O, Ş
- D) C, Ya, Ö, Şç
- E) C, Ya, Ö, Ş

16. "Ичяан болса сува гарк болуп, өлүп галыпдыр" cümlesinin Latin alfabesi karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) İçyaan bolsa suva gark bolup, ölüp gaalıpdır.
- B) İçgen bolsa suba gark bolup, ölüp gaalıpdır.
- C) İçyaan bolsa suva gark bolup, ötüp daalıpdır.
- D) İçyaan bolca suva gark bolup, ölüp gaalıpdır.
- E) İçyaan bolca suva gark bolup, örüp gaalıpdır.

17. "Нирө барсак шо ерлерини башлыгың өңүне гойярлар" cümlesinin Latin alfabesi karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Niipä bapsak şo yerlerini başlığıñ öñüne goyyarlar.
- B) Niirä barsak şo yerlerini başlığıñ öñüne goyyarlar.
- C) Niirä barsak şo erlerini başlığıñ öñüne goyyurlar.
- D) Niirä barcak şo yerlepini başlığıñ öñüne goyyarlar.
- E) Niirä barsak şo yerlerini balçığıñ öngüne goyyarlar.

18. "Men hem suvuñ içinde gezip yaadadım." cümlesinin Türkmen Kiril alfabesiyle yazımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Мен хем субуң ичинде гезип јаададым.
- B) Мен хем рувуң ижинде гезип јаададым.
- C) Мен хем сувуң ичинде тезип ёдадым.
- D) Мен хем сувуң ичинде гезип јаададым.
- E) Мең хем сувун ичинде гезип јаададым.

19. Aşağıdakilerden hangisi Özbek adının kökeniyle ilgili görüşlerden biri değildir?

- A) Özbek adı, "özü+bike" hecelerinin birleşmesinden doğmuştur.
- B) Özbek adı, Altın Ordu hükümdarı, Özbek Han'dan gelmektedir.
- C) Özbek sözü "Oğuz+bek" hecelerinin birleşmesinden çıkmıştır.
- D) Özbek sözü "Özü+berk" hecelerinin birleşmesinden meydana gelmiştir.
- E) Özbek kelimesinin anlamı "kendi kendinin beği, bağımsız, müstakil" demek olup kelime Öz+bek şeklindedir.

izleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 2525-A

20. Özbek Türkçesi, hangi tarihteki Türk Lehçesinin devamı olarak kabul edilir?

- A) Çağatay Türkçesi
- B) Osmanlı Türkçesi
- C) Eski Anadolu Türkçesi
- D) Uygur Türkçesi
- E) Halaç Türkçesi

21. Özbek Türkçesi dil bilgisi ve söz varlığı yönünden hangi ağızlara dayandırılmıştır?

- A) Şehrisebz ağız- Semerkand ağız
- B) Buhara ağız- Kaşkaderya ağız
- C) Semerkand ağız- Buhara ağız
- D) Taşkent ağız-Fergana vadisi ağız
- E) Fergana vadisi ağız- Surhenderya ağız

22. "Nevâiy" adlı roman aşağıdaki Özbek yazarlarından hangisine aittir?

- A) Erkin Vahidov
- B) Sadrettin Aynî
- C) Abdullah Kadirî
- D) Rauf Parfi
- E) Aybek

23. Özbek Türkçesi Kiril alfabesinde bulunan "B, З, Ё, Я" harflerinin Latin alfabesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) B, Z, Y, Yä
- B) V, Z, N, Yä
- C) V, Z, Y, Yu
- D) V, Z, Y, Yä
- E) V, E, Y, Yä

24. Özbek Türkçesi Latin alfabesinde bulunan "Ch, O', G', Sh" harflerinin TT ses karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ç, Ö, Ğ, Ş
- B) Ç, Ö, Ğ, S
- C) C, Ö, Ğ, Ş
- D) Ç, Ö, G, Ş
- E) Ç, O, Ğ, Ş

25. Kiril harfleriyle verilen "Кейин бобомнинг тиззасини қучоқлайман" ifadesinin Latin alfabesindeki yazımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Keyin bâbâmning tizzâsini quçaqlâyman
- B) Keyin bobomning tizzâsini quçoqlâyman
- C) Keyin babamning tizzâsini quçaqlâyman
- D) Keyin bobâmning tizzâcini quçaqlâyman
- E) Keyin bebemning tizzasini qucâqlayman

26. "Bâla хурсанд болиб көçäгä чiqиб кетибди." cümlesinin Özbek Kiril alfabesiyle yazımı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Бало хурсанд бўлиб кечога чиқиб катибди.
- B) Боло хурсанд болиб кўчеге чиқиб кетибди.
- C) Бола хурсанд болўб кўчага чиқиб катибди.
- D) Бала хурсанд бўлиб кўчага чиқиб кетибди.
- E) Бола хурсанд бўлиб кўчага чиқиб кетибди.

CEVAP ANAHTARI

Kod Yıl

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

TDE303U 2012 B B C D B E C E C C B D E C E A B D A A D E D A A E

ÇAĞDAŞ TÜRK YAZI DİLLERİ-II

A

2012 DS 2625-A

1. Aşağıdaki kelimelerden hangisi ünsüz uyumuna uymamaktadır?

- A) bizge
- B) mektepke
- C) rastçil
- D) yurtdaş
- E) közümnü

2. Aşağıdaki kelimelerden hangisi türemiş bir kelime değildir?

- A) capakeş
- B) börisimal
- C) senetge
- D) susız
- E) qımarvaz

3. "Şamal bezi vaqıtlarda kün çiqıştin çiqsa, bezide kün pêtıştin çiqıdu." cümlesinin Türkiye Türkçesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şamil bazı zamanlarda doğudan çıksa, bazen de batıdan çıkar.
- B) Rüzgâr bazı zamanlarda kuzeyden çıksa, bazen de güneyden çıkar.
- C) Rüzgâr bazı zamanlarda batıdan çıksa, bazen de doğudan çıkar.
- D) Güneş bazı zamanlarda doğudan çıksa, bazen de batıdan çıkar.
- E) Rüzgâr bazı zamanlarda doğudan çıksa, bazen de batıdan çıkar.

4. "Hemimiz --bille oynaylı." cümlesinin yüklemde hangi ekler bulunmaktadır?

- A) 1. Çoğul şahıs istek kip eki
- B) Şimdiki zaman, ikinci tekil kişi
- C) 1. Çoğul şahıs emir kip eki
- D) Görülen geçmiş zaman, birinci tekil kişi
- E) 2. Çokluk şahıs emir kip eki

5. Aşağıdakilerden hangisi Tatar Türkçesindeki ünsüzlerle ilgili özelliklerden biri değildir?

- A) Türkçe kelimelerin başındaki d'ler Tatar Türkçesinde t'dir.
- B) Türkçe asıllı sözlerin başındaki bütün g'ler Tatar Türkçesinde k'dir.
- C) "var-, ver-, var" sözlerindeki kelime başı v- sesi, Tatar Türkçesinde b-'dir.
- D) Türkçe kelimelerin başında bulunan y- sesi Tatar Türkçesinde korunur.
- E) İki ünlü arasında kalan p'ler b olur.

6. Aşağıdaki kelimelerden hangisinde ünsüz uyumu vardır?

- A) tupçı
- B) bakırçı
- C) kimirçek
- D) ademçik
- E) uyçan

7. "İ tуган тӱл Синде булган иӧ йӱк кырган догам." cümlesinin Türkiye Türkçesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ey doğduğum dil! Seninle bulunmuş ilk kıldığım duam.
- B) Ey ana dil! Seninle olmuş en ilk kıldığım duam.
- C) Ey akraba dil! Seninle olmuş en ilk kıldığım duam.
- D) Ey ana dil! En önce seninle doğmuşum.
- E) Ey ana dil! Çok şey bildim senin sayende.

8. "Хезір бӱгӱлӱ тӱгӱл, лекін бир атнаға хетлӱ килӱрге тийиш." cümlesinin Türkiye Türkçesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şimdilik belli değil ama bir aya kadar gelmesi lazım.
- B) Şimdilik belli değil ama bir hafta sonra mutlaka gelir.
- C) Şimdilik belli değil ama bir haftadan önce gelmez.
- D) Şimdilik belli değil ama bir haftaya kadar gelmesi lazım.
- E) Şimdilik belli değil ama bir haftaya tekrar geliniz.

A

2012 DS 2625-A

9. "Kazak" sözünün, "hür, serbest, evsiz barksız, bekâr, mert, yiğit, cesur" anlamlarına geldiğini söyleyen bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) V. I. Veselowski
B) Ahmet Caferoğlu
C) Zeki Velidi Togan
D) Saadet Çağatay
E) Reşit Rahmeti Arat
10. Kazak Türkleri hangi tarihte tamamen Rus idaresi altına girmişlerdir?
- A) 1795
B) 1796
C) 1850
D) 1882
E) 1915
11. Kazak Türkçesi hangi tarihte resmî dil olarak kabul edilmiştir?
- A) 28 Ocak 1991
B) 26 Aralık 1991
C) 20 Haziran 1992
D) 28 Ocak 1993
E) 7 Mayıs 1993
12. "Üyde menen basqa eşkim joq" cümlesinde aşağıdaki zamirlerden hangisi vardır?
- A) Belirsizlik zamiri
B) Soru zamiri
C) İşaret zamiri
D) Dönüşlülük zamiri
E) Kişi zamiri
13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna ünlem işareti eklenmesine gerek yoktur?
- A) Joq, mağan depter kerek emes!
B) Ey, Abay, qaydasıñ? Beri kell
C) Nan men suv suradıq!
D) Alaqay, qar javıp tur!
E) Tu, mazasız adam ekensiz öziñiz!
14. Kazak Türkçesi Kiril alfabesinde bulunan "Ё, Д, Л, Ы" harflerinin Latin alfabesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
- A) Yö, D, L, I
B) Yu, D, L, I
C) Yo, D, L, I
D) Yo, D, P, I
E) Yu, D, L, I
15. Kazak Türkçesi Kiril alfabesinde bulunan "Қ, Ғ, В, С" harflerinin Latin alfabesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
- A) Q, Ğ, V, S
B) K, Ğ, V, S
C) K, Ğ, B, S
D) Q, Ğ, V, C
E) Q, G, V, C
16. "Сіз университетте бізбен бірге оқыған шығарсыз?" cümlesinin Latin alfabesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
- A) Siz universitette bizpen bipge oqıǵan sıǵarsız?
B) Siz üniversitette bizben birge okıǵan çıǵarsız?
C) Siz üniversitette bizpen bipge oqıǵan sıǵarsız?
D) Ciz üniversitette bizben birge okıǵan çıǵarsız?
E) Siz universitette bizben birge oqıǵan sıǵarsız?
17. "Мен қазір келдім. Астанадан ұшақпен қайттым." cümlesinin Latin alfabesindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
- A) Men qezir keldim. Astanadan uşaqben qayttım.
B) Meñ qazir keldim. Astanadan uşaqpen qayttım.
C) Meh kazir keldim. Astanadan uşaqpen qayttım.
D) Men qazir geldim. Astanadan uşaqben qayttım.
E) Meh kazir keldim. Astanadan uşaqpeh qayttım.

2012 DS 2625-A

18. "Sen бүгін түсте биздин үйге қонаққа кел." сүмлесинин Кирил харфлериyle yazımı ашаğıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Сен бүгін түсте бизнің үйге қонаққа кел.
- B) Сен бүгін түсте бизнің үйге қонаққа кел.
- C) Бән бүгін түсте биздің бүйге қонаққа кел.
- D) Сен бүгін түсте биздің үйге қонаққа кел.
- E) Лен бүгін түсте биздің үйге қонаққа кел.

19. "Kırgız" adının, "kırk" sayısına +(ı)z çoğul eki getirilerek genişletildiğini ve kelimenin "kırklar" anlamına geldiğini belirten görüş, aşağıdaki bilim adamlarından hangisine aittir?

- A) L. Ligeti
- B) Bernard Munkaçı
- C) Radloff
- D) Vambery
- E) G. Şupka

20. Kırgızların IV. yüzyılda kurdukları devlet, Çin kaynaklarında hangi adla anılmaktadır?

- A) Kara Kırgız Devleti
- B) Kara Hıtay Devleti
- C) Kırgız Devleti
- D) Kara Tatar Devleti
- E) Hakas Devleti

21. Kırgız Türkçesinde alınma kelimelerde, ünlüler arasında kalan v düşerek uzun ünlü meydana gelir. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde bu kurala uygun bir ünlü uzunluğu vardır?

- A) boo
- B) coop
- C) şaar
- D) opaasız
- E) suu

22. Aşağıdaki kelimelerden hangisi fiilden isim yapan ek almıştır?

- A) botoçuk
- B) unuçaak
- C) miltıkçan
- D) kögült
- E) caştık

23. Kırgız Türkçesi Kiril alfabesinde bulunan "Ф, Ё, Ъ, Ы" harflerinin Latin alfabesindeki yazımı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) G, Yo, I, Ts
- B) F, Ya, I, Ts
- C) F, Yo, B, Ts
- D) F, Yo, I, Şç
- E) F, Yo, I, Ts

24. Kırgız Türkçesi Kiril alfabesinde bulunan "В, Ы, Р, С" harflerinin Latin alfabesindeki yazımı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) V, Y, R, S
- B) B, Y, R, S
- C) V, I, R, S
- D) V, Y, P, S
- E) V, Y, R, C

25. "Ал жөнүндө тынчсызданбаныз." сүмлесинин Latin alfabesindeki yazımı ашаğıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Al jönündö tıncsızdanbanız.
- B) Ol conünde tıncsızdanmanız.
- C) Al cönünde tıncsızdanbanız.
- D) El yönünde tıncsızdanbagız.
- E) Al ceninde tıncsızdanmanız.

26. "Bir kedey attuu-baştuu kişiler bargan bir üygö konokko çakırılıp kalat." сүмлесинде geçen "kedey" kelimesinin anlamı ашаğıdakilerden hangisidir?

- A) molla
- B) yoksul
- C) vezir
- D) zengin
- E) padişah

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yil
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
28	29
29	30
30	31
31	32
32	33
33	34
34	35
35	36
36	37
37	38
38	39
39	40

TDE304U 2012 D C E C D A B D E D D I C C A E B D A E B B E A C B

UYGUR TÜRKÇESİ

A

2012 DS 3425-A

1. Ötüken Uygur Kağanlığını aşağıdaki Türk boylarından hangisi yıkmıştır?

- A) Uygurlar
- B) Kırgızlar
- C) Karluklar
- D) Basmlar
- E) Oğuzlar

2. Aşağıdakilerden hangisi Talas Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Savaşta Çin'in mağlup olması, Türk, Çin, İslâm ve dünya tarihi ile medeniyetinde çok önemli etkiler bıraktı.
- B) Çinliler Talas yenilgisinden sonra 20. yüzyıla kadar, Tanrı Dağları'nın (Tienşan) batısına geçemediler ve Batı Türkistan, böylece Çin tehlikesinden kurtuldu.
- C) Müslüman Araplar, hakimiyetlerindeki bölgelerden öğrendikleri kâğıdı imal ederek medeniyetin bütün dünyada hızla yayılmasına hizmet ettiler.
- D) Karluklar, Talas zaferinden on beş yıl sonra, 766 tarihinde, Tanrı Dağları batısında ve Çu Irmağı boylarında Karahanlı Devleti adında müstakil bir Türk devleti kurdular.
- E) Türklerin Müslümanlarla tanışıp, İslâm dinini yakından tanımasını en az 100 yıl daha önce gerçekleştirmiş oldu.

3. Uygurca metinlerin ele alındığı ilk yayım, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Berliner Turfan-Texte
- B) Manichaica
- C) Uigurica
- D) Alttürkische Grammatik
- E) Türkische Turfan-Texte

4. Uygurca metinlerde görülmeye başlanan gelecek zaman eki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) -sık
- B) -DAçl
- C) -gU
- D) -GAy
- E) -çl

5. Uygur edebiyatı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Budist Uygur yazılı belgelerinin büyük bölümü Çinçe, Tibetçe, Toharca, Sogdca ve Sanskritçeden yapılmış çevirilerdir.
- B) Maniheist Uygur edebiyatının ürünleri arasında öyküler, dinî metinler yani Maniheistlerin uyacakları kuralları anlatan metinler ve bir Mani manastırını yönetmeliği, tövbe duaları ve ilahiler kalmıştır.
- C) Uygur edebiyatında özgün (telif) eserlerin yanında az sayıda çeviri eser de vardır.
- D) Maniheist Uygurlardan kalan metinler küçük boyutlu yazmalardır.
- E) Turfan ve çevresindeki buluntular arasında Hıristiyan Uygurlardan kalan az sayıda metin vardır.

6. Orhun ve Uygur Türkçesinin dil dönemleriyle ilgili yapılan ilk gramer çalışmasında Uygur Türkçesinde /n/ ve /l/ ağzının varlığından bahseden bilim adamı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) W. Thomsen
- B) A. von Gabain
- C) F. W. K. Müller
- D) A. von Le Coq
- E) W. Radloff

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

2012 DS 3425-A

7. Uygur metinlerinde sahnelenmek üzere yazılmış önemli iki eser, aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Maitrisimit, Kalyanamkara et Papamkara
- B) Maitrisimit, Altun Yaruk
- C) Kalyanamkara et Papamkara, Altun Yaruk
- D) Kuan-şi-im Pusar, Altun Yaruk
- E) Sekiz Yükmek, Kuan-şi-im Pusar

8. "n" ağızıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Belirtme durumu eki +ag'dır.
- B) Araç durumu eki +(X)n'dir.
- C) İyelik 1. çoğul kişi eki +amaz'dır.
- D) Belirli geçmiş zaman 1. tekil kişi eki -t+am'dır.
- E) Addan sıfat yapım eki +lag'dır.

9. ve 10. sorular aşağıdaki bilgilere göre cevaplandırılacaktır.

"edgü ögli tiginig buşuşlug körüp inçe tip yarlıkkadı"

9. Yukarıdaki ifadede yer alan aşağıdaki sözcüklerin hangisinde sıfat-fiil eki vardır?

- A) tiginig
- B) körüp
- C) buşuşlug
- D) ögli
- E) edgü

10. Yukarıdaki ifadede "inçe" sözcüğünün kökü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) in-
- B) inç
- C) i
- D) in
- E) inç-

11. "taşgaru" sözcüğünün Türkiye Türkçesindeki doğru karşılığı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) taşmış
- B) taşıt
- C) dışarı
- D) dışığı
- E) taşra

12. "aktarıł-" fiilinin kök ve eklerine doğru olarak ayrıştırılmış biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) aq-ı-t-ar-ı-l-
- B) aqı-t-ar-ı-l-
- C) aq-ı-tar-ı-l-
- D) aq-ı-ta-r-ı-l-
- E) aq-ı-t-a-r-ı-l-

13. Uygurca transliterasyonu 'WYTWNTYL'R olan ifadenin doğru transkripsiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ütünti-ler
- B) üytünti-ler
- C) öytünti-ler
- D) ötünti-ler
- E) utuntı-lar

2012 DS 3425-A

14. talım balık oduğ erken ifadesinin Türkçe doğru çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) canavar balık uyanık iken
B) Talım şehri adada iken
C) bütün şehir ateş iken
D) etraf balçık çukur iken
E) talım balığı oyukta iken
15. "kigürür" sözcüğünün kök ve eklerine doğru olarak ayrıştırılmış biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) ki-r-gür-ür
B) ki-r-gü-r-ür
C) kir-gür-ür
D) ki-gü-r-ür
E) ki-gür-ür
16. "tokkup" sözcüğünün kökü aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
- A) tok
B) to-
C) tokkı-
D) tokı
E) tokç-
17. Uygurca transliterasyonu TWYK'M'DY olan ifadenin doğru transkripsiyonu aşağıdakilerden hangisidir?
- A) tükmedi
B) tökmedi
C) tügmedi
D) tügemedi
E) tükemedi
18. "otrukka tegdiler" ifadesinin Türkçe doğru çevirisi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) adaya eriştiler
B) karşıya geçtiler
C) oturağa değdiler
D) oturmaya vardılar
E) ateşe gittiler
19. "aşnurak" sözcüğünün kök ve eklerine doğru olarak ayrıştırılmış biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) aş-(i)n-u+rağ
B) a+ş-(i)n-i-rağ
C) a-ş-(i)n-i-ra-ğ
D) aş-i+n-(i)ra+ğ
E) aşı+n+(i)-rağ
20. "külüşüg" sözcüğünün kök ve eklerine doğru olarak ayrıştırılmış biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) kül+ü-ş+(ü)ğ
B) kül-ü-ş-ü-g
C) kül+ü-ş-(ü)ğ
D) kül-(ü)ş-(ü)ğ
E) kü-l-ü-ş-ü-g
21. "asra-" fiilinin doğru anlamı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) alta al-
B) esirge-
C) terbiye et-
D) bırak-
E) bırak-

İzleyen sayfaya geçiniz.

2012 DS 3425-A

22. ve 23. sorular aşağıdaki parçaya göre cevaplandırılacaktır.

ağır igke tegmişke edgü ayıg bolğay men tip bitig
kottum.

22. Yukarıdaki cümlede yer alan "ig" sözcüğünün doğru anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) güçlük
- B) hastalık
- C) fenalık
- D) iyilik
- E) yığılma

23. Yukarıdaki cümlede yer alan aşağıdaki sözcüklerden hangisi fiilden isim yapım eki almıştır?

- A) ağır
- B) ayıg
- C) igge
- D) bolğay
- E) bitig

24. "öpügseyür" sözcüğünün kök ve eklerine doğru olarak ayrıştırılmış biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) öp-ü-g-se-y-ür
- B) öp-ü-g-se-(y)ür
- C) öp+(ü)g+se-(y)ür
- D) öp-(ü)g+se+(y)ür
- E) öp-(ü)g+se-(y)ür

25. İlk Türk lirik şiiri üzerine Türkiye'de ilk yayını yapan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmail Hikmet Ertaylan
- B) Reşid Rahmeti Arat
- C) Osman Nedim Tuna
- D) Talat Tekin
- E) Hüseyin Namık Orkun

26. İlk Türk şairi olarak bilinen kişinin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hua Tsung
- B) Küli Kor Alp
- C) Korçı Bakşı
- D) Apın Çor Tigin
- E) Kara Konur Alp

CEVAP ANAHTARI

Kod	Yıl
1	40
2	39
3	38
4	37
5	36
6	35
7	34
8	33
9	32
10	31
11	30
12	29
13	28
14	27
15	26
16	25
17	24
18	23
19	22
20	21
21	20
22	19
23	18
24	17
25	16
26	15
27	14
28	13
29	12
30	11
31	10
32	9
33	8
34	7
35	6
36	5
37	4
38	3
39	2
40	1

TDE202U 2012 B E C D C B A B D C C A D A C A E A A D C B E E B D

KPSS'YE DAİR HERŞEY....!

ALAN BİLGİSİ
SORU
ÖRNEKLERİ

TÜM DERSHANE
HOCALARININ
DERS NOTLARI

KPSS
FOTOKOPİ
FÖYLERİ

ALES-YDS
KAYNAKLARI
FOTOKOPİ
FÖYLERİ

KPSS SORU BANKASI
5 TL
KPSS YAPRAK TEST
3 TL

TÜM
YAYINLARIN
DENEMELERİ

DİKKAT...!

HER YAYININ 2013 TÜRKİYE GENELİ DENEMELERİ BULUNUR

VAKTİF
KİTAP - KIRTASIYE - FOTOKOPİ

İSTEME ADRESİ

YENİ ADRESİMİZ: CUMHURİYET İŞ.MERKEZİ KAT:2 (TERZİNİN YANI)